

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

HANDLINGSPROGRAM 2024–2027

BUDSJETT 2024

Kommunedirektørens forslag

Innholdsfortegnelse

Kommunedirektørens forord	4
Kommunedirektørens forslag til budsjettvedtak	8
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)	10
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)	11
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd	11
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd	12
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	12
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	13
1. Investeringer i varige driftsmidler	13
2. Tilskudd til andres investeringer	13
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	14
4. Utlån av egne midler	14
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6	14
Organisasjon	16
Satsingsområder	17
Introduksjon	17
Trygge oppvekstmiljø	18
Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling	21
Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling	26
Innovasjon og samskaping	29
Kommunen som organisasjon	32
Føringer fra statsbudsjettet	36
Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2024	36
Innbyggertilskudd og utgiftsutjevning	37
Oppgaveendringer og korreksjoner for Tønsberg	37
Hovedtrekkene i budsjettforslaget	38
Oppsummering	38
Rammetilskudd	38
Skatteinntekter	40
Rammeområdene sin prosentvise fordeling	41
Driftsbudsjett	41
Detaljbudsjett i rammeområdene	42
Nye tiltak i rammeområdene 2024-2027	43
Investeringsbudsjett	43
Finans	45
Utvikling frie fond	48
Økonomiske mål	49
Risikovurdering	52
Tjenesteprofil og kommunens prioriteringer	55
Klimabudsjett	57

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Befolkningsutvikling	62
Rammeområder	64
Kommunedirektør, staber og folkevalgte.....	64
Oppvekst og læring.....	73
Mestring og helse	80
Kultur og samfunnsutvikling	88
Eiendom og tekniske tjenester	98
Gebyrliste	106
Vedlegg	126
Vedlegg - Investeringer per program.....	126
Nye ønskede tiltak utenfor kommunedirektørens budsjettforslag	129
Tilskudd til private barnehager.....	132

Kommunedirektørens forord

Kommunedirektøren har ordet

Dette dokumentet utgjør kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2024-2027 og budsjett for 2024. Kommunens handlingsprogram og økonomiplan omfatter hele kommunenes virksomhet, og skal gi en mest mulig realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Det første året i handlingsprogrammet og økonomiplanen utgjør årsbudsjettet for 2024. Bevilgningene for 2024 er bindende, mens tallene som oppgis for de øvrige årene i planperioden gir føringer for videre planlegging. Budsjett og økonomiplan presenteres både som et fysisk dokument, og i digital form i styringsverktøyet Framsikt.

Solid grunnmur

Det er snart fire år siden Re og Tønsberg ble slått sammen til én kommune, og nye Tønsberg kommune ble etablert. De første årene var preget av en krevende pandemi, men det har likevel blitt jobbet godt med både planarbeid og nødvendig omstillingsarbeid. Det aller meste av planer, systemer og rutiner er på plass, og kommuneplanens arealdel er det eneste som gjenstår av overordnede planer. Denne vil bli lagt frem til politisk behandling i løpet av våren 2024.

Det er bygget en solid grunnmur for videre utvikling av Tønsberg kommune. Tønsberg er en god kommune å bo i, og kommunen er i stand til å levere gode tjenester til innbyggerne. Dette bekreftes blant annet av en god plassering i Kommunebarometeret, som er Kommunal Rapports årlige rangering av kommuner etter nøkkeltall på tvers av 12 ulike sektorer. Tønsberg ble også best blant kommunene i Vestfold og Telemark i NHOs Kommune-NM, der kommuner rangeres etter attraktivitet og lokal vekstkraft. Kommunen kom på 5. plass nasjonalt i Bærekraft 365, en undersøkelse gjennomført av PWC som måler bærekraftarbeidet i kommunene, og en omdømmeundersøkelse gjennomført av Opinion på vegne av TønsbergLivet viser at Tønsberg er en av Oslofjordens mest populære byer. Den 30. oktober ble Tønsberg kommune også tildelt «Bosettings- og inkluderingsprisen 2023» av IMDI.

Vi skal bygge videre på den solide grunnmuren som er skapt, og kommunedirektøren legger opp til et budsjett for utvikling og videre omstilling. Vi skal legge til rette for gode, likeverdige og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne våre, og investere videre i bygg og infrastruktur.

En fortsatt bærekraftig økonomi

Vi må sørge for at kommunen har en bærekraftig økonomi også i fremtiden. Befolkningssammensetningen i kommunen er i endring, og vi opplever et stadig økende press på de kommunale tjenestene. Vi vil ikke ha nok arbeidskraft fremover til å kunne fortsette tjenesteproduksjonen på samme måte som i dag. Derfor må vi være villige til å jobbe på nye måter.

Det blir stadig flere eldre innbyggere i Tønsberg. Allerede i 2024 vil vi ha flere innbyggere over 65 enn under 19 år i kommunen vår. Eldre er en viktig ressurs i samfunnet, som blant annet bidrar med uvurderlig støtte og hjelp til barn, barnebarn og oldebarn, og som bidrar til å holde liv i store deler av organisasjonslivet og den frivillige sektoren i kommunen. Samtidig er det rimelig å anta at en høyere andel eldre innbyggere vil føre til et ytterligere press på kommunens helse- og omsorgstjenester fremover.

Når presset på de kommunale tjenestene øker, blir det nødvendig å gjøre bevisste prioriteringer. Når kommunen skal videreutvikle sine tjenester og ruste seg for en ny tid, må de valgene som tas være basert på fakta og forankret i statistikk og analyser.

Samtidig som vi tar nødvendig grep for å tilpasse tjenestene våre, må vi også sørge for at Tønsberg forblir en attraktiv kommune å etablere seg i for både innbyggere og bedrifter. På den måten får kommunen økte skatteinntekter og økonomiske rammer som gir oss større handlingsrom. I tillegg må vi trappe opp innsatsen mot ulike former for utenforskap. Når mennesker faller utenfor arbeidslivet, får det først og fremst store negative konsekvenser den det gjelder – men det får også konsekvenser for kommunens økonomi.

Nødvendige endringer

Arbeidet med å håndtere de komplekse samfunnsutfordringene vil kreve mye av oss. Kommunen som organisasjon må jobbe bevisst med kompetanseheving, og vi må være gode på å rekruttere, beholde og utvikle kompetente medarbeidere. For å lykkes, må vi også jobbe strategisk med innovasjon og samarbeid med innbyggere, frivillighet og næringsliv.

For å få til dette, mener kommunedirektøren at det er behov for å styrke kommunens administrasjon med noen sentrale nøkkelstillinger. Disse stillingene skal bidra til å finne løsninger som gjør at vi lykkes med omstillingen til nye måter å jobbe på. Det legges opp til at effekten av disse stillingene må være målbare.

Sentrale satsinger

Kommunedirektøren legger fram et budsjett for nytenking og omstilling, men budsjettforslaget inneholder også flere forslag som bidrar til å styrke kommunens tjenester.

Etableringen av Ung Arena + er en satsing på forebyggende psykisk helse som er et samarbeid mellom kommunen og Sykehuset i Vestfold. Målet med satsingen er å skape en arena der ungdom i kommunen får én dør inn til alle tjenester innen psykisk helse, både i primær- og spesialisthelsetjenesten. Det etableres også en ungdomstrevet kafé tilknyttet Ung i Tønsberg. Videre legges det opp til å søke på øremerkede midler fra regjeringen til styrking av skolehelsetjenesten.

Kommunedirektøren foreslår også å styrke PPT med to årsverk, og å følge opp heltidsstrategien med kompensasjon og innføring av helgebønus til ansatte. Dette er en satsing som både bidrar til at kommunen får mer tilgjengelig arbeidskraft og samtidig gir flere ansatte økonomisk trygghet og en lønn det går an å leve av.

Det legges også opp til en stor satsing med åpning av 18 nye plasser ved Hogsnes helsehus allerede 1. januar 2024. Disse plassene ligger i forrige økonomiplan inne først fra 1. januar 2025. Det er også planlagt å åpne de resterende 18 plassene fra 1. januar 2025, til sammen 36 plasser i løpet av de neste to årene.

671 millioner på disposisjonsfond – noe av dette må brukes

God budsjettdisiplin og overraskende gode skatteinntekter har bidratt til gode økonomiske resultater for kommunen i flere år. Dette har gjort det mulig å bygge opp et disposisjonsfond på ca. 671 millioner kroner ved slutten av 2023. Disposisjonsfondet som er bygget opp, er tenkt å fungere som et bufferfond som skal sikre et stabilt tjenestenivå – også når negative overraskelser påvirker rammebetingelsene våre.

Prognosene for 2023 er fortsatt noe usikre, men det er et godt håp om at kommunen ikke vil behøve å bruke mer enn den budsjetterte disposisjonsfondbruken på 119 millioner. Dette vil avhenge av skatteinntangen på slutten av året.

Regjeringens forslag til statsbudsjett viser at veksten i frie inntekter i sin helhet går til å dekke merkostnader knyttet til demografi og pensjon, slik at det ikke er handlingsrom for nye tiltak. Samtidig ser vi at renteøkningene også rammer kommunen. Fra 2021 til 2027 øker finansutgifter som belaster driften med 152 millioner kroner, fra 95 til 246 millioner kroner. En del av økningen skyldes også gjeldsveksten på grunn av nye store investeringer.

For å være bedre rustet til å møte fremtidens demografiske utfordringer og for å demme opp for de økte finansutgiftene, er det viktig at kommunen omstiller driften. Det er planlagt at 2024 og 2025 må brukes til å avklare hvordan endringene skal gjøres, og derfor er det lagt opp til fondsbruk de første årene. Samlet sett legges det opp til å bruke 99 mill. kroner av disposisjonsfondet i løpet planperioden, med et lite overskudd i 2027.

I kommunedirektørens forslag til budsjett er det lagt inn en forutsetning om økt skattenivå som vi drar med oss fra 2023 på ca. 30 millioner kroner. Kommunedirektøren tar en noe større risiko enn tidligere år ved å ta denne forutsetningen. Det er ikke lagt inn befolkningsvekst utover snittet for landet i noen av årene i planperioden, så her ligger det noen muligheter for høyere inntekter.

Kommunen er medeier i flere interkommunale selskaper som har bedt om en budsjettøkning for 2024 som går langt ut over normal lønns- og prisvekst. Dette gjelder for eksempel Vestfold interkommunale Vannverk, Tønsberg renseanlegg og Vestfold interkommunale brannvesen. Som hovedregel har kommunedirektøren foreslått å øke selskapenes tilskudd tilsvarende kommunal deflator.

Økte gebyrer

Vann-, avløps- og renovasjonsgebyrene øker i snitt med 12,6 prosent fra 2023 til 2024. Økningen kommer selv om kommunedirektøren foreslår å låne 13,4 mill. kroner av disposisjonsfondet for å dempe den sterke veksten i gebyrene noe. Dette er midler som er forutsatt tilbakeført til disposisjonsfondet i 2027.

Investeringsbehovet vil øke framover

Kommunedirektøren foreslår investeringer for ca. 3 milliarder kroner i planperioden. Dette er store investeringer, som Presterød skole, ny svømmehall, Barkåker idrettshall og Vear ungdomsskole. Dette vil i stor grad måtte finansieres med gjeld, og gjeld som belaster driften vil i slutten av perioden bryte med

handlingsregelen som er vedtatt. Denne sier at gjelden som belaster driften ikke skal øke fra sammenslåingstidspunktet. Kommunestyret har vedtatt en omfattende plan for ombygging og utvidelse av skoler og barnehager, men kommunedirektøren har ikke funnet det forsvarlig å legge inn flere av disse tiltakene i denne perioden med den gjeldsbyrden dette ville medført. Kommunedirektøren vil benytte økonomiplanutvalget til å se på hvordan kommunen skal håndtere disse planene. Det samme gjelder planer for utvidelse av Eik sykehjem og flere omsorgsboliger ved Træleborg.

Klimareduserende tiltak på dagsorden

Tønsberg kommune har satt seg et ambisiøst mål å kutte utslippene av klimagasser med 60 prosent innen 2030. Det jobbes med klimatiltak innenfor ulike virksomheter i kommunen, men tiltakene som er lagt inn i budsjett og økonomiplan er likevel langt fra tilstrekkelig til å legge oss på en bane som fører fram til 60 prosent utslippskutt innen 2030. For å nå målet, vil vi være helt avhengige av betydelig økt satsning i egen kommune, sammen med lokale effekter av nasjonale klimasatsinger.

Klimabudsjettet som inngår i dette dokumentet viser de senere års utvikling i klimautslipp i Tønsberg. Det er også redegjort for effekten av utslippsreducerende tiltak i budsjettet og økonomiplanen.

Visjonen til Tønsberg kommune er “der barn ler” med en tydelig misjon som sier: “SAMMEN skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune.”

Et godt lokalsamfunn utvikler vi sammen i fellesskap. Det betyr at kommunen må samarbeide med innbyggere, frivillighet og næringsliv, og det betyr at de ansatte i kommunen må samarbeide på tvers av tjenester og virksomheter for å finne de gode løsningene sammen.

Tusen takk til alle gode medarbeidere i Tønsberg kommune for den viktige jobben som blir gjort for innbyggernes beste hver eneste dag.

Tønsberg 6. november 2023

Mette Vikan Andersen

Kommunedirektør

Kommunedirektørens forslag til budsjettvedtak

1. Forslag til handlingsprogram 2024-2027 og budsjett 2024 for Tønsberg kommune vedtas som det fremgår av de obligatoriske forskriftsskjemaene.

2. Netto driftsrammer per rammeområde vedtas som vist i tabellen (tall i hele tusen):

Rammeområde	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Budsjett i handlingsprogramperioden			
			2024	2025	2026	2027
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	160 296	163 776	181 550	185 668	184 293	184 746
Oppvekst og læring	1 397 290	1 403 300	1 527 824	1 545 442	1 540 422	1 535 422
Mestring og helse	1 660 736	1 595 970	1 725 844	1 745 762	1 750 422	1 755 422
Kultur og samfunnsutvikling	258 316	274 834	292 646	292 634	296 887	308 026
Eiendom og tekniske tjenester	402 672	238 408	183 265	149 882	117 661	88 627
Felleskostnader	-107 234	0	0	0	-30 000	-60 000
Frie inntekter og finans	-216 550	0	-5 047	-5 155	-5 155	-5 155
Sum netto rammer	3 555 526	3 676 288	3 906 082	3 914 233	3 854 530	3 807 088

Driftsrammer per rammeområde i perioden 2024-2027 er bindende for den aktivitet som drives i 2024.

3. Investeringsbudsjettet vedtas med en brutto investeringsutgift på 515.626.000 kroner for 2024.

4. Tønsberg kommune tar opp inntil 332.581.800 kroner i lån til finansiering av de investeringsprosjekter som det vedtatte budsjett forutsetter gjennomført i år 2024, jf. kommunelovens § 14-15 første ledd og kirkelovens § 15 sjette ledd. Kommunedirektøren gis fullmakt til å velge finansieringskilde og akseptere øvrige lånevilkår. Av kommunens låneopptak bevilges 262.300.000 kroner til selvkostområdene. Renter og avdrag til selvfinansierende investeringer dekkes innenfor virksomhetenes rammer.

5. Tønsberg kommune tar opp 100.000.000 kroner i lån fra Husbanken til formål "startlån", jf. kommunelovens § 14-17. Kommunedirektøren gis fullmakt til å akseptere øvrige lånevilkår.

6. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele avsatte midler til lønnsvekst til det enkelte rammeområdet/virksomhet når effekt av lønnsforhandlinger 2024 er kjent. Kommunedirektøren gis også fullmakt til å justere budsjettert pensjonsutgift hos den enkelte enhet når årets pensjonsbetaling er kjent i slutten av året.

7. Forskuddstrekk og forskuddsskatt for skattepliktige beregnes for inntektsåret 2024 med maksimalt tillatt sats på formue og inntekt.
8. Kommunale avgifter og satser/priser for 2024 vedtas i samsvar med spesifikasjonen i kommunedirektørens handlingsprogram, gebyrliste. Priser på selvkostbaserte tjenester skal balansere utgifter og inntekter for tjenesteområdene feiing, vann, avløp, renovasjon og slam.
9. Satser for kremasjonsavgift og festeavgift for gravplasser vedtas som fremstilt i gebyrliste.
11. Budsjett for kontrollutvalgssekretariat og revisjon vedtas i henhold til innstilling fra kontrollutvalget.
12. Forslag til kommunale tilskuddssatser for drift av private barnehager i 2024 vedtas i samsvar med spesifikasjon i vedlegg i kommunedirektørens budsjettdokument.
13. Driftstilskudd til Kirkelig fellelsråd i 2024 settes til 36.356.000 kroner. Investeringsstilskudd settes til 4.900.000 kroner.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Sentrale inntekter						
Rammetilskudd	-1 448 721	-1 619 161	-1 718 651	-1 780 564	-1 785 573	-1 790 631
Inntekts- og formuesskatt	-2 328 251	-2 135 711	-2 354 978	-2 362 204	-2 367 425	-2 370 980
Andre generelle driftsinntekter	-8 135	-10 500	-10 200	-10 200	-10 200	-10 200
Refusjon fra staten	-113 586	-105 514	-137 176	-137 176	-137 176	-137 176
Sum Sentrale inntekter	-3 898 693	-3 870 886	-4 221 005	-4 290 144	-4 300 374	-4 308 987
Sentrale utgifter						
Diverse fellesutgifter	2 530	3 381	3 581	3 582	3 582	3 582
Lønnsreserve	0	98 843	103 426	103 426	103 426	103 426
Årets premieavvik	-118 961	-68 330	-167 628	-167 628	-167 628	-167 628
Amortisering av tidligere års premieavvik	55 233	39 406	90 824	90 824	90 824	90 824
Pensjon	1 451	1 416	1 450	1 450	1 450	1 450
Premiefond	0	-47 308	0	0	0	0
Sum Sentrale utgifter	-59 748	27 408	31 653	31 654	31 654	31 654
Driftsutgifter per tjenestoområde	3 563 191	3 649 367	3 914 906	3 923 651	3 863 797	3 810 778
Avskrivninger	222 164	0	0	0	0	0
Brutto resultat (KOSTRA)	-173 085	-194 112	-274 446	-334 839	-404 923	-466 555
Netto finansutgifter og inntekter						
Renteinntekter	-39 471	-67 850	-78 800	-71 490	-68 590	-67 590
Renteutgifter	83 754	186 636	277 400	274 500	289 700	303 600
Avdrag på lån	156 945	172 907	160 400	178 300	198 100	218 400
Utbytte og eieruttak	-428	-700	-700	-700	-700	-700
Finansutgifter i tjenestoområdene	33 357	34 698	-5 552	-5 560	-5 560	-5 560
Sum Netto finansutgifter og inntekter	234 157	325 691	352 748	375 050	412 950	448 150
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger i tjenestoområdene	-222 164	0	0	0	0	0
Netto resultat	-161 092	131 579	78 302	40 211	8 027	-18 405
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner						
Avsetninger til disposisjonsfond	202 114	0	0	0	0	16 535
Bruk av disposisjonsfond	0	-123 802	-75 030	-36 353	-4 320	0
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenestoområdene	-41 022	-7 777	-3 272	-3 858	-3 707	1 870
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	161 092	-131 579	-78 302	-40 211	-8 027	18 405
Årsoverskudd / underskudd	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	160 296	163 776	181 550	185 668	184 293	184 746
Oppvekst og læring	1 397 290	1 403 300	1 527 824	1 545 442	1 540 422	1 535 422
Mestring og helse	1 660 736	1 595 970	1 725 844	1 745 762	1 750 422	1 755 422
Kultur og samfunnsutvikling	258 316	274 834	292 646	292 634	296 887	308 026
Eiendom og tekniske tjenester	402 672	238 408	183 265	149 882	117 661	88 627
Felleskostnader	-107 234	0	0	0	-30 000	-60 000
Frie inntekter og finans	-216 550	0	-5 047	-5 155	-5 155	-5 155
Sum netto rammer	3 555 526	3 676 288	3 906 082	3 914 233	3 854 530	3 807 088
Herav:						
Avskrivninger	222 164	0	0	0	0	0
Renteinntekter	-988	-550	-550	-550	-550	-550
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	5 161	0	-5 102	-5 210	-5 210	-5 210
Renteutgifter	29 184	35 248	100	200	200	200
Motpost avskrivninger	-222 164	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	29 130	2 600	4 024	2 600	2 600	7 686
Bruk av bundne driftsfond	-70 152	-8 483	-7 296	-6 458	-6 307	-5 816
Bruk av disposisjonsfond	0	-1 894	0	0	0	0
Sum rammer uten 1A-poster	3 563 191	3 649 367	3 914 906	3 923 651	3 863 797	3 810 778

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Rammetilskudd	-1 448 721	-1 619 161	-1 718 651	-1 780 564	-1 785 573	-1 790 631
Innteks- og formuesskatt	-2 328 251	-2 135 711	-2 354 978	-2 362 204	-2 367 425	-2 370 980
Andre generelle driftsinntekter	-8 135	-10 500	-10 200	-10 200	-10 200	-10 200
Sum generelle driftsinntekter	-3 785 107	-3 765 372	-4 083 829	-4 152 968	-4 163 198	-4 171 811
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 389 858	3 571 260	3 809 383	3 818 129	3 758 275	3 705 256
Avskrivninger	222 164	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	3 612 022	3 571 260	3 809 383	3 818 129	3 758 275	3 705 256
Brutto driftsresultat	-173 085	-194 112	-274 446	-334 839	-404 923	-466 555
Renteinntekter	-40 460	-68 400	-79 350	-72 040	-69 140	-68 140
Utbytter	-428	-700	-700	-700	-700	-700
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	5 161	0	-5 102	-5 210	-5 210	-5 210
Renteutgifter	112 939	221 884	277 500	274 700	289 900	303 800
Avdrag på lån	156 945	172 907	160 400	178 300	198 100	218 400
Netto finansutgifter	234 157	325 691	352 748	375 050	412 950	448 150
Motpost avskrivninger	-222 164	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-161 092	131 579	78 302	40 211	8 027	-18 405

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	29 130	2 600	4 024	2 600	2 600	7 686
Bruk av bundne driftsfond	-70 152	-8 483	-7 296	-6 458	-6 307	-5 816
Avsetninger til disposisjonsfond	202 114	0	0	0	0	16 535
Bruk av disposisjonsfond	0	-125 696	-75 030	-36 353	-4 320	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	161 092	-131 579	-78 302	-40 211	-8 027	18 405
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	160 296	163 776	181 550	185 668	184 293	184 746
Oppvekst og læring	1 397 290	1 403 300	1 527 824	1 545 442	1 540 422	1 535 422
Mestring og helse	1 660 736	1 595 970	1 725 844	1 745 762	1 750 422	1 755 422
Kultur og samfunnsutvikling	258 316	274 834	292 646	292 634	296 887	308 026
Eiendom og tekniske tjenester	402 672	238 408	183 265	149 882	117 661	88 627
Felleskostnader	-173 527	27 208	31 253	31 254	1 254	-28 746
Frie inntekter og finans	-109 014	-105 314	-136 721	-136 721	-136 721	-136 721
Sum bevilgninger drift, netto	3 596 769	3 598 181	3 805 661	3 813 921	3 754 218	3 706 776
Herav:						
Avskrivninger	216 084	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	28 837	34 698	-450	-350	-350	-350
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	27 954	2 600	4 024	2 600	2 600	7 686
Bruk av bundne driftsfond	-65 963	-8 483	-7 296	-6 458	-6 307	-5 816
Bruk av disposisjonsfond	0	-1 894	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 389 858	3 571 260	3 809 383	3 818 129	3 758 275	3 705 256

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	769 950	486 115	515 626	755 887	845 290	816 790
Tilskudd til andres investeringer	12 436	4 900	4 900	4 900	4 900	4 900
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	11 307	10 000	11 040	11 000	11 500	12 000
Utlån av egne midler	507	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Sum investeringsutgifter	794 200	501 015	531 566	771 787	861 690	833 690
Kompensasjon for merverdiavgift	-69 353	-43 261	-39 641	-88 247	-119 200	-101 100
Tilskudd fra andre	-48 417	-24 249	-43 103	-24 800	-72 500	-60 000
Salg av varige driftsmidler	-50 104	-70 000	-60 000	-20 000	-5 000	-5 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-4 841	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-586 266	-348 305	-332 582	-627 740	-653 490	-655 590
Sum investeringsinntekter	-758 981	-485 815	-475 326	-760 787	-850 190	-821 690
Videreutlån	55 460	160 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Bruk av lån til videreutlån	-55 460	-160 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Avdrag på lån til videreutlån	18 706	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-34 363	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Netto utgifter videreutlån	-15 657	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	47 940	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-7 764	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-59 738	-15 200	-56 240	-11 000	-11 500	-12 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-19 562	-15 200	-56 240	-11 000	-11 500	-12 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024-2027
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	24 446	24 550	18 500	22 800	19 500	19 500	80 300
Oppvekst og læring	5 892	7 600	1 500	1 000	0	0	2 500
Mestring og helse	58 392	4 888	8 680	5 500	500	500	15 180
Kultur og samfunnsutvikling	251 085	118 992	91 621	343 100	483 150	440 950	1 358 821
Eiendom og tekniske tjenester	415 821	330 085	395 325	383 487	342 140	355 840	1 476 792
Frie inntekter og finans	14 311	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	769 950	486 115	515 626	755 887	845 290	816 790	2 933 593

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024-2027
Kirkegårdsinvesteringer 2021	4 168	0	0	0	0	0	0
Kirkebygg 2022	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	9 600

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024-2027
Kirkegårdsinvesteringer 2022	2 393	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Dyrhaven pumpestasjon 65506-2016	3	0	0	0	0	0	0
Husvikveien OL 551 - 65628 - 2018	209	0	0	0	0	0	0
Solfeng Syrbekkveien VA - 65632 - 2019	25	0	0	0	0	0	0
Diverse avsluttede prosjekter	176	0	0	0	0	0	0
Basberg 5 VA 65665 - 2019	40	0	0	0	0	0	0
Justeringsmoms	2 692	0	0	0	0	0	0
Valborgsvei VA G/S vei 65692 - 2020	284	0	0	0	0	0	0
Linnestad trykkøkingsstasjon 65714 - 2021	-9	0	0	0	0	0	0
Plantasjen VA 65729 - 2021	2	0	0	0	0	0	0
Øvre og nedre Vargvei VA 65744 2022	55	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	12 436	4 900	4 900	4 900	4 900	4 900	19 600

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024-2027
Egenkapitalinnsk KLP	9 227	10 000	11 040	11 000	11 500	12 000	45 540
Utlån til aksjer Gigafib	2 080	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	11 307	10 000	11 040	11 000	11 500	12 000	45 540

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024-2027
Utlån til aksjer Gigafib	507	0	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	507	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	794 200	501 015	531 566	771 787	861 690	833 690	2 998 733

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-1 451 121	-1 619 161	-1 718 651	-1 780 564	-1 785 573	-1 790 631
Inntekts- og formuesskatt	-2 328 251	-2 135 711	-2 354 978	-2 362 204	-2 367 425	-2 370 980
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-110 610	-113 471	-140 177	-138 708	-128 071	-116 671

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Overføringer og tilskudd fra andre	-618 780	-390 067	-445 028	-440 054	-440 054	-433 036
Brukerbetalinger	-195 012	-179 519	-185 013	-174 278	-173 918	-173 918
Salgs- og leieinntekter	-581 898	-649 355	-705 222	-755 632	-799 499	-837 120
Sum driftsinntekter	-5 285 673	-5 087 284	-5 549 069	-5 651 440	-5 694 540	-5 722 356
Lønnsutgifter	2 560 677	2 630 225	2 917 674	2 932 267	2 898 907	2 866 110
Sosiale utgifter	617 178	639 857	601 830	604 660	603 451	600 768
Kjøp av varer og tjenester	1 340 460	1 375 996	1 487 830	1 513 017	1 520 508	1 522 074
Overføringer og tilskudd til andre	372 108	247 094	267 289	266 657	266 751	266 849
Avskrivninger	222 164	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	5 112 588	4 893 172	5 274 623	5 316 601	5 289 617	5 255 801
Brutto driftsresultat	-173 085	-194 112	-274 446	-334 839	-404 923	-466 555
Renteinntekter	-40 460	-68 400	-79 350	-72 040	-69 140	-68 140
Utbytte	-428	-700	-700	-700	-700	-700
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	5 161	0	-5 102	-5 210	-5 210	-5 210
Renteutgifter	112 939	221 884	277 500	274 700	289 900	303 800
Avdrag på lån	156 945	172 907	160 400	178 300	198 100	218 400
Netto finansutgifter	234 157	325 691	352 748	375 050	412 950	448 150
Motpost avskrivninger	-222 164	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-161 092	131 579	78 302	40 211	8 027	-18 405
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	29 130	2 600	4 024	2 600	2 600	7 686
Bruk av bundne driftsfond	-70 152	-8 483	-7 296	-6 458	-6 307	-5 816
Avsetninger til disposisjonsfond	202 114	0	0	0	0	16 535
Bruk av disposisjonsfond	0	-125 696	-75 030	-36 353	-4 320	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	161 092	-131 579	-78 302	-40 211	-8 027	18 405
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Organisasjon

Organisasjonskartet viser organisering fra 1.1.2024.

Satsingsområder

Introduksjon

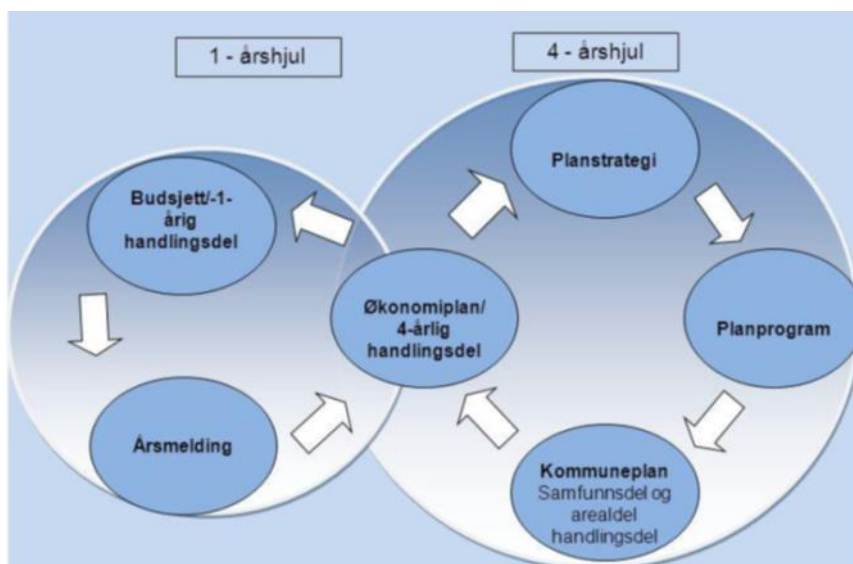
Kommuneplanens handlingsdel er en sentral del av kommunens plan- og styringssystem. Øverst i planhierarkiet er kommuneplanens samfunnsdel. Denne angir mål og strategier for kommunens satsninger og utvikling de neste 12 årene. For å nå disse målene, må den følges opp av tiltak. Det er disse tiltakene vi finner i handlingsdelen. Med andre ord, skal handlingsdelens tiltak bygge opp under strategiene for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel.

I kommuneplanens samfunnsdel er det angitt noen satsningsområder som gjenspeiler hvilken retning vi ønsker at kommunen skal gå. Denne igjen bygger på kommunens visjon «Der barn ler» og misjonen «Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune». Retningene i kommuneplanen er: Trygge oppvekstmiljø, klima- og miljøvennlig vekst og utvikling, helsefremmende og inkluderende stedsutvikling, innovasjon og samskaping samt kommunen som organisasjon. I tillegg består kommuneplanen av en arealstrategi som skal legge føringer for kommuneplanens arealdel.

Mens kommuneplanens mål og strategier ble utarbeidet i et samspill mellom interne arbeidsgrupper og en omfattende innbyggerinvolvering, er handlingsdelens tiltak mer internt styrt. Her har kommunens virksomheter sett på hvordan de med sine ressurser og kompetanse kan støtte opp under kommuneplanens mål. Det er likevel noen spor etter innbyggerinvolveringen. Selv om innbyggere, lag og foreninger først og fremst skulle se på kommunens mål og strategier, kom det mange gode innspill som hadde preg av tiltak. Disse er vurdert og hensyntatt i handlingsdelen på lik linje som innspill gjennom øvrige planer som bygger på kommuneplanen er vurdert.

Handlingsdelen har en 4- års horisont, men revideres av kommunestyret hvert år. Handlingsdelen sørger for at det er en link mellom kommuneplanen og økonomiplanen.

Figuren under viser sammenhengen i det kommunale plansystemet.

Verdier

Samarbeid, nytenking, trygghet og bærekraft

- formulert i setningen: "Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune".

Trygge oppvekstmiljø

Beskrivelse av satsingsområdet

Beskrivelse fra kommuneplanens samfunnsdel

Levekårsforholdene er svært ulike i befolkningen i kommunen. I Tønsberg bor 8,6% av barn mellom 0 og 17 år i husholdning med lav inntekt. Det er også høy forekomst av enslige foreldre. Å vokse opp i fattigdom påvirker livene deres, og vi ser systematiske forskjeller mellom barn fra familier med høy og lav sosioøkonomisk status på flere viktige områder i barns liv. Barn fra lavinntektshusholdninger deltar mindre i organiserte fritidsaktiviteter, opplever oftere ensomhet og utenforskap, trives dårligere på skolen, har større sjanse for å få psykiske helseplager og har økt sannsynlighet for selv å få lav inntekt når de blir voksne. I grupper som innvandrere, unge uføre og arbeidsledige står en relativt høy andel i risiko for å falle utenfor.

Barn og unge i Tønsberg har, i likhet med landet generelt, en økende tendens til både inaktivitet og fedme. Den generelle trenden er at barn og unge beveger seg for lite. Andelen som oppfyller helsedirektoratet sine anbefalinger for fysisk aktivitet nasjonalt, synker fra om lag 90 % av 6-åringer til 45 % av 15 åringer. Det finnes ikke lokale data for ernæringsstatus hos innbyggerne i Tønsberg, men vi antar nasjonale tall også gjelder her. Disse viser at en stor andel av befolkningen ikke følger de nasjonale kostrådene fra Helsedirektoratet. I folkehelse rapporten fra 2018 kommer det frem at inntaket av frukt, grønnsaker, grove kornprodukter og fisk for lavt hos barn, og at sukker og salt i barns kosthold er en utfordring.

Psykiske lidelser og rusbrukslidelser er utbredt i den norske befolkningen, og Tønsberg ligger over landsgjennomsnittet. Lidelsene bidrar til betydelig helsetap gjennom hele livet. De vanligste lidelsene blant barn og unge er angst, atferdsforstyrrelser og affektive lidelser. Årsakene til psykiske lidelser er mange og sammensatte. Ensomhet, stress, lite sosial støtte og manglende mestringfølelse er sentrale utfordringer. Blant annet er ensomhet og manglende sosial støtte en risikofaktor for økt dødelighet, på lik linje med røyking og fedme. Psykisk helse må derfor sees i sammenheng med miljøfaktorer og forhold som påvirker mestring og trivsel. Levekårsforhold som utdanning, inntekt, arbeid, bolig, sosialt nettverk og lignende har også betydning for sosial ulikhet i psykisk helse og trivsel. Personer med lavere utdanning og inntekt har oftere psykiske plager enn personer med lengre utdanning og inntekt. Lite fysisk aktivitet og usunt kosthold øker risikoen for psykiske plager og lidelser.

Hovedmål for kommunen

1. I samhandling med barn og unge skaper Tønsberg varierte arenaer for inkludering og mangfold, mestring og aktivitet

Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Trygge oppvekstmiljø	1. I samhandling med barn og unge skaper Tønsberg varierte arenaer for inkludering og mangfold, mestring og aktivitet	3-God helse og livskvalitet 4-God utdanning 5-Likestilling mellom kjønnene 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst 9-Industri, innovasjon og infrastruktur	T-1: I Tønsberg opplever alle barn og unge å tilhøre et inkluderende og trygt fellesskap.

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
		11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 17-Samarbeid for å nå målene	T-2: I Tønsberg opplever alle barn og unge like muligheter for en god oppvekt som ruster for framtida T-3: I Tønsberg opplever alle barn og unge å utvikle robust fysisk og psykisk helse og gis mulighet til å mestre livsutfordringer i sin oppvekst. T-4: I Tønsberg opplever alle barn og unge trygge nærmiljø T-5: I Tønsberg opplever alle barn å bli sett og gis trygghet og nødvendig kompetanse for framtida.

Satsinger fra handlingsdelen 2024-2027

I Tønsberg opplever barn og unge å tilhøre et inkluderende og trygt fellesskap.

Vi skal skape gode steder der mennesker møtes, i barnehage og skole, på fritiden, i nabolagene våre og på digitale arenaer.

Alle barn og unge skal ha muligheten til hver dag å møte trygge voksne som har tid til dem. I møte med barn og unge må de voksne ha et felles fokus på styrker og ferdigheter, inkludering og mestring. Vi skal skape trygge nærmiljøer. Aktiviteter og sosiale arenaer skal være åpne og tilgjengelige for alle barn og unge, uavhengig av familiens situasjon.

Det er barn, unge og familiene deres som kan fortelle oss hva de har behov for, og hvordan våre forslag vil virke inn på deres hverdag. Derfor skal barn og unge alltid bli forespurt og lyttet til i saker som gjelder dem. Dette skal skje tidlig i prosessen, slik at synspunktene deres kan ha en reell innvirkning på beslutninger som blir tatt.

Barn og unge som har det vanskelig, skal få den hjelpen og støtten de trenger når de trenger den. Kommunens ansatte skal ta et felles ansvar, og møte barn og unge med omtanke, omsorg og varme, positive forventninger, krav og anerkjennelse. Ingen barn eller ungdom skal oppleve at de voksne gir dem opp.

I Tønsberg opplever alle barn og unge like muligheter for en god oppvekst som ruster for framtida.

Grunnlaget for et godt voksenliv legges i barndommen. Skoler og barnehager er viktige fellesskapsarenaer der barn og unge får erfaring med ulike relasjoner og rustes for fremtiden. En god start på opplæringsløpet er viktig for å forhindre frafall senere i skoleløpet. Våre skoler og barnehager skal ha et trygt og godt miljø som fremmer fellesskap, tilhørighet og gode mestringsopplevelser.

Barn og unge i Tønsberg skal ha en tilfredsstillende levestandard og bosituasjon. Mange barn og unge vokser opp i familier med dårlig råd, og foresatte som står utenfor arbeidslivet er en viktig årsak. Dette

kan gjøre hverdagen vanskelig. Derfor er det viktig å skape arbeidsplasser og sikre høy sysselsetting. Gjennom sin boligpolitikk skal kommunen sikre at alle barn har en stabil og god bosituasjon. Sikker inntekt og god bosituasjon vil også bidra til å utjevne forskjeller i levekår.

I Tønsberg ønsker vi å gi alle barn og unge, uavhengig av bakgrunn, tilgang til kunst og kultur av høy kvalitet. Det er også et ønske at alle barn og unge skal ha mulighet til å skape kunst og kultur på egne premisser, og kultur skal være et virkemiddel i kommunens integreringsarbeid.

Utenforskap er en del av utfordringsbildet i Tønsberg, slik det også er i mange andre kommuner. Utenforskap får først og fremst negative konsekvenser for den det gjelder, men kan også bidra til å skape økt press på det kommunale tjenestetilbudet. Utenforskap som begrep brukes på ulike måter i dagligspråket vårt. Når vi jobber med utenforskap i kommuneplansammenheng, legger vi Store norske leksikon sin definisjon til grunn:

Mens ensomhet beskriver den individuelle opplevelsen av å mangle og savne sosiale relasjoner og tilknytning, brukes utenforskap mer strukturelt om manglende sosiale koplinger i samfunnet.

Videre forstår vi utenforskap som ikke å være i arbeid eller utdanning (OECD 2018, Eurofund 2016).

Kommunen har mye kunnskap om utenforskap og årsakene til at noen faller utenfor skole, utdanning og arbeid, og mye fagekspertise på feltet. Vi vet også at det langt på vei er mulig å identifisere hvilke barn og unge som har forhøyet risiko for å havne utenfor senere i livet. Spørsmålet er derfor hvorfor dette likevel skjer, og hvorfor vi ikke klarer å forhindre det. Kommunen må sikre at vi har godt nok tverrfaglig kompetanse, og det må være én dør inn for de som strever og opplever utfordringer. Uavhengig av intern organisering, må ansatte med ulik kompetanse sette seg ned og snakke sammen og med den bekymringen gjelder.

Kommunedirektøren ønsker å løfte problemstillinger knyttet til utenforskap i neste planperiode. Gjennom en tverrsektoriell satsing og ny metodisk tilnærming, er målet å finne ut mer om hvorfor en del ikke fanges opp, hvilke tiltak som har effekt, hvilke tiltak som har mindre effekt, og om det er behov for å iverksette nye tiltak. Satsingen skal hjelpe oss til lettere å avdekke risiko for utenforskap og å sette i gang tiltak raskt. Videre skal kommunen finne gode virkemidler for å hjelpe enkeltpersoner til å komme i arbeid eller utdanning.

Satsingen har allerede startet og fått arbeidstittelen *InkluderingsLøftet*. En arbeidsgruppe jobber i disse dager med å designe prosessen og metodikken for det videre arbeidet. Satsingen er så langt delt opp i to hoveddeler:

Del 1: Hvordan forebygge og fange opp de som er i risiko for å havne i utenforskap senere i livet? (0-18/20) Hvilke kritiske punkter og overganger finnes? Hvordan kan kommunen samhandle bedre internt og eksternt for å løse utfordringene knyttet til dette?

Del 2: De som er i utenforskap. Hva kan vi gjøre for at disse blir inkludert i arbeidslivet?

Hvordan kan vi stimulere/motivere arbeidsgivere, og ikke minst kommunen selv, til å inkludere denne typen arbeidstakere? Hvordan kan vi jobbe med at overganger fra for eksempel NAV til utprøvingsarenaer fungerer bedre?

I Tønsberg opplever alle barn og unge å utvikle robust fysisk og psykisk helse og gis mulighet til å rustes til å mestre livutfordringer i sin oppvekst.

Alle har et behov for å høre til og være i et fellesskap med menneskene vi har rundt oss. Samtidig er vi alle sammen unike og vi skal ha raushet for ulikhet. Identitet bygges gjennom impulser og opplevelser i samspill med andre. Derfor er det viktig at alle som er i kontakt med barn og unge har gode og rause holdninger og kunnskap om og evne til å snakke om ulikheter og unikheter og hva som er normalt.

For å sikre god folkehelse i befolkningen, er det viktig å sikre barn en sunn oppvekst. Barn har behov for å bli sett og oppleve kroppslig velvære. Fysisk aktivitet fremmer god helse, gir bedre søvn og mer energi. Næring, gjennom et sunt kosthold, er en viktig brikke for barn og unge i vekst og utvikling. Barn som ikke spiser nok sunn mat i hverdagen skal fanges opp på et tidlig tidspunkt og få hjelp.

Familier skal ved behov få en helhetlig og tverrfaglig støtte fra fødsel til voksenliv. Tidlig innsats og samarbeid med familiene er grunnleggende prinsipper i Tønsberg kommune. Tidlig og rask hjelp vil kunne løse utfordringer før de blir for krevende og belastende for dem det gjelder.

Psykisk helsearbeid for barn og unge strekker seg fra helsefremmende og forebyggende arbeid til spesialisert utredning og behandling for mer alvorlige psykiske lidelser. Det er mange instanser involvert i arbeidet, med ulike arbeidsformer og ansvarsområder. Felles for alle er likevel erkjennelsen av at forebyggende arbeid og tidlig intervensjon er nødvendig for å sikre barn og unges psykiske helse og en bærekraftig helsetjeneste.

Dette er utgangspunktet til prosjektet Ung Arena+. Hensikten er å imøtekomme de unges behov for helhet, oversikt og egenkontroll i sitt møte med helse- og sosialtjenester, forebygge videre utvikling av psykiske problemer og/eller rusproblemer, samt initiere tidlig intervensjon fra spesialisthelsetjenesten ved behov. Ung Arena+ skal være en tjeneste og en forpliktende samhandlingsmodell mellom kommune og spesialisthelsetjeneste. Oppdraget til Ung Arena+ er «å utvikle og pilotere en modell som integrerer kommunale tjenester, spesialisthelsetjenester og evt. andre velferdstjenester og frivillige i et felles lavterskeltilbud for unge / unge voksne (13-25 år) med psykiske problemer og/eller rusutfordringer».

Kommunedirektøren vil i 2024 be om at det utredes om en lignende arena bør etableres for familier/barn i aldersgruppen 0-13 år.

Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling

Beskrivelse av satsingsområdet

Beskrivelse fra kommuneplanens samfunnsdel

Klimagassutslipp innenfor Tønsberg kommune er redusert med 60%

Kommunen har investert i et betydelig antall elbiler og har som ambisjon at hele kommunens bilpark innen 2028 skal gå på klimanøytralt drivstoff. Dette må selvfølgelig planlegges i forhold til bytte av biler og tilgjengelighet på egnede maskiner og kjøretøy i markedet. Omfanget av elektriske biler er allerede nå så stort at det rapporteres om begrensinger i tilgang på ladeinfrastruktur som medfører ad- hoc lading og usikkerhet. Nye ladepunktet installeres også uten at det er utarbeidet en helhetlig plan som er forankret i kunnskap om faktisk behov. Gitt at det også fremover vil være en økning i antall elbiler hos kommunes innbyggere bør det se på behov både for kommunen som virksomhet og for kommunen som

samfunn. Det forventes også at behov for lading av båter vil øke i tiden som kommer. Dette bør inkluderes i en helhetlig plan.

Det skal gjennomføres et mobilitetspunkt i sentrum med tjenester som f.eks. sykkelparkering, lading, tilrettelegging for delebilordninger, utleie av kommunes elbiler mm.

Det er søkt om midler fra Fylkeskommunen for å utarbeide et slik konsept. Tønsberg kommunen skal supplere og/eller erstatte midler fra fylkeskommunen for å sikre at konseptet utvikles og implementeres.

Kommunen skal utarbeide en helhetlig plan for ladeinfrastruktur i kommunen. Planen skal inkludere både offentlige og private biler, hurtigladere, "snegleladere" og ladning for båter.

Alle virksomheter i Tønsberg kommune har et ansvar for å bidra til at kommunens klima-, miljø- og energimål blir realisert. Det er da viktig bidrag til dette er tema i virksomhetsplanleggingen og i ledersamtaler.

Mal for virksomhetsplan og mal for ledersamtaler skal suppleres med spørsmål om hvordan den enkelte virksomhet og leder bidrar til kommunens klima-, miljø- og energiarbeid.

I Tønsberg utnyttes økonomiske, materielle og naturlige ressurser på en effektiv og forsvarlig måte

Kommunen har i samarbeid med NAV etablert gjenbruksprosjekt "Godt nok". Målsetningen er at kommunen skal redusere innkjøp av nye kontormøbler og annet inventar for å bidra til redusert forbruk og dermed redusert utslipp av klimagasser og annen forurensing. Prosjektet rulles nå ut i alle virksomheter i kommunen.

For å hente ut mulige gevinster av dette tiltaket er det viktig at det videreutvikles både med innhold, omfang og samarbeidspartnere og at det får leve over tid. Kommunen øremerker derfor midler til videre drift og utvikling.

Det skal årlige avsettes midler til leie av lokaler samt anskaffelse av utstyr og fasiliteter til å starte opp med reparasjon samt til videre utvikling og markedsføring av konseptet.

I Tønsberg er det utviklet klima- og miljøvennlige mobilitetsløsninger

Klimagassutslippet (korrigert for sektoren industri, olje og gass som domineres av Esso) i kommunen stammer i hovedsak fra veitrafikk. Det er derfor avgjørende å utvikle gode klima- og miljøvennlige mobilitetsløsninger. Hjem- jobb- hjem reiser er videre en stor andel av gjennomførte reiser, og også en store andel av kollektivreisene. Hjem- jobb- hjem reisene gjennomføres i løpet av en relativt kort tidsperiode på morgen og ettermiddag. Det er mange kommuner i Norge som har implementert kreative tiltak i hvordan få reisende over fra bil til kollektiv eller sykkel og for å strekke tidsperioden reisene gjennomføres på

Tønsberg kommune skal nå utrede sin versjon av hjem- jobb - hjem med målsetning om at 50% av hjem- jobb- hjemreiser skal være klimanøytrale.

I Tønsberg ivaretas naturens økosystemer og de anvendes bærekraftig

I forbindelse med anleggsarbeid og infrastrukturprosjekter i regionen oppstår det ofte store mengder jord og stein, enten som rene eller forurensede masser. Dette er overskuddsmasser som er en ressurs som har en verdi som kan bli gjenbrukt eller gjenvunnet fremfor å bli behandlet som avfall. Gjenbruk av overskuddsmasser bør bli et naturlig førstevalg for byggherre og entreprenører.

Kommunen kjører i i dag overskuddsmasser til Mosseåsen i Hof. Dette er både dårlig klimapolitikk og transporten har høye kostnader.

Kommunen skal tilrettelegge for en bærekraftig håndtering av masser innenfor egen kommune ved å stille krav til bruk av gjenvunnet steinmasser i prosjekter der kommunen er byggherre samt sikre tilgang på areal til ressursforvaltning av overskuddsmasser, i første omgang steinmasser, men også andre massefraksjoner som jord, asfalt og betong.

Tønsberg har en bærekraftig industri- og næringsutvikling

NVE anslår at strømforbruket i Norge kommer til å øke med ca. 20% frem mot 2035. Det er i hovedsak industri, petroleumsnæringen og datasentre som vil dra opp forbruket, men det forventes også en oppgang i strømforbruk til transport. Målet om redusert klimagassutslipp er en viktig driver for overgang til elkraft. Tønsberg kommune har derfor ambisjoner om å øke selvforsyningsgraden av fornybar energi i kommunen.

Kommunen skal gjennomføre to tiltak for å operasjonalisere denne ambisjonen:

- utrede hvilke kommunale bygg som egner seg for solcelle og etablere det der det er lønnsomt. Dette tiltaket er en direkte oppfølging av punkt 16 i budsjettvedtaket høsten 2020.
- utrede om det er arealer i kommunen som er egnet for etablering av energiparker for hybrid produksjon av energi.

Økte klimagassutslipp, mer ekstremvær, tap av arts- og naturmangfold, økt forbruk (inkludert energi) og lav arbeidsplassvekst i privat sektor er noen viktige utfordringer for Tønsbergsamfunnet i tiden som kommer.

Befolkningen har vokst med 1,3 % årlig de siste tre årene. Innenfor sentrum har økningen vært på 3 %. En videre vekst i antall innbyggere krever bærekraftig arealbruk, i tråd med kommunens arealstrategi. Arbeidsplassveksten har ikke hatt samme utvikling; her er Tønsberg 8,7 % lavere enn resten av landet. Veksten har vært lavest i privat sektor.

Klimagassutslippene i Tønsbergsamfunnet har økt i samme periode. Av de sektorene kommunen kan påvirke, er det veitrafikk som er den klart største utslippskilden. Som følge av klimaendringene opplever kommunen stadig kraftigere nedbør, både i intensitet og hyppighet, økt stormflonivå, høyere sommertemperaturer med økt fare for tørke og økt erosjon som følge av økt flom i elver med økt fare for kvikkleireskred. Også i vår kommune er nedbygging av dyrka mark, tap av arts- og naturmangfold og et for høyt forbruk av naturens ressurser en stor utfordring.

Klimaendringene skjer globalt og påvirker lokalt. Både Tønsbergsamfunnet og kommunen som virksomhet må omstille seg for å bidra til at vi når både lokale, nasjonale og globale klimamål. Klimaomstilling innebærer at vi både må bremse klimagassutslippene, håndtere klimaendringene og sikre binding av karbon iblant annet skog, jord, myr og våtmark. Samtidig må vi utnytte ressursene mer effektivt og redusere forbruk.

Klima- og miljøutfordringene krever omstilling til et samfunn der sosial og økonomisk økning og fremgang skjer innenfor naturens tålegrenser

Hovedmål for kommunen

2. I Tønsberg tar vi ansvar for våre ressurser, vår natur og det globale klimaet slik at framtidens generasjoner kan ha minst like god livskvalitet som oss.

Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling	2. I Tønsberg tar vi ansvar for våre ressurser, vår natur og det globale klimaet slik at framtidens generasjoner kan ha minst like god livskvalitet som oss.	3-God helse og livskvalitet 6-Rent vann og gode sanitærforhold 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst 9-Industri, innovasjon og infrastruktur 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 13-Stoppe klimaendringene 17-Samarbeid for å nå målene	K-1: Klimagassutslipp innenfor Tønsberg kommune er redusert med 60 %.
			K-2: I Tønsberg utnyttes økonomiske, materielle og naturlige ressurser på en effektiv og forsvarlig måte.
			K-3: I Tønsberg er det utviklet klima- og miljøvennlige mobilitetsløsninger
			K4: I Tønsberg ivaretas naturens økosystemer og de anvendes bærekraftig.
			K-5: Tønsberg har en bærekraftig industri- og næringsutvikling

Satsinger fra handlingsdelen 2024-2027

Klimagassutslipp innenfor Tønsberg kommune er redusert med 60%

Kommunen har flere virkemidler for å redusere klimautslipp, og de viktigste er å legge til rette for klimavennlig arealbruk og gode mobilitetsløsninger i samfunnet. I arealplanleggingen skal byen og tettstedene i kommunen utvikles slik at de blir mest mulig kompakte og velegnede for miljøvennlig mobilitet med gode kollektivknutepunkt.

Kommunen skal også være pådriver for en klimasatsning i byggebransjen, og på sikt er det et mål at kommunens egne byggeplasser skal være utslippsfrie. Kommunen tar med dette en kostnad som på sikt vil gjøre utslippsfrie løsninger lettere tilgjengelig. Ved kommunale anskaffelser skal klimavennlig løsninger velges, slik ta belastningen på miljøet blir minst mulig.

Kommunen som organisasjon kan også redusere sine utslipp. De viktigste bidragene i dette arbeidet er knyttet til valg av energikilder i kommunens bygg, klimavennlige transportalternativer og forbruk generelt. De siste årene har kommunen satset stort på energieffektivisering i egne bygg. Fremover blir det viktig å også få ned energiforbruket på annen teknisk infrastruktur, som for eksempel gateløys. Ved å satse på forsvarlig vedlikehold av bygningsmassen, sikres byggene lang levetid. Klimabelastningen ved nybygg vil dermed reduseres.

Alle virksomheter i Tønsberg kommune har et ansvar for å bidra til at kommunens klima-, miljø- og energimål blir realisert. Det er da viktig at bidrag til dette er tema i virksomhetsplanleggingen og i ledersamtaler.

I Tønsberg utnyttes økonomiske, materielle og naturlige ressurser på en effektiv og forsvarlig måte

Fra 2024 skal det satses mer på å redusere forbruk. Dette skal skje gjennom større grad av ombruk. “Godt nok” er et tiltak som allerede er i gang. Tiltaket går ut på at virksomhetene i kommunen registrerer kontormøbler og annet utstyr som de ikke lenger har behov for i en søkbar database, og at gjenstandene gjøres tilgjengelig for andre virksomheter som kan ha bruk for dem.

Kommunedirektøren gir klare signaler til virksomhetene om at de alltid skal forsøke å skaffe brukte driftsmidler ved nyanskaffelser. Det innebærer at “Godt nok” må utvides, både med reparasjoner/modernisering av kommunens egne overskuddslager, men også ved å etterspørre brukte varer utenfor kommunen. “Godt nok” skal også henvende seg for salg utenfor kommuneorganisasjonen. For å hente ut mulige gevinster av dette tiltaket, er det viktig at det videreutvikles både med tanke innhold, omfang og samarbeidspartnere, og at det får leve over tid.

I Tønsberg er det utviklet klima- og miljøvennlige mobilitetsløsninger

Klimagassutslippet i kommunen, korrigert for sektoren industri, olje og gass som domineres av Esso, stammer i hovedsak fra veitrafikk. Derfor er det avgjørende å utvikle gode klima- og miljøvennlige mobilitetsløsninger. Hjem-jobb-hjem-reiser utgjør en stor andel av gjennomførte reiser, og også en stor andel av kollektivreisene. Utbygging av gang- og sykkelveinettet er en satsning i kommunen.

Kommunen er i gang med etableringen av mobilitetspunkt i sentrum, med tjenester som sykkelparkering, ladning, tilrettelegging for delebilordninger, utleie av kommunes elbiler med mer. Dette er et samarbeid med fylkeskommunen, og første mobilitetspunkt er etablert ved jernbanestasjonen. Det skal vurderes flere lokasjoner i forbindelse med utarbeidelse av en parkeringsstrategi.

I Tønsberg ivaretas naturens økosystemer og de anvendes bærekraftig

Kommunen skal tilrettelegge for en bærekraftig håndtering av masser innenfor egen kommune ved å stille krav til bruk av gjenvunnet steinmasser i prosjekter der kommunen er byggherre. I tillegg skal kommunen sikre tilgang på areal til ressursforvaltning av overskuddsmasser, i første omgang steinmasser, men også andre massefraksjoner som jord, asfalt og betong.

Det skal utredes hvordan kommunen i større grad kan gjenvinne byggematerialer. I utredningen skal det fokuseres på ressursbehov, lagringsmuligheter og effekten av gjenvinning.

Kommunen skal i samarbeid med Vesar og private selskaper tilrettelegge for mer gjenvinning. Det skal bygges pyrolyseanlegg for gjenvinning av hageavfall, hvor restproduktet biokull egner seg svært godt til gjødsling i landbruket.

Tønsberg har en bærekraftig industri- og næringsutvikling

Målet om reduserte klimagassutslipp er en viktig driver for overgangen til elkraft. Tønsberg kommune har derfor ambisjoner om å øke selvforsyningsgraden av fornybar energi i kommunen.

Kommunen skal gå foran som et godt eksempel ved å benytte solceller på kommunale bygg, og være i front med å ha utslippsfrie anlegg. Kommunens klimapris skal inspirere kommunens bedrifter til å velge gode, klimavennlige løsninger.

En revidering av kommunens næringsstrategi skal blant annet fokusere på hvordan kommunen kan tilrettelegge og tiltrekke seg selskaper som satser på grønn omstilling. Det er i dag en rekke bedrifter som gjenvinner materialer og avfall, og det skal tilrettelegges for vekst i dette segmentet.

Det skal tilrettelegges for kontorarbeidsplasser i Tønsberg sentrum og i lokalsentra, slik at arbeidsreisene blir mest mulig bilfrie.

Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling

Beskrivelse av satsingsområdet

Beskrivelse fra kommuneplanens samfunnsdel

Befolkningsveksten i Tønsberg forventes å bli blant de høyeste i Vestfold og Telemark. Samtidig vil antallet innbyggere over 80 år fordoble seg. En betydelig vekst i antall eldre vil medføre stor vekst i antall tjenestemottakere i kommunen. Selv om det til enhver tid er mange yngre som også mottar tjenester fra kommunen, er det først fremst blant innbyggere over 80 år at behovet for en eller flere helse- og omsorgstjenester er størst.

Flere innbyggere opplever psykiske plager og lidelser, og ofte er plagene knyttet til ensomhet. Dette har blitt en stor folkehelseutfordring. Grunnlaget for god psykisk helse legges ikke bare i helsesektoren, men i hele kommunesamfunnet og innenfor alle sektorer. Vi trenger miljøer som forebygger ensomhet, både fysiske og sosiale møteplasser, men også ivareta naturen som i seg selv har en stressdempende

effekt på oss. Fysisk inaktivitet er en viktig risikofaktor for tidlig død av ikke-smittsomme sykdommer. Hovedårsakene til økt inaktivitet er mer stillesittende arbeid, mer tid foran skjermen og bruk av bil som transportform. I tillegg til mindre fysisk aktivitet, bidrar økt bilkjøring til mer trafikk på vei- og gatenett, trafikkstøy og luftforurensing. Dette er alle forhold som får betydning for folkehelsen i kommunen. Videre arbeid med å tilrettelegge for at innbyggere i større grad velger gange, sykkel og kollektivtransport til sine daglige reiser er viktig for kommunen for å kunne skape gode bo- og bymiljø.

Kosthold har stor betydning både for velvære, livsglede og helse. Nasjonale tall viser at vi ikke er i nærheten av å imøtekomme helsedirektoratets kostholdsråd nasjonalt. Dette gjelder både barn, voksne og eldre. Tønsberg kommunes omsorgs- og utdanningsinstitusjoner har svært varierende mat- og måltidstilbud. Det er behov for mer kunnskap om kosthold og matkultur i kommuneorganisasjonen- og samfunnet.

Innbyggere med redusert fysisk og psykisk helse er krevende for kommunen. Helsefremmende arbeid er derfor av stor betydning for kommunen som organisasjon og lokalsamfunn. Tønsberg har mange flotte uteområder med stort potensial for å bli attraktive aktivitetsområder og møteplasser for innbyggere og besøkende. Kommunen søker å være en sentral aktør for å sikre god infrastruktur for utøvelse av fysisk aktivitet og tilby møteplasser. Det er dessverre et stort vedlikeholdsetterslep på kommunale nærmiljø- og lekeanlegg, og det jobbes systematisk med å oppgradere og utvikle disse.

Hovedmål for kommunen

3. I Tønsberg har vi helsefremmende hverdagsliv

Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling	3. I Tønsberg har vi helsefremmende hverdagsliv	3-God helse og livskvalitet 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 13-Stoppe klimaendringene	H-1: I Tønsberg blir alle sett og verdsatt H-2: I Tønsberg får alle brukt sine ressurser. H-3: I Tønsberg er folk aktive, trives og kan bo hele livet. H-4: Tønsberg har en blågrønn og kompakt by- og senterutvikling med særpreg. H-5: I Tønsberg har vi bærekraftig matkultur og godt matvaner.

Satsinger fra handlingsdelen 2024-2027

I Tønsberg blir alle sett og verdsatt

Tønsberg kommune vil få en betydelig større andel eldre innbyggere i årene fremover. Det samme gjelder for de fleste kommunene i Norge. For å møte denne økningen i antall eldre, må vi se på tiltak som kan bidra til å skape en mer aldersvennlig kommune. Det innebærer blant annet å legge til rette for boformer som er tilpasset eldre menneskers livssituasjon.

Kommunen skal bygge opp under aldersvennlige lokalsamfunn. I perioden 2024-2027 er Revetal utpekt som pilotprosjekt. Der ligger forholdene godt til rette, med en konsentrert leilighetsbebyggelse med flere eldre, helsehus som inkluderer dagsenter for unge demente, samt et godt tilbud av forretninger og kafeer. Oppfølging av Handlingsplan for uterom på Revetal skal bidra til å styrke Revetal til å skape en mer aldersvennlig kommune. Etter hvert skal vi også utvikle både sentrum og lokalsentrene Sem og Tolvsrød i aldersvennlig retning.

I Tønsberg får alle brukt sine ressurser

Tønsberg har utvidet og økt differensieringen av dag- og aktivitetstilbudene på kommunens aktivitetshus. I den forbindelse har den tidligere aldersgrensen på 55 år opphørt, slik at flere innbyggere utenfor arbeidslivet kan delta i en aktivitet og møte andre mennesker i alle aldre.

Tønsberg har flere møteplasser og aktiviteter som bidrar til sosial inkludering som kan forebygge utenforskap og skape trygghet for unge. Det er viktig å videreutvikle dette tilbudet slik at enda flere barn og unge har et differensiert og trygt fritidstilbud i kommunen. Dette vil bidra til at enda flere opplever å være inkludert og integrert i samfunnet.

Kommunen skal i samarbeid med Nav Ung videreutvikle flere tilbud og tiltak som kan bidra til at flere unge som har utfordringer med å komme i arbeid får arbeidstrening og kontakt med arbeidslivet.

Tønsberg kommune skal motvirke utenforskap ved at de som står litt unna arbeidsmarkedet skal prøves ut gjennom "Tønsberg inkluderer". Flere skal få praksisplass og arbeidstrening i kommunens ulike virksomheter. Gjennom "Tønsbergløftet" skal det utarbeides en veileder for hvordan virksomhetene kan tilrettelegge for praksisplasser. Dette skal skje i nært samarbeid med NAV, som har kunnskap om hvilken kompetanse som etterspørres.

Deltakelse i kunst- og kulturaktiviteter øker opplevelsen av glede, mestring, samhold og tilhørighet, og gode kulturtilbud har stor betydning for et levende lokalsamfunn og god folkehelse. Kunst- og kulturuttrykk er yringer, og det å oppleve og å være med på å skape kultur, kan bidra til å utvide vår forståelse av oss selv og samfunnet vi lever i. Gode fremvisningsarenaer og produksjonslokaler er en av de store utfordringene for kulturlivet og kulturfrivilligheten i Tønsberg. Handlingsplan for kunst og kultur avdekker manglene, og skal bidra til god prioritering av nye investeringer og bruk av eksisterende lokaler. Gode møteplasser og kulturarenaer er sentralt om man skal lykkes med å legge til rette for et godt og bredt kulturtilbud.

I Tønsberg er folk aktive, trives og kan bo hele livet

For at alle skal kunne bo og trives i Tønsberg hele livet, må boligplanleggingen i kommunen ses på under ett. I 2023 ble det vedtatt en boligplan for Tønsberg, som sammen med kommuneplanens arealdel legger til rette for konkrete tiltak. Kommunen vil legge til rette for et variert og mer mangfoldig boligtilbud i nærsentraene.

Kommunen skal ved oppstart av alle reguleringsplaner vurdere bruk av utbyggingsavtaler, og kommunen skal vurdere å benytte seg av forkjøpsrett for å sikre kommunalt disponerte boliger i prosjektene. Kommunen skal videre se på bruk av egne tomter for å skaffe til veie boliger som man er i behov av. Dette kan enten gjøres ved å selge ferdig regulert med klausul, eller ved selv å bygge alene eller i samarbeid med private. Utbyggere skal spesielt utfordres til å utvikle boligløsninger og uteområder som kan bidra til møteplasser og økt kontakt mellom generasjoner, noe som igjen kan forebygge ensomhet og utenforskap.

Kommunen skal ha fokus på mellomsjiktet, de som ikke kan få startlån og heller ikke får lån i ordinær bank, de eldre og funksjonshemmede, i tillegg til ulike grupper vanskeligstilte på boligmarkedet. Disse gruppene skal så langt som mulig tilbys kjøp av boliger. For de som ikke har mulighet eller ønske om å kjøpe, er det viktig at leie av bolig ikke medfører en utrygg og ustabil bosituasjon. Kommunen skal spesielt se på hvordan barnefamilier kan tilbys ulike løsninger som gir langsiktig stabilitet selv om de ikke betegnes som vanskeligstilte.

Fysisk aktivitet bidrar til glede, mestring og sosial tilhørighet. Kommunen skal sikre lag og foreninger gode rammevilkår, bidra til gode anlegg og sikre muligheten til et aktivt friluftsliv.

Et levende lokalsamfunn er viktig for innbyggernes trivsel og identitet. Dette skapes ikke av kommunen alene, men i samarbeid med frivillighet og næringsliv. Kommunen har ansvar for å legge til rette for utvikling av møteplasser, arenaer og steder som gir grunnlag for aktivitet, deltagelse, opplevelser, byliv og mangfold. Utarbeidelsen av en anleggsplan for kunst og kultur, som kartlegger status og behov, blir et viktig verktøy for kommunen i denne sammenheng.

Tønsberg har en blågrønn og kompakt by og senterutvikling med særpreg

I den siste planperioden har flere av byens offentlige rom blitt rustet opp i regi av kommunen eller gjennom privat-offentlig samarbeid. Tiltakene er forankret i byromstrategien, “Kanalen som byrom” og overvannsplanen. I den kommende handlingsperioden er det viktig å jobbe videre med gjennomføring av disse tre strategiplanene. Dette gir byen et visuelt løft, skaper attraktive møteplasser og sikrer at overvannsproblematikken i sentrum håndteres på en mer bærekraftig måte. Kommunen skal fortsatt bygge opp under senterstrukturen, med tiltak på Revetal, Sem og Vear.

Grønnstruktur bidrar til livskvalitet og påvirker både vår fysiske og mentale helse. I tillegg til at naturen kan fungere som sosial møteplass og gi mulighet for fysisk aktivitet, påvirker natur helsen ved å ha en stressreducerende og rekreativ effekt på mennesker. For å sikre trivsel og god folkehelse, skal kommunen i handlingsperioden prioritere sektorovergripende ressurser til å ivareta og videreutvikle grønnstrukturen.

I Tønsberg har vi bærekraftig matkultur og gode matvaner

Barnehager, skoler og institusjoner er arenaer som er svært godt egnet for å tilby næringsrik mat, skape matglede og gode matvaner. Kommunen tilbyr matservering ved alle kommunens institusjoner, boliger og sentre, samt barnehager og på SFO. Geitmyra matkultursenter blir et viktig virkemiddel for å spre matkunnskap og matglede. I handlingsperioden er det også behov for å samordne kommunens innkjøpsordning, slik at mattilbudet blir mer økonomisk, sosialt og miljømessig bærekraftig.

Tønsberg er nasjonalt en viktig landbrukskommune, med mange arbeidsplasser og stor nasjonal produksjonsandel. Kommunen har gjennom det privatoffentlige prosjektet Skjærgårdsmat jobbet for å fremme lokale produsenter, gi kunnskap om lokal matproduksjon og sunn mat. I handlingsperioden skal tiltakene videreføres og utvides med andre konsepter under paraplyen urbant landbruk; som andelslandbruk, nabolagshager og grønne byrom.

Innovasjon og samskaping

Beskrivelse av satsingsområdet

Beskrivelse fra kommuneplanens samfunnsdel

Det må etableres en kultur for innovasjon i hele kommunen, og kunnskapen og kompetansen om innovasjon må økes.

Kommunens krevende økonomi kan gi et lavt handlingsrom for innovasjon, samtidig som en implementering av innovative løsninger i tjenestene på sikt kan bidra til en mer effektiv ressursutnyttelse og redusert utgiftsnivå.

Anskaffelsesenheten er pådrivere for innovativ tenkning ved nyanskaffelser og må involveres tidligere enn i dag. Innkjøpskompetansen i virksomhetene må økes.

Det er behov for økt kunnskap om metoder for gevinstrealisering, og oppfølgingen av dette. Kommunen må etablere en felles, sikker, skalerbar og sektorovergripende plattform for mottak av digital informasjon fra de ulike tjenesteområdene.

Hele kommunen må ha internettdekning gjennom tilgang til bredbånd eller mobildata om kommunen skal kunne realisere potensialet ved innføring av nye digitale verktøy, prosesser og tjenester.

Det må sikres at alle innbyggere har tilstrekkelig digital kompetanse for å kunne å ta bruk og nyttiggjøre seg av nye digitale verktøy og tjenester.

Kommunen må i større grad enn i dag ta i bruk ny innovativ teknologi og tjenester som kan gi økt tilgjengelighet, kvalitet, trygghet og mer effektive tjenester, både innad i kommunen som organisasjon og overfor tjenestemottakere, innbyggere og andre eksterne samarbeidspartnere.

Det er behov for mer kunnskap om verktøy og metoder for samskaping og behov for å utvikle en praksis og kultur med samskaping i hele kommunen, der interne og eksterne brukere involveres tidligere enn i tradisjonelle medvirkningsprosesser.

Det er for få digitale selvbetjeningsløsninger, og det er fortsatt mange unødige manuelle prosesser.

Kommunens verktøy for dialog med eksterne (innbyggere, næringsliv, frivillige, kompetansemiljøer mv.) må forbedres og videreutvikles.

Det er behov for gjennom innovasjon og samskaping å skape et mer bærekraftig og inkluderende fremtidig samfunn

Hovedmål for kommunen

4. Tønsberg kommune har en høy kompetanse og en kultur for nytenking/innovasjon som bygger sosial - miljø og økonomisk bærekraft. I Tønsberg jobber kommunen, innbyggere, næringsliv, frivillige og kompetansemiljøer sammen for å skape fremtidens samskapingskommune.

Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Innovasjon og samskaping	4. Tønsberg kommune har en høy kompetanse og en kultur for nytenking/innovasjon som bygger sosial - miljø og økonomisk bærekraft. I Tønsberg jobber kommunen, innbyggere, næringsliv, frivillige og kompetansemiljøer sammen for å skape fremtidens samskapingskommune.	3-God helse og livskvalitet 4-God utdanning 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst 9-Industri, innovasjon og infrastruktur 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 17-Samarbeid for å nå målene	I-1: Tønsberg kommunes innovative tilnærming bidrar til økt kvalitet og en mer effektiv ressursutnyttelse. I-2: Tønsberg kommune har en høy digital kompetanse. I-3: Tønsberg kommune tar med eksterne og interne samarbeidspartnere på medvirkningsprosesser/samskaping på et tidlig stadium når kommunens tjenester skal utvikles.

Satsinger fra handlingsdelen 2024-2027

Tønsberg kommunes innovative tilnærming bidrar til økt kvalitet og en mer effektiv ressursutnyttelse

Tønsberg og resten av kommune-Norge står overfor en rekke utfordringer, som strammere økonomiske rammer, klimaendringer, utenforskap, demografiske endringer, flere eldre og flere innbyggere med behov for pleie- og helsetjenester. Disse utfordringene kan ikke løses ved kun å spytte mer penger inn i de kommunale tjenestene. For å være i stand til å levere gode tjenester i tråd med samfunnsoppdraget i fremtiden, må kommunen finne nye måter å jobbe på og være villig til å omstille seg til en ny virkelighet.

Tønsberg kommune jobber kontinuerlig med omstilling, fornying og innovasjon, og det gjøres mye godt utviklingsarbeid allerede. For at kommunen virkelig skal lykkes i innovasjonsarbeidet, er det likevel nødvendig å utvikle en felles forståelse og tilnærming til innovasjon, og å vurdere hvordan innovasjonsarbeidet i kommunen skal organiseres.

Det er et overordnet ansvar å sørge for at ansatte i hele organisasjonen har kunnskap om innovasjon. Det er også et lederansvar å sørge for at det gjøres rette prioriteringer, og å sørge for at det skapes handlingsrom som støtter opp om en innovativ kultur i kommunen.

Nysatsingen "TønsbergLØFTET" skal blant annet utrede hvordan kommunen kan og bør organisere innovasjonsarbeidet i tiden fremover. Målet er å få et strategisk og samlet grep rundt utviklingsarbeidet internt i kommunen, men også ut mot innbyggerne og eksterne samarbeidspartnere.

Tønsberg kommune har en høy digital kompetanse

For å skape en kommune som er dyktig på innovasjon og samskaping, er det nødvendig med god og oppdatert digital kompetanse både blant ansatte, innbyggere og tjenestemottakere.

Digitalisering, utvikling og bruk av ny teknologi er en forutsetning for at kommunen skal kunne tilby gode tjenester og ivareta sine forpliktelser overfor innbyggerne. Tønsberg kommune skal gjennom digitalisering gjøre hverdagen enklere for innbyggere, brukere, næringsliv og organisasjoner i kommunen. Kommunens digitaliseringsstrategi med handlingsplan skal bidra til digital transformasjon og sørge for sammenhengende tjenester. Strategien skal også sørge for god tjenestekvalitet og effektive løsninger som setter brukeren i sentrum.

Kommunen skal legge til rette for at alle innbyggere har tilgang til internett der de bor og tilstrekkelig kunnskap for å ta i bruk digitale verktøy og tjenester.

Tønsberg kommune tar med eksterne og interne samarbeidspartnere på medvirkningsprosesser/samskaping på et tidlig stadium når kommunens tjenester skal utvikles

De gode løsningene finner vi sammen. Når kommunen skal utvikle sine tjenester, skal interne og eksterne samarbeidspartnere inviteres til samskaping og medvirkning på et tidlig stadium i prosessen. På den måten vil vi i større grad sikre at tjenestene som utvikles møter behovene på en best mulig måte. I Kommunen har en egen strategi og handlingsplan for nærdemokratiordninger. Der legges det opp til å involvere innbyggere mer aktivt enn før, og gjennom det bidra til å styrke lokaldemokratiet. For å lykkes med dette, må det skapes arenaer der innbyggerne kan møte politikere og administrasjon. Det jobbes med å få på plass en Kommunelabb på de to bibliotekene i kommunen. Formålet er å styrke og utvikle en tettere dialogen mellom innbyggere, politikere og administrasjonen i kommunen der folk er. Videre

vil dette kunne være en arena for samkapende prosesser og legge til rette for informasjon og kunnskap om pågående prosjekter og aktiviteter i kommunen.

Det er bevilget økonomiske midler i investeringsbudsjettet for tiltak for å gjennomføre planer for utvikling av Sem og Vear. Her skal innbyggerne være med å avgjøre hvilke tiltak som skal prioriteres.

Kommunen som organisasjon

Beskrivelse av satsingsområdet

Beskrivelse fra kommuneplanens samfunnsdel

Kommunen har en bred og omfattende oppgaveportefølje med ansvar for viktige velferdstjenester. Vi opplever stadig endringer i de nasjonale føringene og det kommer nye satsingsområder på løpende bånd. Behovene og kravene fra innbyggerne endres stadig og de ønsker, med rette, mer innflytelse på alt som innvirker på deres liv.

Kommuneorganisasjonen har utviklet seg fra en formynderkommune der politikerne avgjorde enkeltsaker (før 1970) via servicekommunen (1970 – 2010) der innbyggerne var kunder og skulle bæres gjennom livet.

I dag står vi på randen til den smarte samskapingskommunen. Vi må i større grad ta utgangspunkt i innbyggernes behov og ta i bruk ny teknologi for å gjøre kommunen til et bedre sted å leve, bo og arbeide i. Administrasjonen og politikerne må se på innbyggerne som en ressurs og spørre «Hva kan vi få til sammen».

Hovedmål for kommunen

5. Tønsberg kommune er en attraktiv arbeidsgiver hvor ansatte har kompetanse som samsvarer med de oppgaver kommunen skal løse.

Mål for kommunen

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
Kommunen som organisasjon	5. Tønsberg kommune er en attraktiv arbeidsgiver hvor ansatte har kompetanse som samsvarer med de oppgaver kommunen skal løse.	3-God helse og livskvalitet 4-God utdanning 6-Rent vann og gode sanitærforhold 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst 9-Industri, innovasjon og infrastruktur 11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn 13-Stoppe klimaendringene 17-Samarbeid for å nå målene	KO-1 Alle i kommuneorganisasjonen tilegner seg raskt ny kunnskap og innfører løsninger som skaper ny praksis.
			KO-2: Alle i kommuneorganisasjonen gjør hverandre gode og deler kompetanse med hverandre

Satsingsområde	Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål
			alike alle ansatt mestrer, samhandler og yter sitt beste.
			KO-3: Lederne motiverer hver enkelt medarbeider og legger til rette for egenutvikling og læring.
			KO-4: Organisasjonsstrukturen er tilpasset kommunens behov for utvikling og endring.
			KO-5: Økonomiske rammer eller mangel på ressurser og verktøy hindrer oss ikke i å levere tjenester av god kvalitet eller å nå våre mål.
			KO-6: Tønsberg kommune har ivare tatt viktige samfunnsfunksjoner og befolkningens sikkerhet og sikret disse mot menneskeskapte og naturbaserte trusler.

Satsinger fra handlingsdelen 2024-2027

Alle i kommuneorganisasjonen tilegner seg raskt ny kunnskap og innfører løsninger som skaper ny praksis

Innovasjon og nye arbeidsformer er nødvendig for å møte de utfordringene kommunen står overfor fremover. Vi må forvente trangere økonomiske rammer og samtidig økt behov for tjenester blant innbyggerne. I tillegg er innvandring, klima, aldrende befolkning og utenforskap stikkord for en utvikling som allerede er i gang. Alt dette krever at vi stadig søker etter nye måter å løse oppgavene på. Ansatte og deres kompetanse er kommunens viktigste ressurs. Derfor er det viktig at det sikres en oversikt over ansattes kunnskap og kompetanse.

Kommunen gjennomfører mange endringer og utviklingstiltak, blant annet effektiviseringstiltak, store nye investeringer og innføring av ny teknologi. Det gjøres gjennomgående gode analyser av slike tiltak i forkant, men det er krevende å sikre og dokumentere forutsatte gevinster i etterkant. Dette gjelder ikke minst ved innføring av nye satsinger. I en tid med begrensede økonomiske ressurser, vil dette bli stadig viktigere. Mellomledere i organisasjonen har en sentral rolle i dette arbeidet, og derfor er det nødvendig å satse på god lederutvikling med fokus på endrings- og innovasjonsledelse.

Vi vil i planperioden forbedre vårt arbeid med å sikre og dokumentere gevinster ved innføring av nye tekniske løsninger, investeringer og arbeidsmetoder – både kvalitativt og økonomisk.

Alle i kommune-organisasjonen gjør hverandre gode og deler kompetanse med hverandre slik at alle ansatte mestrer, samhandler og yter sitt beste

Arbeidsgiverstrategien i Tønsberg kommune bygger på verdiene *åpen, oppriktig og profesjonell*. Verdiene følges av setningen «Vi skaper tillit gjennom å være åpen, oppriktig og profesjonell».

Verdiene skal holdes høyt og brukes aktivt i planperioden, både i linjeledelse, i lederutviklingsprogrammet, i intern opplæring for alle, i oppfølging av medarbeiderundersøkelsen og i det daglige arbeidet.

Mange av de oppgavene vi skal løse og utfordringene vi står overfor krever at vi samarbeider på tvers av ulike fag- og tjenestemråder i kommunen. For eksempel kan ikke klimautfordringene løses kun innenfor eiendom og tekniske tjenester, og utfordringer knyttet til utenforskap og inkludering kan ikke løses kun av NAV eller enkelte virksomheter. Derfor må vi legge til rette for at det blir enklere å samarbeide på tvers, blant annet ved hjelp av ulike digitale verktøy og plattformer.

Office 365 er tatt i bruk som samhandlingsplattform i hele kommunen. Det gir mulighet for nye samarbeidsformer og gjør det enkelt å opprette arbeidsgrupper og prosjekter på tvers i kommunen. Deling av informasjon og samtidig arbeid i felles dokumenter blir forenklet.

Tønsberg kommune benytter medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Målet er å opprettholde det gode arbeidet som skjer i virksomhetene, og å forbedre områder der undersøkelsen viser at dette er mulig. Læringsnettverk er iverksatt som en del av opplæringen i oppfølgingsarbeidet. Kvalitetssystemet legger også til rette for kontinuerlig forbedring av tjenestene. Systematisk arbeid og deling av erfaringer og forbedringsforslag er avgjørende for å nå målet om å skape en heiakultur, mestringskultur og delingskultur.

Lederne motivere hver enkelt medarbeider og legger til rette for egenutvikling og læring

De rundt 4.500 ansatte er kommunens viktigste ressurs. God personalledelse er et viktig virkemiddel for å kunne gjennomføre kommunens samfunnsoppdrag på en best mulig måte, og gir samtidig et bedre arbeidsmiljø og bidrar til bedre trivsel.

Våre ledere skal ha fokus på personalledelse og på hver enkelt medarbeider. Lederne skal ha kompetanse i motiverende samtaleteknikker, og de skal kunne prioritere tid til den enkelte ansattes egenutvikling. Kommunens lederutviklingsprogram og interne opplæringstiltak skal underbygge dette. Mellomlederne som kraft vil være hovedfokus i årene som kommer.

TønsbergLøftet, som ble etablert i 2022, skal bidra til at kommunen tiltrekker seg, utvikler og beholder stolte, kompetente og engasjerte medarbeidere. Det skal være attraktivt å være medarbeider og leder i Tønsberg kommune fordi medarbeidere blir ivaretatt og får utviklingsmuligheter. Gjennom et bevisst arbeid med omdømmet skal vi sikre at vi har ansatte med sterk identitet til kommunen som organisasjon. Det å ha en god plan for hvordan vi tiltrekker oss, rekrutterer og tar imot nye medarbeidere, er viktig for å oppfylle løftet om alltid å ha den kompetansen vi trenger for å gi gode tjenester til innbyggerne.

Gjennom kontinuerlig lederutvikling for alle ledere med personalansvar skal vi gjøre våre ledere i stand til å levere på samfunnsoppdraget

Organisasjonsstrukturen er tilpasset kommunens behov for utvikling og endring

Samfunnet rundt oss endres hele tiden. Det krever at vår kommunale organisasjon også må være tilpasningsdyktig og i endring. Samfunnsoppdraget gjenspeiles i kommuneplanen. For å nå målene som er nedfelt i kommuneplanen, er det viktig at hele organisasjonen har en felles forståelse av samfunnsoppdraget og målene.

«TønsbergLØFTET» vil være en sentral medspiller i utviklingsarbeidet som skjer både i stabsenhetene og de utadrettede virksomhetenes arbeid. Hver enkelt ansatt er like viktig for at Tønsberg kommune som organisasjon skal kunne tilby kvalitativt gode tjenester til våre innbyggere og løse samfunnsoppdraget.

Den administrative organiseringen vurderes fortløpende, og det vurderes en bredere gjennomgang i 2004/25.

Økonomiske rammer eller mangel på ressurser og verktøy hindrer oss ikke i å levere tjenester av god kvalitet eller å nå våre mål

Økonomi vil alltid være en begrenset ressurs for kommunen. Det er et økende behov for de tjenestene kommunen leverer, og samtidig økte forventninger til hva kommunen skal levere innenfor alle sektorer. Samtidig tilsier langsiktige nasjonaløkonomiske analyser at det må rasjonaliseres på offentlige utgifter framover. God økonomisk styring er derfor helt avgjørende.

Kommunen vil i planperioden bli styrt etter noen langsiktige økonomiske målsettinger. Dette skal sikre økonomisk stabilitet og bidra til at man unngår drastiske endringer i tjenestetilbudene. Mest sentralt står regelen om at driftsresultatet bør være minst 1,75 prosent av driftsinntektene. Det er også et mål at realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) ikke skal øke. I tillegg er det viktig å ha et disposisjonsfond av en viss størrelse som en buffer mot uforutsette hendelser.

Tønsberg kommune har ivaretatt viktige samfunnsfunksjoner og befolkningens sikkerhet og sikret disse mot menneskeskapte og naturbaserte trusler.

Raske endringer og kriser knyttet til klima, miljø og menneskeskapte trusler medfører at vi må være gode på beredskap og evaluering av beredskapen. Det vil gi oss innsikt i hva som virker når neste krise rammer oss. Kommunen skal ha en operativ beredskap. Dette sikrer befolkningen, ansatte og viktige samfunnsfunksjoner mot menneskeskapte og naturbaserte trusler, avvik og uønskede hendelser. Arbeidet med å lage risiko- og sårbarhetsanalyser som kreves i lover og forskrifter skal følges opp. Kommunen skal gjennomføre en jevnlig og systematisk internkontroll og evaluering av systemene som skal ivareta sikkerheten.

Arbeidet med helhetlig beredskap skal evalueres og revideres. Dette arbeidet skal forankres, ledes og koordineres av kommunens øverste ledelse, da det berører alle innbyggerne, alle kommunalområdene og alle virksomhetene i kommunen.

Evaluering og justering av beredskapsplaner, ROS-analyser, system for avviksmelding og prosedyrer for oppfølging skal gjennomføres våren 2024. Helhetlig beredskapsplan for kommunen skal være oppdatert innen august 2024.

Kommunens beredskapsplaner knyttet til befolkningens og institusjonenes sikkerhet skal gjøres kjent for innbyggerne i løpet av 2024.

ROS analyser, beredskapsplaner og internkontrollsystem knyttet til befolkningens og institusjonenes sikkerhet drøftes med vernetjeneste og tillitsvalgte og skal gjøres kjent og tilgjengelig for alle ansatte innen august 2024.

Føringer fra statsbudsjettet

Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2024

I Kommuneproposisjonen for 2024 la regjeringen opp til en vekst i kommunesektorens frie inntekter på mellom 4,4 og 4,7 mrd. kroner for kommunene. I statsbudsjettet anslår regjeringen en vekst i frie inntekter på 5,1 mrd. kroner. Økningen fra kommuneproposisjonen begrunnes i ytterligere økte pensjonskostnader. Veksten skal sikre at kommunesektoren får dekket de økte kostnadene til demografi og pensjon i tillegg gi noe økt handlingsrom for kommunale tjenester. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2023 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2023 (RNB). Den samlede kompensasjonen for økt prisvekst m.v., som ble vedtatt i RNB 2023 er inkludert i nivået. I beregning av kommunesektorens realvekst i frie inntekter inngår pris- og lønnsvekst for 2024, som er anslått til 4,3 prosent (deflator). Lønnsvekst inngår i denne med 4,9 prosent.

Veksten skal dekke følgende satsinger:

- 150 mill. kroner til satsing på psykisk helse og rus.
- 100 mill. kroner til kommunene som taper mest på modellen for gradert basiskriterium.
- 40 mill. kroner til helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Realvekst i kommunesektorens samlede inntekter anslås til 13,1 mrd. kroner, og fordeles som følger:

- Økte frie inntekter: 6,4 mrd. kroner.
- Frie inntekter knyttet til oppgaveendringer: 3,8 mrd.
- Øremerket tilskudd: 2,4 mrd. kroner.
- Gebyrinntekter: 0,5 mill. kroner.

Ved nye eller endrede oppgaver for kommunesektoren som har økonomisk konsekvens blir kommunesektoren kompensert eller trukket i frie inntekter basert på endringer i økonomisk belastning. Disse endringene blir holdt utenfor beregnet vekst i frie inntekter med inngår i vekst i samlede inntekter. For 2024 utgjør disse 3,8 mrd. kroner for kommunesektoren. For kommunene knytter endringen seg til tiltak innenfor barnehageområdet, helårseffekt av økte satser til sosialhjelp, økt basistilskudd. For kommunene gjelder vekst i øremerkede tilskudd investeringstilskudd til heldøgn omsorgsplasser og tilskudd til energitiltak i kommunale bygg.

Hensyntatt deflator, oppjustering av skatteanslag i 2023 og korrigeringer for oppgaveendringer, regelendringer og endringer i finansiering av kommunenes sine oppgaveendringer er vekst i kommunenes frie inntekter beregnet til 4,7 pst. I denne inngår økte skatteinntekter på 5,6 pst. og økt rammetilskudd på 3,4 pst. For Tønsberg er veksten anslått til 4,6 pst.

Kommunesektorens skatteinntekter i 2023 anslås å bli 4,1 mrd. kroner høyere enn anslått i revidert nasjonalbudsjett 2023. Dette tilsvarer en reduksjon på 5,8 pst. fra 2022.

I kommuneproposisjonen for 2024 ble det varslet at den kommunale skattøren skal fastsettes ut fra en målsetting om at skatteinntektene skal utgjøre 40 prosent av kommunenes samlede inntekter. Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2024 bygger blant annet på en sysselsettingsvekst på 0,1 prosent og en årslønnsvekst på 4,9 prosent fra 2023 til 2024. Den kommunale skattøren reduseres med 0,2 prosentpoeng, fra 11,15 prosent til 10,95 prosent. Etter dette er det anslått at skatteinntektene utgjør om lag 40 prosent av kommunenes samlede inntekter i 2024.

For ressurskrevende tjenester beholdes kompensasjonsgraden uendret på 80 prosent. Innslagspunktet øker med årslønnsvekst i år på 5,4 pst til 1,608 mill. kroner.

Innbyggertilskudd og utgiftutjevning

Rammetilskuddet fra staten til kommunene fordeles gjennom inntektssystemet. Rammetilskuddet består av et innbyggertilskudd og særtilskudd (primært regionalpolitiske tilskudd). Innbyggertilskuddet blir i all hovedsak fordelt som et likt beløp per innbygger til alle kommuner. I 2023 utgjør innbyggertilskuddet kr. 30.375,- per innbygger og samlet innbyggertilskudd til Tønsberg utgjør 1.754,8 mill. kroner før utgiftutjevning.

Gjennom utgiftutjevningen kompenseres de kommunene som anses å ha spesielle utfordringer som gjør dem dyrere å drifte enn gjennomsnittskommunen. Denne omfordelingen gjennom inntektssystemet gjennomføres ved hjelp av kostnadsnøkler bestående av objektive kriterier og vektorer som fanger opp kommunenes utgiftsbehov. Totalt sett har Tønsberg kommune et noe lavere utgiftsbehov enn landsgjennomsnittet.

I inntektssystemet betyr befolkningsvekst økt innbyggertilskudd. Befolkningsøkningen i Tønsberg påvirker størrelsen på rammetilskuddet i positiv retning.

I 2024 blir Tønsberg trukket 79,3 mill. kroner i utgiftutjevning, basert på kriteriene i inntektssystemet. Utgiftsbehovsindeks under 1 vil si at kommunen er rimeligere å drive enn gjennomsnittet av alle landets kommuner. Tønsberg ligger på 98,5 pst. i 2024 som er tilsvarende som for 2023.

Aldersgruppene 2-5 år og 6-15 år går mer ned i Tønsberg enn landet for øvrig, noe som gir et lavere kostnadsbehov og gjør at kommunen får et trekk på hhv. 8,9 og 19,2 mill. kroner. Trekket i disse gruppene er 3,6 mill. kroner høyere enn i 2023, som i hovedsak skyldes lavere utgiftsbehovsindeks og lavere vektning av aldersgruppen i inntektssystemet. Innbyggergruppene 67-79 år, 80-89 år og 90 år og eldre utgjør også en større andel av befolkningen i Tønsberg enn i gjennomsnittet for landet. Dette innebærer isolert sett et større utgiftsbehov knyttet til eldreomsorg, og dermed et utgiftutjevningstillegg på henholdsvis 7,7 mill. kroner, 14,2 mill. kroner og 6,8 mill. kroner i 2024.

Oppgaveendringer og korreksjoner for Tønsberg

Oppgaveendringer og korreksjoner for Tønsberg utgjør ifølge en samlet økning på 30,4 mill. kroner og inngår i kommunens rammetilskudd for 2024. De største endringene er:

- Gratis SFO deltidsplass SFO 2. 2023 – helårsvirkning 2024, økning på 8,7 mill. kroner.
- Barnehage: netto økning på 17,3 mill. kroner:
 - Redusert pensjonspåslag for private barnehager.
 - Helårseffekt av redusert makspris i 2023 samt ytterligere reduksjon av makspris til kr 2.000 fra 1.8.2024.
 - Gratis barnehage for familiens 3. barn gjelder dersom alle 3 barn går der samtidig og ble gjeldende fra 1. august 2023. Helårseffekt er innarbeidet i rammetilskuddet for 2024.
 - Endringer i kontantstøtten fra 1.8.2024. Det foreslås at kontantstøtte gis til barn mellom 13 til 19 måneder og ikke 13 og 23 måneder som i dag. Det forventes dermed en økning i etterspørselen av barnehageplasser. Denne endringen innarbeides eventuelt når man ser effekten for Tønsberg.
- Pasienttilpasset basistilskudd trådte i kraft 1. mai 2023. Helårseffekt i 2024 er en økning på 2,5 mill. kroner.
- Økte veiledende satser for sosialhjelp, helårseffekt av endring i 2023, økning 3,0 mil. kroner.

- Ekstraordinære bevilgninger til vaksinasjon i 2023 er ikke videreført i 2024 reduserer rammetilskuddet med 0,7 mill. kroner.

Endringene er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2024-2027 – budsjett 2024.

Hovedtrekkene i budsjettforslaget

Oppsummering

Kommunedirektøren legger frem et budsjettforslag som baseres på regjeringens forslag til statsbudsjett. Grønt hefte viser samlede frie inntekter for Tønsberg kommune på 4.042,7 mill. kroner. I budsjettforslaget er det innarbeidet 4.073,6 mill. kroner. Grunnet god skatteinngang i 2023 og en forventet befolkningsvekst foreslår kommunedirektøren å øke skatteanslaget med 30,9 mill. kroner. Dette innebærer en noe høyere risiko enn i tidligere budsjetter.

Tønsberg kommune er ansett som en "lettdrevet" kommune der utgiftsbehovsindeksen ligger på 98,5 pst. Kommunen har dermed en økonomi som er gjennomsnittlig sett imot andre kommuner.

I statsbudsjettet anslås en realvekst på 5,1 mrd. kroner. I denne inngår antatt deflator på 4,3 pst. der pris utgjør med 3,4 pst. Kommunenes sentralforbund (KS) presiserer at den største usikkerheten i prisveksten er strøm og usikkerhet grunnene manglende strømstøtte. SSB og Norges Bank anslår en konsumprisindeks (KPI) på hhv. ca. 4 og 4,8 pst. Dersom disse anslagene treffer reduseres realverdien av frie inntekter med mellom 0,4-2,1 mrd. kroner. Kommunedirektøren forventer at dersom prisveksten viser seg å bli høyere enn anslaget til Finansdepartementet i statsbudsjettet vil regjeringen måtte kompensere kommunene med dette i revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2024.

Et høyt investeringsprogram bidrar til at gjelden øker og rente- og avdragsbelastningen i driftsbudsjettet øker. Av de største prosjektene er ny svømmehall, Barkåker idrettshall, Presterød skole og Vear ungdomsskole. Etter vedtak i kommunestyret er det ønske om ytterligere betydelige investeringer i barnehager og skoler, men dette har ikke kommunedirektøren funnet det forsvarlig å legge inn, da det allerede er et brudd mot handlingsregelen om å ikke øke gjelden som belaster driften.

I gjeldende handlingsprogram ble det vedtatt innsparinger på 20 mill. kroner i 2024 og 40 mill. kroner i 2025 og 2026. Disse er videreført i kommunedirektørens forslag til budsjett og handlingsprogram for 2024-2027. For å komme ned på et forsvarlig driftsnivå foreslås det imidlertid ytterligere innsparinger i 2026 og 2027 på hhv 30 og 60 mill. kroner. Løsningene er foreløpig ikke konkretisert, men det foreslås styrking i stabene som skal bidra til å avdekke hvor og hvordan disse effektiviseringene kan gjennomføres. Dette gjelder analysekompetanse, sentraliserte innkjøp, HR-rådgiver med HMS- og rekrutteringskompetanse og ytterligere satsing på metodisk kompetanse i TønsbergLØFTET.

For å oppnå balanse i driften er det behov for å benytte 99,2 mill. kroner av disposisjonsfond i handlingsprogramperioden. Det forutsettes omstilling i organisasjonen for å kunne få et økt handlingsrom og avsette midler til disposisjonsfond i slutten av handlingsprogramperioden. Fondsbeholdningen anslås ved utgangen av 2027 å være 571,8 mill. kroner.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består hovedsakelig av innbyggertilskudd, utgiftutjevning og inntektsutjevning. Kompensasjons- og trekkgraden er 60 prosent i inntektsutjevningen i inntektssystemet. I 2024 får

kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet et trekk på 60 prosent av differansen mellom egen skatteinntekt og landsgjennomsnittet, mens kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet får kompensert 60 prosent av differansen mellom egen skatteinntekt og landsgjennomsnittet.

Kommunedirektøren benytter i tillegg prognosemodellen som administreres av Kommunenes Sentralforbund (KS) til å gjøre en mer nøyaktig beregning av netto rammetilskudd. Tabellen nedenfor viser prognose for netto rammetilskudd i handlingsprogramperioden basert på denne modellen:

Rammetilskudd – Tønsberg (tall i 1000-kroner)	2023	2024	2025	2026	2027
Innbyggertilskudd (likt beløp per innbygger)	-1 632 167	-1 754 792	-1 782 624	-1 782 642	-1 782 698
Utgiftsutjevning	74 005	79 332	79 449	79 449	79 450
Overgangsordninger (INGAR)	2 386	4 295	4 295	4 295	4 295
Saker særskilt fordeling	-35 275	-37 261	-21 468	-21 468	-21 468
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker	-16 061	-16 752	-16 752	-16 752	-16 752
Regionsentertilskudd	-7 687	-8 068	-8 117	-8 150	-8 180
Ordinært skjønn	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Koronapandemien - tilleggsbevilgning	-742				
Stortinget saldering budsjett 2023	-7 467				
RNB 2018 - 2023 (utenom koronapandemi)	-26 888	0	0	0	0
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning	-1 653 896	-1 737 246	-1 749 217	-1 749 267	-1 749 353
Netto inntektsutjevning	13 215	18 595	18 653	18 694	18 722
Sum rammetilskudd	-1 640 681	-1 718 651	-1 730 564	-1 730 573	-1 730 631
Forventet realvekst basert på anslag i statsbudsjett			-50 000	-55 000	-60 000
Sum rammetilskudd (avrundet til nærmeste 1000)	-1 640 681	-1 718 651	-1 780 564	-1 785 573	-1 790 631
Rammetilskudd – endring i pst.		4,8 %	3,6 %	0,3 %	0,3 %

Realveksten er ekstra høy fra 2023 til 2024 grunnet ekstra stor økning i pensjonskostnadene. Forventet realvekst i 2025-2027 gjelder økte utgifter til demografi i handlingsprogrammet som forventes dekket av rammetilskudd i årene som kommer.

Kommunen mottar følgende kompensasjoner:

- 37,2 mill. kroner ift. saker med særskilt fordeling i 2023. Inntekten reduseres til 21,5 mill. kroner fra og med 2025. Reduksjon skyldes bl.a. ansvarsreformen barnevern som innlemmes i ordinært innbyggertilskudd fra 2025.
- Inndelingstilskudd 16,7 mill. kroner. Dette er et tilskudd etter sammenslåingen av Tønsberg og Re. Tilskuddet prisjusteres i 15 år før det trappes ned over en 5-årsperiode.
- Regionsentertilskudd på 8,1 mill. kroner. Dette er et tilskudd som gis til kommuner som slår seg sammen og som etter sammenslåingen blir større enn 8.000 innbyggere. Tilskuddet videreføres årlig.
- Skjønnsmidler fra statsforvalteren på 4,0 mill. kroner. Dette tilsvarer skjønnsmidler som er gitt i 2023.

Skatteinntekter

I statsbudsjettet er vekst i kommunesektorens skatteinntekter i 2023 anslått å bli 4,1 mrd. kroner høyere enn anslått i revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2023. Dette tilsvarer en reduksjon i skatteinntektene på 5,8 pst. fra 2022. I statsbudsjettet anslås at kommunens skatteinntekter vil ligge på 98,9 prosent av landsgjennomsnittet ved utgangen av 2023. Dette er høyere enn ved utgangen av de to siste årene 2021 og 2022 hvor kommunens skatteinntekter lå på hhv. 96,6 og 99,0 prosent av landsgjennomsnittet.

Opprinnelig budsjettert skatteinntekt i 2023 var 2.135,7 mill. kroner. Etter perioderapport 1 ble budsjettet økt til 2.176,7 mill. kroner. I perioderapport 2 har kommunedirektøren foreslått å øke budsjettet ytterligere til 2.196,7 mill. kroner. Ved utgangen av september ligger kommunens skatteinntekt 105,1 mill. kroner over budsjett. Dette er en nedgang på 0,4 pst. sett i forhold til samme periode i 2022. Hensyntatt foreslått budsjettjustering i perioderapport 2 vil merinntekten være 85,1 mill. kroner. Kommunens skatteinntekter ligger på 96,3 pst. av landsgjennomsnittet per september. Selv om kommunen har høye skatteinntekter har Tønsberg nedgang fra 2022 mens landet for øvrig viser en liten økning. Istedenfor inntektsutjevneende trekk har derfor kommunen fått tilbakeført midler via rammetilskuddet utover budsjettert beløp.

For Tønsberg er anslaget i statsbudsjettet skatteinntekter på 2.196,4 mill. kroner i 2023. Kommunedirektøren har innarbeidet 2.355,0 mill. kroner i skatteinntekter for 2024. Forslaget baseres på kommunedirektørens anslag på 2.196,8 mill. kroner i skatteinntekter i 2023, som er en reduksjon på 5,6 pst. ift. regnskap 2022. Anslag reduksjon på landsbasis som er lagt til grunn er 5,8 pst. i 2023 som tilsvarer forventninger gitt i statsbudsjettet.

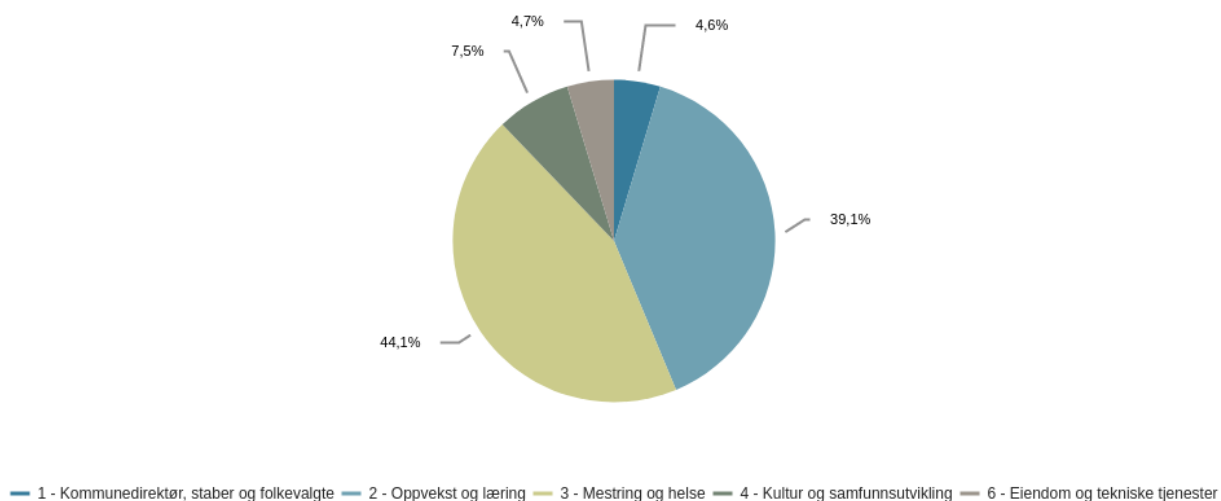
Statsbudsjettet forventer en økning i skatteinntektene fra 2023 til 2024 på 5,8 prosent. Kommunedirektørens anslag ligger 0,5 prosentpoeng høyere grunnet forventet befolkningsvekst på 0,5 prosent. Dette utgjør 11,4 mill. kroner. Kommunedirektørens budsjettforslag bygger på skatteinntekter på 98,9 pst. av landsgjennomsnittet i 2024. Grunnet god skatteinngang i 2023 foreslår kommunedirektøren å øke skatteinntektene med ytterligere 20 mill. kroner i handlingsprogramperioden.

Skatteinntekter – Tønsberg (tall i 1000-kroner)	2023	2024	2025	2026	2027
Skatt på formue og inntekt - anslag iht. Statsbudsjettet	-2 196 766	-2 323 566	-2 330 756	-2 335 951	-2 339 490
Økte skatteinntekter utover statsbudsjett		-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Økte skatteinntekter - befolkningsvekst		-11 412	-11 448	-11 474	-11 490
Sum	-2 196 766	-2 354 978	-2 362 204	-2 367 425	-2 370 980
Skatteinntekter – endring i pst.		7,2 %	0,3 %	0,2 %	0,2 %

Rammeområdene sin prosentvise fordeling

Rammeområdene sin prosentvise fordeling

Prosentvis fordeling

Driftsbudsjett

Tabellen under viser rammeområdenes samlede netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2023 og interne omdisponeringer/flyttinger.

- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdet driftsramme, prisjustering og endringer gitt i statsbudsjettet. Beløpet inkluderer økt avkastning på plasserte midler budsjettet på frie inntekter og finans og innsparinger som er foreslått i 2026 og 2027 budsjettet på felleskostnader.

Driftsbudsjettet (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
Konsekvensjustert ramme	3 807 317	3 782 324	3 778 629	3 760 018
Nye tiltak og realendringer	103 410	136 554	80 546	51 715
Kommunedirektørens budsjettforslag	3 910 727	3 918 878	3 859 175	3 811 733

Detaljbudsjett i rammeområdene

Utgangspunktet for budsjettarbeidet har vært videreføring av rammer for 2023 samt justering foretatt i perioderapport 1 som ble vedtatt i kommunestyret henholdsvis desember 2022 og juni 2023. I tillegg er rammeområdene blant annet kompensert for helårseffekt av nye tiltak og lønnsvekst i 2023, nye nødvendige driftstiltak og endringer gitt i statsbudsjettet. Det er også kompensert for prisvekst i 2023, i all hovedsak på avtaler. Andre endringer:

- Arbeidsgivers andel til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) er satt til 16,5 pst. i 2023 og videre i handlingsprogramperioden. For Statens pensjonskasse (SPK) benyttes 8,0 prosent i arbeidsgiverandel. Dette er de samme satsene som ble benyttet i 2023.
- Driftsavtaler og tilskudd er i hovedsak justert tilsvarende deflator på 4,3 prosent.
- Betalingssatser er som hovedregel økt med 4,3 prosent for de tjenester som ikke er regulert gjennom selvkostkalkyler eller andre forskrifter.
- Lønnsvekstkomponenten i deflator er 4,9 prosent. Avsetning på 103,4 mill. kroner skal dekke årsvirkning av lønnsoppgjør for 2024.
- I budsjettforslaget er det foreslått og innarbeidet disposisjonspost til formannskapet på 0,2 mill. kroner.

Avsetning til lønnsoppgjør og korrigeringer for premieavvik i pensjonsordningene er budsjettet på felleskapittelet utenfor rammeområdene. Samlet pensjonskostnad er budsjettet iht. budsjett fra KLP og SPK. Pensjonskostnadene er økende men er dekket innenfor veksten i frie inntekter.

Pensjonskostnadene vil fortsette å øke i årene fremover, fordi premiebetalingene ofte er høyere enn den beregnede pensjonskostnaden, og denne differansen må kostnadsføres de påfølgende 7 årene.

Driftstilskudd til Tønsberg kirkelige fellesråd ligger under rammeområde Kultur og samfunnsutvikling og foreslås til 35,7 mill. kroner i 2024 og resterende år i handlingsprogramperioden. Dette tilsvarer en videreføring av tilskuddet fra 2023 kompensert for lønns- og prisvekst tilsvarende deflator. I 2025 kompenseres det i tillegg for økte utgifter til kremasjon på 0,623 mill. kroner. Det foreslås investeringstilskudd til Tønsberg kirkelige fellesråd på 4,9 mill. kroner årlig fra 2024-2027. Investeringene innebærer kirkebygg og kirkegårder.

Kommunedirektøren har innarbeidet budsjett for revisjon og kontroll i henhold til innstilling fra kontrollutvalget. Detaljer vises i vedlegg i saksframlegget.

Nye tiltak i rammeområdene 2024-2027

Kommunedirektøren har tilført rammeområdene følgende i handlingsprogramperioden:

Tiltak	2024	2025	2026	2027
1 - Kommunedirektør, staber og folkevalgte	9 576	10 430	9 478	9 508
Innsparingstiltak	-1 828	-1 828	-1 828	-1 828
Lønns- og prisvekst	1 549	1 549	1 549	1 549
Nye tiltak	9 855	10 709	9 757	9 787
2 - Oppvekst og læring	39 953	59 630	54 610	49 610
Innsparingstiltak	-3 050	-3 180	-3 200	-3 200
Lønns- og prisvekst	6 340	6 340	6 340	6 340
Nye tiltak	20 955	24 088	19 088	14 088
Statsbudsjett	15 708	32 382	32 382	32 382
3 - Mestring og helse	53 158	63 340	43 298	48 298
Innsparingstiltak	-14 560	-12 480	-12 480	-12 480
Lønns- og prisvekst	6 938	6 938	6 938	6 938
Nye tiltak	60 780	68 882	48 840	53 840
4 - Kultur og samfunnsutvikling	-1 520	-4 857	-4 854	6 285
Lønns- og prisvekst	6 376	6 350	6 350	6 350
Nye tiltak	-7 896	-11 207	-11 204	-65
6 - Eiendom og tekniske tjenester	2 645	8 521	8 524	-1 476
Innsparingstiltak	-9 957	-9 081	-9 078	-19 078
Lønns- og prisvekst	8 439	8 439	8 439	8 439
Nye tiltak	4 163	9 163	9 163	9 163
8 - Felleskostnader	0	0	-30 000	-60 000
Innsparingstiltak	0	0	-30 000	-60 000
9 - Frie inntekter og finans	-402	-510	-510	-510
Nye tiltak	-402	-510	-510	-510
Totalsum	103 410	136 554	80 546	51 715

Detaljert oversikt finnes i rammeområdenes kapittel.

Investeringsbudsjett

Eiende ansvar	2024	2025	2026	2027
Eiendom og tekniske tjenester	377 525	368 687	340 340	355 840
Ny investering	25 725	12 150	1 990	590
Tidligere vedtatt	351 800	356 537	338 350	355 250
Frie inntekter og finans	-417 423	-715 987	-772 690	-756 690
Løpende	-417 423	-715 987	-772 690	-756 690
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	18 500	22 800	19 500	19 500
Ny investering	1 500	3 000	0	0
Tidligere vedtatt	17 000	19 800	19 500	19 500
Kultur og samfunnsutvikling	11 218	318 000	412 350	380 850

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Ny investering	20 350	187 000	352 300	367 000
Tidligere vedtatt	-9 132	131 000	60 050	13 850
Mestring og helse	8 680	5 500	500	500
Ny investering	7 680	5 000	0	0
Tidligere vedtatt	1 000	500	500	500
Oppvekst og læring	1 500	1 000	0	0
Ny investering	1 500	1 000	0	0
Totalsum	0	0	0	0

For investeringsbudsjettet 2024-2027 har kommunedirektøren tatt utgangspunkt i vedtatt handlingsprogram 2023-2026 – budsjett 2023. I budsjettforslaget er det innarbeidet forskyvninger og endringer av investeringer i gjeldende handlingsprogram i tillegg til nye investeringer.

Tabellen viser brutto investeringer (uten momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering. Kommentarer til de største investeringene finnes under rammeområdene. Detaljert oversikt finnes i rammeområdenes kapittel.

Finansiering av investeringer

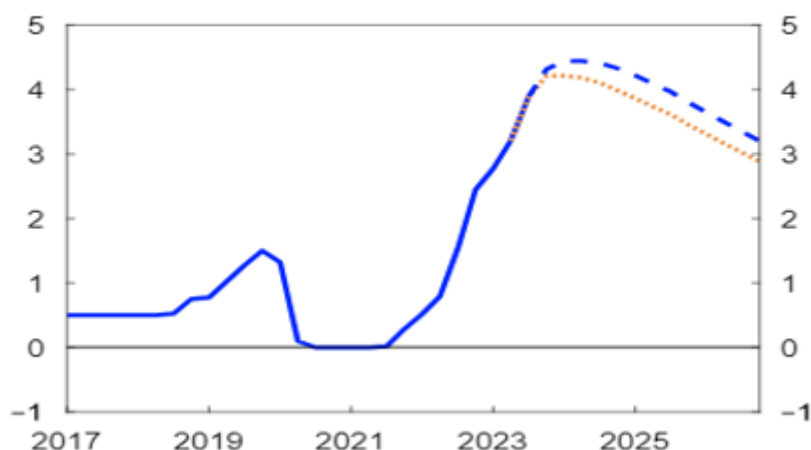
Sum investeringsutgifter i kommunedirektørens forslag utgjør til sammen 2.998,7 mill. kroner i handlingsprogramperioden 2024-2027. Dette finansieres på følgende måte:

Finansiering av investeringer (tall i 1000-kroner)	År				
	2024	2025	2026	2027	SUM
Brutto investering:	531 566,0	771 787,0	861 690,0	833 690,0	2 998 733,0
Finansiering:					
Kompensasjon for merverdiavgift	-39 641,2	-88 247,4	-119 200,0	-101 100,0	-348 188,6
Tilskudd fra andre	-43 103,0	-24 800,0	-72 500,0	-60 000,0	-200 403,0
Salg av varige driftsmidler	-60 000,0	-20 000,0	-5 000,0	-5 000,0	-90 000,0
Bruk av lån (eks startlån)	-332 581,8	-627 739,6	-653 490,0	-655 590,0	-2 269 401,4
Bruk av ubundet investeringsfond	-56 240,0	-11 000,0	-11 500,0	-12 000,0	-90 740,0
SUM	-531 566,0	-771 787,0	-861 690,0	-833 690,0	-2 998 733,0

Finans

Etter at pandemien var over har det blitt stor inflasjon og geopolitisk uro, noe som har medført kraftig renteøkning i løpet av 2022. Dette ble ytterligere forsterket gjennom hele 2023, så nå er det et rentenivå som er vesentlig høyere enn på mange år. Som vist i grafen under fra Norges Bank forventes nå en rentetopp i løpet av 2024, og deretter skal rentene gradvis synke igjen, men vil holde seg på et nivå betydelig høyere enn de siste årene.

Styringsrente. Prosent

Blå er forventning fra PPR3 (september 2023), gul er forventning fra PPR2 (juni 2023). Kilde: SSB og Norges Bank.

Det er i handlingsprogramperioden innarbeidet at lånerentene vil følge styringsrenten. Med markeds- og risikopåslag ender lånerentene da på over 5 prosent i 2024, mens det til sammenligning var mulig å oppnå renter på under 1 prosent i 2021. Det er videre forutsatt at nye låneopptak i hovedsak blir gjort til laveste tilgjengelige rente, og dette vil normalt være i sertifikat- eller obligasjonsmarkedet.

Et av tiltakene i Handlingsrom 2024 var å redusere rentesikringene på lån, og dette har medført store besparelser. En ulempe med dette er naturligvis at vi også må tåle økte kostnader når rentene er på et høyere nivå. Over tid er det likevel mest gunstig å låne med flytende renter, da man slipper risikopåslag fra långiverne.

Netto finans (tall i 1000-kroner)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Renteinntekter	-39 471	-68 400	-78 800	-71 490	-68 590	-67 590
Utbytte og eieruttak	-428	-700	-700	-700	-700	-700
Gevinst og tap på finansielle oml.midl.	5 161	0	-5 102	-5 210	-5 210	-5 210
Renteutgifter	112 939	221 884	277 400	274 500	289 700	303 600
Avdrag på lån	156 945	172 907	160 400	178 300	198 100	218 400

Netto finans inkl. selvkost	235 146	325 691	353 198	375 400	413 300	448 500
Netto finans VAR	104 503	130 797	157 170	170 002	185 467	201 881
Netto finans som belaster driften	130 643	194 894	196 028	205 398	227 833	246 619

Fra 2022 til 2027 vil finansutgiftene stige kraftig, delvis som følge av renteøkning og delvis på grunn av økt gjeld. Som en følge av kommunestyrets vedtak har kommunedirektøren lagt inn noen større investeringer som bidrar til vesentlig gjeldsøkning og dermed store økninger i finanskostnadene. Den vedtatte handlingsregelen om at gjelden som belaster driften ikke skal økes vil bli brutt fra 2026 med disse forutsetningene.

I tillegg til det som belaster kommunens regnskap vil også innbyggerne merke renteøkningen på selvkostinvesteringene. Når dette kommer på toppen av økte investeringer på området, medfører det kraftig økte gebyrer i perioden.

Investeringsgjeld som belaster drift øker betydelig i perioden, og som vist i tabellen nedenfor blir handlingsregelen brutt fra 2026 dersom investeringene vedtas som foreslått i budsjettet.

Netto gjeld eks. selvfinansierende 2020 (tall i 1000-kroner)			Regnskap/budsjett	Herav DMF PL3	For mye lån
Gjeld 2022		2 809 743	2 809 743		-
Deflator 2021	2,7 %	2 885 606	3 003 048	107 000	10 442
Deflator 2022	2,5 %	2 957 746	3 038 033	107 000	(26 713)
Deflator 2023	4,5 %	3 090 845	3 287 301	107 000	89 456
Deflator 2024	4,3 %	3 223 751	3 222 752	107 000	(107 999)
Deflator 2025	4,0 %	3 352 701	3 434 862	107 000	(24 839)
Deflator 2026	4,0 %	3 486 809	3 682 910	107 000	89 100
Deflator 2027	4,0 %	3 626 281	3 935 478	107 000	202 196

Tabellen nedenfor viser driftsmessige konsekvenser av større investeringer som er vedtatt eller ønsket. Noen av investeringene er foreslått i 4-årsperioden, men her er det også illustrert effekten i årene som

følger dersom det gjennomføres skole- og barnehageinvesteringer for 100 millioner kroner per år fra 2028 i tillegg til Maier arena og effekter av nytt Helsehus i Søndre Slagen.

Driftskonsekvenser (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Ny svømmehall		4 000	12 000	20 000	28 000	30 000	32 000	32 000	32 000
Tak og vegger Maier arena		-	-	5 525	5 525	5 525	5 525	5 525	5 525
Nye skoler og barnehager		390	2 665	7 215	13 715	20 215	26 715	33 215	39 715
Omsorgsboliger Træleborg		2 000	8 000	14 000	17 920	29 250	29 250	29 250	29 250
Merkostnader nytt helsehus Søndre slagen					22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Sum		6 390	22 665	46 740	87 160	106 990	115 490	121 990	128 490

Som det framkommer av tabellen vil disse effektene alene belaste kommunens driftsbudsjett med nærmere 100 millioner kroner per år fra 2034 i forhold til det allerede høye nivået i 2027. Handlingsregelen om å ikke øke gjelden vil også bli brutt med over 1 milliard kroner i 2034 dersom forutsetningene ellers er like. Denne kostnadsøkningen må dekkes gjennom reduserte driftsutgifter eller økte inntekter.

Avkastning av langsiktig plasserte midler

Aktiva klasse	Verdi 31.12.22	Bevegelse	Verdi 30.9.23	Avkastning	Prosent	Andel	Norm
KLP aksjer Norden Mer samfunnsansvar	18 371		19 485	1 114	6,1 pst.	15,3 pst.	12 pst.
DEAS Eiendomsfond Norge I	25 249	-780	23 049	-1 420	-5,6 pst	18,1 pst.	17,0 pst.
Norske obligasjoner omløpsmidler	83 610		85 115	1 505	1,8 pst.	66,7 pst.	71,0 pst.
Samlet	127 230	-780	127 649	1 199	0,9 pst.	100,0 pst.	100,0 pst.

Kommunen har midler som er langsiktig plassert etter salg av elverk i Re kommune. Etter 9 måneder i 2023 er avkastningen 0,9 prosent.

Det anses som usannsynlig at avkastningsmålet på 4 prosent vil oppnås i 2023. Det vil ved inngangen til 2024 være plassert ca. 128 mill. kroner. Det forventes ca. 4 prosent avkastning i 2024, men det er usikre tider og det kan forekomme store svingninger. Midlene inngår i fritt investeringsfond.

På fritt investeringsfond anslås det å være ca. 100 mill. kroner ved utgangen av 2023.

Egenkapitalinnskudd til KLP kan ikke lånefinansieres, og må tas fra investeringsfond. Det er derfor nødvendig å ha en viss saldo på investeringsfond for å kunne dekke opp dette.

Utvikling frie fond

Tabellen nedenfor viser utviklingen i drifts- og investeringsfond i tusen kroner:

Fond (tall i 1000-kroner)	2023	2024	2025	2026	2027
Disposisjonsfond 1.1.	790 000	671 000	595 970	559 617	555 297
Årets resultat ordinær drift eks. selvkost	-84 000	-59 330	-43 553	-27 920	-10 965
VAR - lån og tilbakebetaling til selvkost	-34 900	-15 700	7 200	23 600	27 500
Disposisjonsfond 31.12.	671 100	596 070	559 717	555 397	571 932
Fritt investeringsfond 1.1.	150 000	100 500	90 500	80 000	69 000
Bruk av investeringsfond	-49 500	-10 000	-10 500	-11 000	-11 000
Fritt investeringsfond 31.12.	100 500	90 500	80 000	69 000	58 000

Det legges opp til å bruke 75 mill. kroner i av disposisjonsfond for å balansere budsjettet i 2024. Det er viktig å merke seg at 15,7 av disse er midlertidig lån til selvkostfondene og vil bli tilbakebetalt de neste årene som det framgår av tabellen. Samlet fondsbruk de tre første årene i økonomiplanperioden forventes å bli 116 mill. kroner. Fra 2027 forutsettes at 17 millioner kroner kan avsettes til disposisjonsfondet. Samlet i 4-årsperioden gir dette en fondsbruk på 99 millioner kroner. Av disposisjonsfondet har kommunestyret øremerket 177 som avsettes til framtidig pensjonskostnadsøkning.

Økonomiske mål

Kommuneloven fremhever betydningen av langsiktighet og kommunenes ansvar for dette:

Økonomien skal forvaltes slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

- Det skal vedtas finansielle måltall for hvordan kommunens økonomi bør utvikle seg.
- Handlingsprogrammet skal vise hvordan langsiktige utfordringer, og strategier skal følges opp.
- Budsjettet skal dekke avsetninger for en god økonomiforvaltning. Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar den økonomiske handleevnen.

De finansielle måltallene skal fungere som rammer for budsjettarbeidet, men måltallene er ikke bindende for budsjettet. Følgende fem finansielle måltall er innarbeidet i kommunedirektørens budsjettforslag:

- Netto driftsresultat korrigert for bruk av bundne fond.
- Netto gjeld som belaster drift fratrukket frie investeringsfond.
- Disposisjonsfond.

Målene oppgis i prosent av kommunens samlede driftsinntekter for året.

Det er et mål at kommunens netto driftsresultat skal være 1,75 pst. av driftsinntektene. Anbefalt måltall fra teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) er at netto driftsresultat skal være minimum 1,75 pst. Netto driftsresultat betraktes som hovedindikatoren for økonomisk balanse for kommunesektoren og er et viktig mål for å kunne sette av midler til å møte midlertidig ubalanse i driften og til finansiering av investeringer. I praksis vil målet knyttes til netto driftsresultat korrigert for bruk av bundne fond.

Når det fastsettes mål for overskudd i kommunens budsjett, er målene knyttet til kommunens netto driftsresultat. Dvs. resultatet før bruk av og avsetninger til fond. Det er naturlig å korrigere netto driftsresultat for bruk av eller avsetninger til eventuelle bundne fond, da dette er midler som tilhører eksterne og kun skal brukes til bestemte oppgaver. Det korrigerte resultatet uttrykker dermed kommunens evne til å avsette til driftsfond. Dersom det korrigerte resultatet viser et underskudd, vil det være behov for å bruke av driftsfondet.

Den politiske plattformen fra kommunesammenslåingen fastsetter at realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant. Det innebærer at gjelden som belaster kommunens drift ikke skal øke mer enn avdragene og det lønns- og prisjustering av gjelden gir rom for. Denne regelen overholdes ikke i denne økonomiplanen, da det er lagt inn betydelige investeringer som er vedtatt av kommunestyret tidligere. Ved utløpet av perioden vil gjelden være ca. 200 millioner kroner høyere enn målet i handlingsregelen.

Gjeld som belaster driften er samlet gjeld fratrukket formidlingslån (Startlån fra Husbanken) og gjeld som betjenes av vann- og avløpsgebyrene, husleier eller statlige refusjoner. Det uttrykker hvilket gjeldsnivå som belaster kommunens frie inntekter.

Nøkkeltall brukt av KS for vurdering av kommunens økonomiske handlefrihet.

KS benytter fargene grønn, gul og rød på de tre nivåene. Grønt nivå er der kommunen bør være for å ha en bærekraftig økonomi. Gult nivå kan tolkes som akseptabelt nivå eller til observasjon.

Nøkkeltall i prosent av driftsinntekter	Handlefrihet		
	Sterk	Akseptabel	Svak
Netto driftsresultat korrigert for bruk av bundne fond	over 2 pst.	1-2 pst	under 1 pst.
Netto gjeld belaster drift minus frie investeringsfond	under 65 pst.	65-75 pst.	over 75 pst.
Disposisjonsfond	over 8 pst.	5-8 pst.	under 5 pst.

Med utgangspunkt i perioderapport 2 og inklusiv saker per september der det er vedtatt i kommunestyret om økt bruk fra disposisjonsfond vil disposisjonsfond per 31.12.2023 være 671 mill. kroner som tilsvarer 12,7 pst. av kommunens forventede driftsinntekter. Gjeld som belaster drift vil øke til 63,0 pst. Netto driftsresultat ser ut til å bli -2,5 pst. som er under måltallet på 1,75 pst. Gjeldsnivået anses som akseptabelt i 2023.

De økonomiske måltallene i handlingsprogram 2024-2027:

Nøkkeltall i prosent av driftsinntekter	Prognose 2023	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Netto driftsresultat korrigert. for netto bruk av bundne fond	-2,5 %	-2,7 %	-1,4 %	-0,6 %	-0,1 %	0,3 %
Gjeld som belaster drift	63 %	65 %	58 %	61 %	65 %	69 %
Disposisjonsfond	12,7 %	13,1 %	10,7 %	9,9 %	9,7 %	10,0 %

Det vil være behov for å benytte disposisjonsfondet for å kunne finansiere driften. Disposisjonsfondet svekkes i 2023 men vil fortsatt være over målet på 9 pst. I handlingsprogrammet 2024-2027 forventes det å måtte bruke 99 mill. kroner av disposisjonsfondet. Ved utgangen av perioden vil dermed disposisjonsfondet være på 571,8 mill. kroner. De tre første årene vil det måtte brukes av disposisjonsfond pga. økt tjenestebehov, økte renter og nye investeringer som belaster driften gjennom finanskostnader. Disposisjonsfondet vil ved utgangen av perioden fortsatt holde seg over måltallet og dermed på et akseptabelt nivå.

Disposisjonsfondet som angis her er inkludert 177 mill. kroner som kommunestyret vedtok å avsette til framtidig økning i pensjonsutgiftene.

Gjelden som belaster driften endres til rødt nivå fra utgangen av 2026. Dette skyldes at det er lagt inn forutsetning i budsjettet om oppstart av store investeringsprosjekter som må lånefinansieres. Det er også viktig å påpeke at det er vedtatt enda flere investeringer som er skjøvet ut over 4-årsperioden. Dette nøkkeltallet vil da bli enda mer forverret i årene etter 2027 dersom investeringsplaner ikke reverseres.

Budsjettpremisser for handlingsprogram 2024-2027

Fra politisk plattform i kommunesammenslåingen:

- Kommunen skal være bærekraftig og økonomisk robust.
- Bærekraftig økonomi med overskudd i driftsregnskapet for å begrense lånefinansiering av fremtidig investeringsbehov.

Nye Tønsberg skal ha en bærekraftig og effektiv økonomi med påfølgende mål;

1. Resultatkrav på 1,75 pst. av driftsinntektene.
2. Realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant.

I handlingsprogram for 2024-2027 er måloppnåelsen av premissene slik:

1. Resultatkrav på 1,75 pst. av driftsinntektene.
 - Driftsresultatet for 2024 vil ikke oppnå resultatkravet, men vil ha behov for 75 mill. kroner i bruk av disposisjonsfond.
 - Driftsresultatet skal bedres i perioden og utgjøre 0,3 prosent i 2027.
2. Realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant.
 - Nøkkeltallet for netto gjeld som belaster drift skal være i grønn sone, dvs. under 65 prosent av driftsinntektene.

Risikovurdering

Risikovurdering:

Handlingsprogrammet inneholder planer og beregninger som bygger på statsbudsjettet, tidligere års regnskap, praksis og erfaringer. Det kan alltid oppstå situasjoner som endrer forutsetningene for den tjenesteleveransen kommunen står ansvarlig for. Tønsberg kommune har de siste årene styrket sine økonomiske reserver ved å bygge disposisjonsfond og pensjonsfond for å takle uforutsette hendelser i løpet av året. De største økonomiske risikoområdene vil være:

Skatt og inntektsutjevning (1)

Kommunens frie inntekter består av skatt og rammetilskudd justert for inntektsutjevning. Det legges til grunn en skatteinntekt på 2.355,0 mill. kroner i 2024. Kommunedirektøren har lagt til grunn tilsvarende skatteinntekt i 2023 enn fremlagt statsbudsjett som inngangsverdi ved beregning av skatteinntekt i 2024 og videre. Statsbudsjettet forventer en økt skatteinntekt fra 2023 til 2024 på 5,6 pst.

Kommunedirektørens anslag ligger 0,5 prosentpoeng høyere grunnet forventet økt skatt ift. befolkningsvekst på 0,5 pst. Grunnet god skatteinngang i 2023 foreslår kommunedirektøren å øke skatteinntektene ytterligere med 20 mill. kroner i handlingsprogramperioden. Endelig resultat av skatt og inntektsutjevning for 2023 vil være kjent i midten av januar 2024.

Regjeringen har lag til grunn en god økonomisk vekst og fallende arbeidsledighet i Norge i 2024, og basert sine skatteanslag deretter. Usikkerheten er knyttet til endelig skattetall for 2023 og om veksten i 2024 blir som antatt. Det vurderes som stor sannsynlighet for at faktiske skatteinntekter vil avvike fra budsjett, men at avviket ikke vil være vesentlig i negativ retning og dermed kun ha moderat økonomisk konsekvens. Risiko vurderes til +/- 40 mill. kroner hensyntatt inntektsutjevning, stor sannsynlighet og moderat økonomisk konsekvens.

Renter og refinansiering (2)

Rentene har økt kraftig gjennom 2023 som følge av høy inflasjonen svak krone og Norges Bank har satt opp styringsrenten gjennom hele 2023 for å møte den sterke prisveksten. I siste rentemøte i september ble styringsrenten satt opp til 4,25 pst. Norges Bank har signalisert ytterligere en renteheving i desember. Prognosen for styringsrenten indikerer en styringsrente som blir liggende rundt 4,5 pst. gjennom 2024. Norges Bank presiserer at det er usikkert hvor innstrammende den økte renter får på den økonomiske utviklingen. Dersom presset i økonomien vedvarer eller kronen blir svakere enn forventet kan prisveksten fortsatt holde seg høy. Da vil renten heves ytterligere. Inflasjonen viser nå en nedgang. Dersom inflasjonen faller raskere eller vi får en kraftigere oppbremsing i norsk økonomi, kan renten bli lavere enn anslaget. Forventet rentenivå er hensyntatt i kommunedirektørens beslutningsgrunnlag, men renteprognosene fra Norges Bank kan endres fortløpende.

Ved utgangen av august var det flytende rente på 79,6 pst. og fast rente på 20,4 pst. av Tønsberg kommunes samlede gjeld som belaster driften. Dette er lån med PT-rente, NIBOR tilknytning eller sertifikat- og obligasjonslån med under 1 års gjenværende rentebinding.

Det er budsjettet med en rente på 5,3 pst. for flytende lån i 2024. Inkludert rentesikringer er gjennomsnittlig rente 4,91 pst. for 2024. Den økonomiske konsekvensen av en renteheving med 0,5 prosentpoeng beregnes til 12 mill. kroner for et helt år.

I et pengemarked med god tilgang til likviditet er det liten risiko for ikke å få refinansiert lån til fornuftige betingelser. I de tilfeller hvor tilgangen til likviditet ikke er like god, kan det oppstå en situasjon hvor refinansieringen kan bli mer kostbar enn budsjettet. Samlet risiko vurderes til +/- 18 mill. kroner, moderat sannsynlighet og moderat økonomisk konsekvens.

Budsjettoppfølging og øvrige driftsutgifter (3)

Inflasjonen var ekstremt høy gjennom 2022 og i første halvår 2023. Etter sommeren er inflasjonen på vei ned og det kan se ut til at snart rentetoppen er nådd. Kostnadsveksten for 2023 er justert ned fra 5,2 pst. i RNB til 4,5 pst. i statsbudsjettet. Dette gir kommunen et økt handlingsrom i 2023. I statsbudsjettet antas det at prisveksten skal ytterligere ned til 3,4 pst. i 2024. Risiko her er dersom prisveksten blir høyere enn antatt. Da er vil anslaget på realveksten bli lavere. Kommunedirektøren forventer at kompensasjon gjennom RNB dersom anslagene skulle bli vesentlig endret.

Det vil alltid være risiko for merforbruk ved uforutsette hendelser, høyt sykefravær eller tap av inntekter. Rammeområdene vil i slike tilfeller måtte gjøre vurderinger om interne omprioriteringer gjennom året.

Oppvekst og læring vil alltid ha en økonomisk usikkerhet knyttet til uforutsette utgifter, spesielt innenfor barnevern og barn med store sammensatte behov i skole og barnehage. Gjennom barnevernsreformen overtar kommunen et enda større økonomisk og faglig ansvar, og 2023 vil gi svar på om kommunen er godt nok kompensert gjennom rammetilskuddet. Tilskudd til private barnehager utgjør en stor del av den økonomiske rammen, og det er telling av barn 15. desember hvert år som avgjør den endelige totalsummen for tilskudd kommende driftsår.

Mestring og Helse har fått tilført midler i 2023 for å kunne oppnå balanse. I perioderapport 1 ble rammeområdet kompensert med 31,8 mill. kroner. 27,9 mill. kroner av dette er videreført i 2024. Kommunedirektøren har også foreslått å justere driftsrammen i perioderapport 2 med 25,8 mill. kroner. Disse er i hovedsak foreslått videreført i 2024. Rammeområdet vil alltid være utsatt for stor usikkerhet i tjenestebehovet gjennom året. I tillegg er det stor usikkerhet med tanke på refusjon for ressurskrevende tjenester.

Også de andre rammeområdene har usikkerhetsmomenter som følges spesielt. Innenfor tekniske tjenester vil veivedlikehold utfordres av driftsutgifter som er væravhengige og beredskapstjenester i forhold til hendelser. For kultur og samfunnsutvikling er det spesielt sosialhjelp som kan være utfordrende å beregne.

På felleskapittelet ligger usikkerheten på avsatte midler til lønnsoppgjør. Denne kan bli både lavere og høyere enn anslaget gitt i statsbudsjett.

Merforbruk kan oppstå i løpet av året hos de fleste virksomhetene dersom det ikke holdes en god økonomisk kontroll. Merforbruk kan også være utfordrende å redusere på kort sikt, og kan få langvarige økonomiske konsekvenser. Økonomisk risiko vurderes samlet til +/- 50 mill. kroner, moderat sannsynlighet og moderat økonomisk konsekvens.

Beredskap (4)

Det kan oppstå situasjoner som ligger utenfor kommunens kontroll, som eksempelvis naturkatastrofer, storbrann og sykdomsepidemier. Kommunen får i slike tilfeller ofte hjelp gjennom statlige overføringer, men må regne med å ta noe av regningen selv. Mye gjøres for å forebygge, men konsekvensene av slike store hendelser vil være uforutsigbare. Det er krevende å estimere et beløp knyttet til dette, men basert

på tidligere års erfaringer vurderes risikoen til +/- 20 mill. kroner, liten sannsynlighet og lav økonomisk konsekvens.

Beregningsrisiko (5)

Det vil alltid være en mulighet for at beregninger i handlingsprogrammet inneholder feil eller mangler. Feilene kan oppstå som følge av systemfeil, feil grunnlagsdata eller feilinformasjon. De mest utsatte områdene vil være skatteinntekter, renter og avdrag, integreringstilskudd, lønnsvekst, tilskudd til private barnehager, egenandeler og brukerbetalinger og refusjon ressurskrevende tjenester. Vurdert risiko +/- 20 mill. kroner, liten sannsynlighet og moderat liten økonomisk konsekvens.

Befolkningsvekst (6)

Tønsberg har over tid hatt en sterkere befolkningsvekst enn landet for øvrig. I SSB's befolkningsframskriving (middelverdi MMMM) anslås en befolkningsvekst for Tønsberg fra 2023 til 2024 på 1,1 pst. For landet anslås en vekst på 1,0 pst. Ved utgangen av august ligger befolkningsveksten i Tønsberg på 1,18 pst. sett ift. august 2022. I samme periode er veksten på landsbasis 1,07 pst. mens veksten i Vestfold og Telemark er 1,0 pst. I kommunedirektørens budsjetttanslag er det lagt inn en forventning om 0,5 prosent økt befolkningsvekst i kommunenes skatteinntekter. I Tønsberg er det innbyggere fra 67-79 år som vokser mest med 3,8 prosent fra juli 2022 til juli 2023. Det er også en stor vekst i alderen 80-89 år. For barn i skolealder er befolkningen noe synkende. Dette ses også i kommunedirektørens budsjettforslag der man reduserer oppvekst og læring sin ramme med 6,4 mill. kroner grunnet redusert antall elever. I samme periode vokser innbyggere i yrkesaktiv alder med 1,1 pst. Det er i hovedsak innbyggere i yrkesaktiv alder som utløser økte skatteinntekter, mens innbyggere under 15 år og over 80 år som utløser mest tilskudd. Denne aldersgruppen utløser samtidig utgifter. Befolkningsvekst og sammensetningen av denne vil dermed være en faktor i kommunens risikovurdering. Vurdert risiko er +/-10 mill. kroner, liten sannsynlighet og lav konsekvens.

Oppsummering

Det er skatt og inntektsutjevning, renter og refinansiering samt budsjettdisiplin hos rammeområdene som vil få størst økonomisk konsekvens dersom noe svikter. Sannsynligheten for at det totalt sett blir store avvik i forhold til budsjett vurderes som moderat til liten.

Sannsynlighet	Svært stor	5				
	Stor	4			(1)	
	Moderat	3			(2) (3)	
	Liten	2		(4) (5) (6)		
	Meget liten	1				
		1	2	3	4	5
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært Alvorlig
		Økonomisk konsekvens				

Lav risiko
 Moderat risiko
 Høy risiko

Risikoområder:

- (1) Skatt og inntektsutjevning
- (2) Renter og refinansiering
- (3) Budsjettoppfølging og øvrige driftsutgifter
- (4) Beredskap
- (5) Beregningsrisiko
- (6) Befolkningsutvikling

Tjenesteprofil og kommunens prioriteringer

Tønsberg inngår fra 2020 i kommunegruppe 11 i SSBs KOSTRA-analyser. Gruppen består av 10 kommuner med mellom 45.000 og 75.000 innbyggere, og samlet har disse kommunene ca. 560.000 innbyggere.

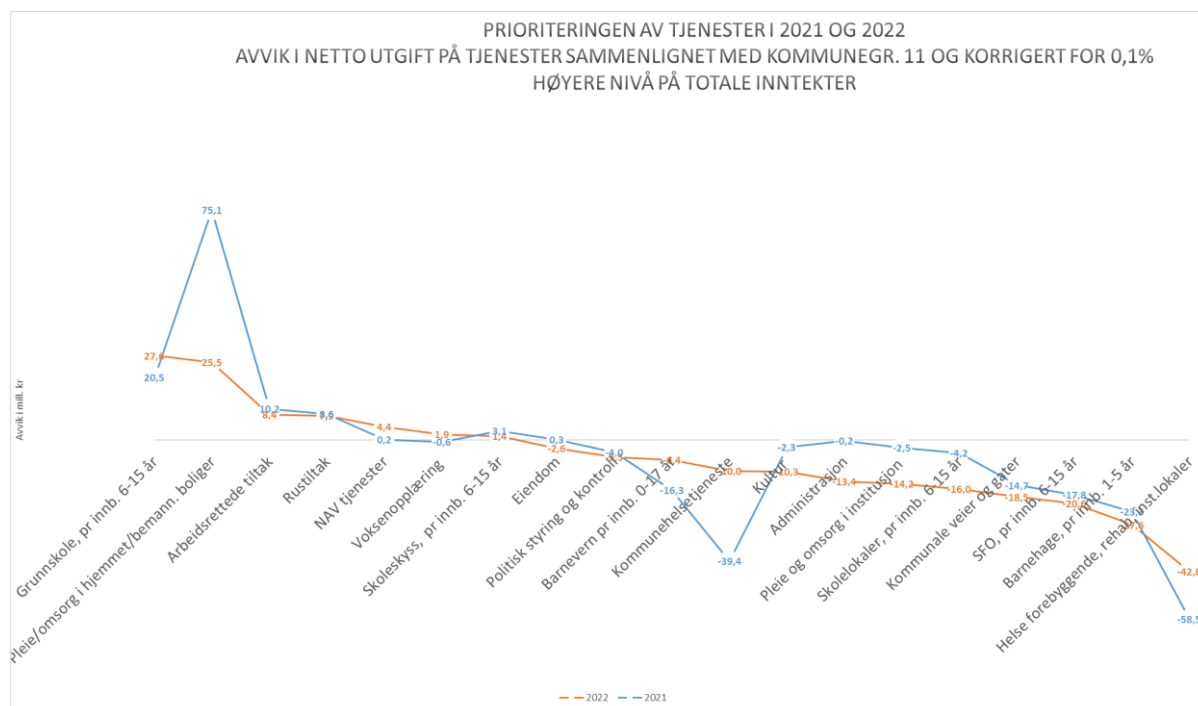
I 2022 hadde Tønsberg 0,1 prosent mer i frie inntekter og inntekter fra eiendomsskatt per innbygger enn snittet i kommunegruppe 11.

Når Tønsberg i 2022 har inntekter tilnærmet likt snittet i gruppa, kan kostnadene også i snitt ligge likt som gruppe 11 for å oppnå samme netto driftsresultat som snittet i kommunegruppa. Høyere utgifter til en tjeneste må dermed dekkes inn av lavere prioritering på andre tjenester.

Tønsberg kommunes prioriteringsprofil

Prioritering er kommunens nettoutgift til tjenesten per innbygger i målgruppen. Dette uttrykker hvordan kommunen disponerer sine frie inntekter. Tjenestene kan grupperes etter om de ligger over eller under kravet til at Tønsberg kommunen må ligge likt gruppe 11 på alle tjenester for å ha samme bunnlinje som gruppen.

Figuren illustrerer hvilke tjenester Tønsberg prioriterte høyere og lavere enn vår kommunegruppe, og viser endring fra 2021 til 2022:

Tjenester som er prioritert høyest, sortert etter beløp:

1. Grunnskole
2. Pleie og omsorgstjenester i hjemmet/bemannede boliger
3. Arbeidsrettede tiltak
4. Rustiltak

5. NAV tjenester

De øvrige områder må derfor være prioritert lavere enn i kommunegruppen.

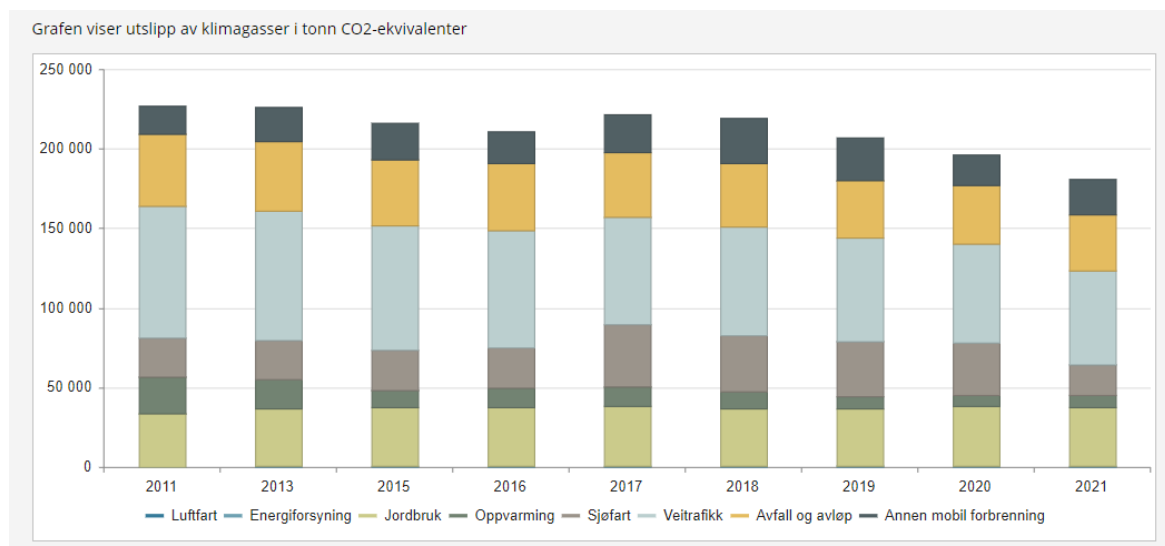
Blant områdene med lavest prioritering finner vi også tjenester innen rammeområdet mestring og helse. Det lavest prioriterte, er det forebyggende arbeidet, rehabilitering og sykehjemslokaler.

Klimabudsjett

Klimastatistikk

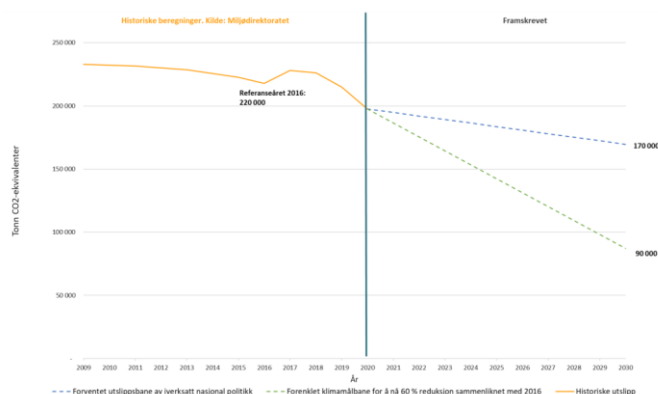
Tønsberg kommune har vedtatt å redusere klimagassutslipp med 60 prosent innen 2030, sammenlignet med 2016.

Figuren under viser klimagassutslipp for Tønsberg-samfunnet i tonn CO₂-ekvivalenter sortert på sektor. Med dagens metode for beregning av direkte klimagassutslipp hadde Tønsberg kommune et totalt utslipp i år 2016 på omtrent 480 000 tonn CO₂-ekv. (inkludert utslipp fra industri). I Tønsberg er det utslippene fra industri, olje og gass som er høyest. Disse utslippene har i all hovedsak vært kvotepliktige utslipp fra Esso Norge Slagentangen, og er ikke ansett som et utslippsområde kommunen har stor påvirkning på. Kvotepliktig sektor er et eget marked som styres av internasjonale myndigheter og forpliktende avtaler. Dette utslippet er derfor ikke med i figuren, eller i kommunens klimaarbeid. De direkte utslippene i Tønsberg kommune ikke medregnet industri var i 2016 på omtrent 211 000 tonn CO₂-ekv. Av disse utslippene er det utslipp fra veitrafikk (lette kjøretøy) som er størst.

Tønsberg sine klimamål

Kommunen har fått laget en utslippsbane som viser hvor mye vi må kutte i utslipp om vi skal nå klimamålet om 60 prosent reduksjon i klimagassutslipp.

Figuren viser historiske utslipp (oransje linje), forventet utslippsbane fram mot 2030 med dagens nasjonale virkemidler (blå stiplet linje), og utslippsbanen som er nødvendig for at kommunen skal oppnå sitt mål om 60 prosent reduksjon av klimagassutslipp (grønn stiplet linje). Gapet mellom kurvene må dekkes av lokale tiltak, samt en kombinasjon av fremtidige nasjonale, regionale og lokale virkemidler.

For å nå målet om 60 prosent reduksjon i utslipp innen 2030, må utslippene i 2030 ikke overstige 90 000 tonn CO2-ekvivalenter. Kuttet i forhold til referanseåret 2016 vil da måtte være på 130 000 tonn. Summen av iverksatt nasjonal politikk og tiltakene som ligger inne i kommunens klimabudsjett er ikke nok for å nå dette målet.

Klimabudsjett 2024-2027

I klimabudsjettet 2024-2027 er det konkrete tiltak som kutter utslippet i kommunen. Kommunen jobber kontinuerlig med konkrete tiltak for å redusere klimagassutslippene. For å nå kommunens klimamål er klimakuttene som gjøres i hele Tønsberg-samfunnet avgjørende, og bidrag fra innbyggere, næring og andre aktører i Tønsberg-samfunnet er viktig.

Klimabudsjettet viser hvilke kommunale tiltak som prioriteres i 4-årsperioden. Alle tiltakene som vises i klimabudsjettet vil bidra til å kutte utslipp selv om ikke alle tiltakene har en tallfestet utslippsreducerende effekt.

Med tiltakene som ligger inne i klimabudsjettet har Tønsberg fortsatt en lang vei å gå for å nå sitt klimamål. For å nå lokale klimamål og bidra til oppnåelse av nasjonale og globale mål, må innsatsen styrkes vesentlig.

Eierskap og god oppfølging sikres gjennom forankring i organisasjonen og dedikerte ansvarlige for hvert tiltak. Kommunen har utarbeidet rutiner for rapportering på status i gjennomføring av klimatiltak. Det skal sørge for god styring på status for arbeidet med å nå klimamålene. Rapportering skjer i forbindelse med perioderapportene og årsmeldingen. Klimabudsjettet skal oppdateres årlig for å sikre at det jobbes kontinuerlig med å finne nye, treffsikre tiltak slik at lavutslippssamfunnet kan realiseres. Sammen med kommuneplanens handlingsdel, er det klimabudsjettet som i praksis er kommunens aktive klimaplan. Det er de neste årene behov for økt innsats om kommunen skal klare å nå sine klimamål.

Alle tiltaksbeskrivelser ses dersom du klikker på tiltakene i tabellene under.

Klimatiltak med i økonomiplanen

Direkte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Sektor	Kilde	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027	Langsiktig reduksjon
Endring av drivstofftype til HVO100	500	2 000	Annen mobil forbrenning	Bygg og anlegg	0,0	308,0	308,0	308,0	308,0	308,0
Merkostnad, fossilfrie anleggsplasser	3 000	5 000	Annen mobil forbrenning	Bygg og anlegg	600,0	800,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjet 2024

Robotklipper e	1 700	4 200	Annen mobil forbrenni ng	Dieseldrevne motorredskap er	3,0	7,0	10,0	13,0	13,0	13,0
Ole 4	0	0	Sjøfart	Andre aktiviteter sjøfart	0,0	0,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Tilretteleggi ng økt sykkelbruk	6 000	13 000	Veitrafikk	Personbiler	0,0	50,0	60,0	80,0	100,0	100,0
Sum	11 200	24 200			603,0	1 165,0	1 392,0	1 415,0	1 435,0	1 435,0

Energiltak

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Sektor	Kilde	Ikke- kvantifisert effekt
ENØK kommunale bygg	6 000	24 000	Bygg	Bygg og anlegg	Høy
Presterød skole ENØK-tiltak	0	5 000	Bygg	Bygg og anlegg	Høy
Solenergi investering	5 000	20 000	Energiforsyning	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	Høy
Sum	11 000	49 000			

Ikke-kvantifiserte tiltak

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Sektor	Kilde	Ikke- kvantifisert effekt
Kjøp av tanker ved overgang til fossilfritt drivstoff	500	500	Annet	Annet	Medium
Klimafond lag og foreninger	500	2 000	Annet	Annet	Medium
Prosjektleder "Godtnok"	475	3 325	Annet	Annet	Medium
Biler hjemmetjenesten - utskiftning til el-biler	4 400	4 400	Veitrafikk	Tjenester tilknyttet transport	Høy
Biler, vaktmester og renhold	1 400	5 600	Veitrafikk	Annet	Høy
Elektrisk minibuss transporttjenesten	2 500	7 500	Veitrafikk	Tjenester tilknyttet transport	Høy
Elektrisk varebil til hjelpemiddeltjenesten	600	600	Veitrafikk	Varebiler	Høy
Elektriske sykler	180	180	Veitrafikk	Annet	Høy
Erstatning leasingbiler barnevern	1 500	2 500	Veitrafikk	Annet	Høy
Ladepunkter for kommunale boliger - brannvern	1 000	2 000	Veitrafikk	Annet	Medium
Ladestasjoner elbiler	2 000	2 000	Veitrafikk	Personbiler	Medium
Sykkelparkering Vear skole	750	750	Veitrafikk	Annet	Medium
Tilrettelegging for mobilitetspunkt og delingsordning	2 000	4 000	Veitrafikk	Personbiler	Høy
Sum	17 805	35 355			

Private tiltak

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Klimatiltak	Sektor	Kilde	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027	Langsiktig reduksjon
Bomring Tønsberg	Veitrafikk	Personbiler	0,0	0,0	0,0	3 850,0	7 700,0	7 700,0
Sum			0,0	0,0	0,0	3 850,0	7 700,0	7 700,0

Kommunens ønskede tiltak

I tillegg til de tiltakene kommunedirektøren har funnet dekning for i økonomibudsjettet, er det utarbeidet en «ønskeliste». Dette er en oppfølging av en bestilling som har kommet frem gjennom arbeidsverksteder med klimarådet og utvalget for miljø, teknikk og næring. Tabellen inneholder ytterligere tiltak som vil føre til reduksjon av klimagassutslipp i anslagsvis lav, medium eller høy grad, og er ment som et grunnlag for eventuelle politiske prioriteringer i budsjettbehandlingen.

Ønskede tiltak

Ikke-kvantifiserte tiltak

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak

	Kostnad 2024	Totalkostnad Sektor 2024-2027	Kilde	Ikke- kvantifisert effekt
Handlingsplan for uterom på Revetal - Bekkeparken	1 500	6 000 Annet	Annet	Høy
Klimafond næringslivet	1 000	10 000 Annet	Annet	Medium
Treplantingsprosjekt	500	2 000 Annet	Annet	Høy
Treplantingsprosjekt skjøtsel av trær i by	500	2 000 Annet	Annet	Høy
Infrastrukturfond Kilen	3 000	27 000 Arealbruk	Annet	Høy
Kommunedelplan Rygg Miljøpark	750	1 500 Arealbruk	Annet	Medium
Gjenbrukshotell byggevarer	1 200	4 800 Bygg	Bygg og anlegg	Medium
Klimarådgiver nr. 2	450	3 300 Miljøledelse	Annet	Medium
Sykkelvennlig arbeidsplass	60	240 Veitrafikk	Annet	Høy
Tilskuddsordning til innbyggere til kjøp av elsykkel	500	2 000 Veitrafikk	Annet	Høy
Sum	9 460	58 840		

Annet klimaarbeid

Foruten tiltakene i klimabudsjettet jobber kommunen med en rekke ulike tiltak som fører til reduksjon av klimagassutslipp. For eksempel at arbeidet med separering av overvann og avløpsvann et pågående arbeid hos kommunalteknisk avdeling som sparer kommunens renseanlegg for store vannmengder og som gir store reduksjoner i energiforbruk.

Andre viktige eksempler er alt arbeidet som pågår kontinuerlig innenfor arealplanlegging og mobilitet; rullering av kommuneplanens arealdel, styrking av lokalsentrene, byromsstrategi, Kanalen som byrom, sykkelvennlig arbeidsplass og mer effektiv varelevering i egne anskaffelser. I byromsprosjektene i kommunen jobbes det kontinuerlig med å øke graden av materialgjenvinning.

Våren 2022 utarbeidet NIBIO på oppdrag fra kommunene Drammen og Tønsberg flere klimakart som har blitt benyttet i arbeidet med kommuneplanens arealdel. Disse kartene viser hvor det finnes grøntområder som bidrar til blant annet lagring av karbon, temperaturregulering og overvannshåndtering. Det jobbes nå med å videreutvikle disse kartene til å også vise konsekvenser av fremtidig klimaendringer for tørke, fuktighet og barkbillerisiko.

Kommuneplanens arealdel er et av kommunens viktigste verktøy i å bidra til å få klimagassutslipp i Tønsberg ned. Kommuneplanens arealdel er under rullering, kommunestyrets forslag var lagt ut til offentlig ettersyn høsten 2023. Planforslaget legger opp til at et veksten i boligbygging skal skje i tilknytning til kommunens område- og lokalsenter, i byområdet og i transformasjonsområder tett på byområdet. Et slikt utbyggingsmønster er blant annet begrunnet med klimahensyn, ettersom det reduserer utslipp knyttet til transport enn mer spredt utbyggingsmønster. I tillegg reduserer det behovet for å ta i bruk landbruks- natur- og friluftsområder (LNF) til utbygging. I de tilfellene hvor slike områder likevel har blitt omdisponert til byggeformål, har klimakartene utarbeidet av NIBIO blitt brukt

til å belyse konsekvensen av slike omdisponeringer for hvilke verdier som går tapt når det gjelder karbonbinding og utslipp knytta til nedbygging. Etter behandling av høringsutkastet har NIBIO jobbet videre med en kalkulator for klimakonsekvenser knyttet til omdisponering av areal, og Tønsberg kommune vil se på mulighetene for å belyse de samlede konsekvensene av planen med denne kalkulatoren for videre behandling av planen i første halvdel av 2024.

Kommunen som organisasjon er avhengig av å jobbe sammen med innbyggere, næringsliv og andre aktører i kommunen for å nå klimamålet. Kommunen deler årlig ut en klimapris til noen som har gjort en ekstra innsats for å bidra til at Tønsberg omstiller seg til et lavutslippssamfunn. Det er også utarbeidet en klima- og miljøhåndbok for arrangementer i Tønsberg kommune. Dette sammen med klimafond til lag og foreninger bidrar til at flere aktører jobber mot et grønnere Tønsberg.

Det er også vedtatt at kommunen skal opprette et klima- og miljøråd bestående av medlemmer fra politisk nivå, næringsliv, landbruk, frivillige organisasjoner og miljøorganisasjoner. Rådet skal fungere på lik linje med kommunens øvrige medvirkende råd med hensikt å gi råd om klima- og miljøhensyn i pågående politiske saker.

Alt arbeidet som gjøres på Rygg miljøpark utgjør også et stort bidrag til kutt av klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet med sirkulærøkonomi.

Hva skal til for å nå klimamålet

Kommunen har fått utarbeidet et kunnskapsgrunnlag/rapport for hvordan kommunen kan redusere utslippet av klimagasser. Dette legger til rette for at kommunens politiske og administrative ledelse skal kunne ta informerte og godt begrunnede valg om hva det er som vil bidra til at kommunen når målet om 60 prosent utslippskutt innen 2030 sammenlignet med 2016. Det er totalt identifisert 37 tiltak som bør inngå som en del av kommunens klimaarbeid.

For eksempel kan en økning i produksjon av biogass ved Den Magiske Fabrikken være et betydelig klimatiltak. Biogassanlegget har som mål å øke produksjonen med om lag 70 – 80 prosent innen kort tid. Potensialet i nytt produksjonsmål vil tilsvare en reduksjon på cirka 19 000 tonn CO₂. Det tilsvarer nesten 10 prosent av det totale utslippet i Tønsberg kommune. Dersom denne biogassen brukes lokalt, vil det ha en stor betydning for mulighetene til å nå Tønsbergs klimamål innen 2030.

Kunnskapsgrunnlaget omtaler også tiltak på sektoren veitrafikk, som er den nest største utslippskilden i Tønsberg kommune. Eksempler på tiltak som trekkes frem for denne sektoren er veipricing, etablering av tilstrekkelig ladeinfrastruktur, tilrettelegging for bildeling med mer.

Videre trekker kunnskapsgrunnlaget frem tiltak for sektorene jordbruk, avfall og avløp, annen mobil forbrenning, industri, sjøfart, oppvarming og energiforsyning.

Med alle tiltak som er identifisert og beregnet i rapporten, kan Tønsberg oppnå en utslippsreduksjon på totalt 67 prosent innen 2030 sammenlignet med 2016.

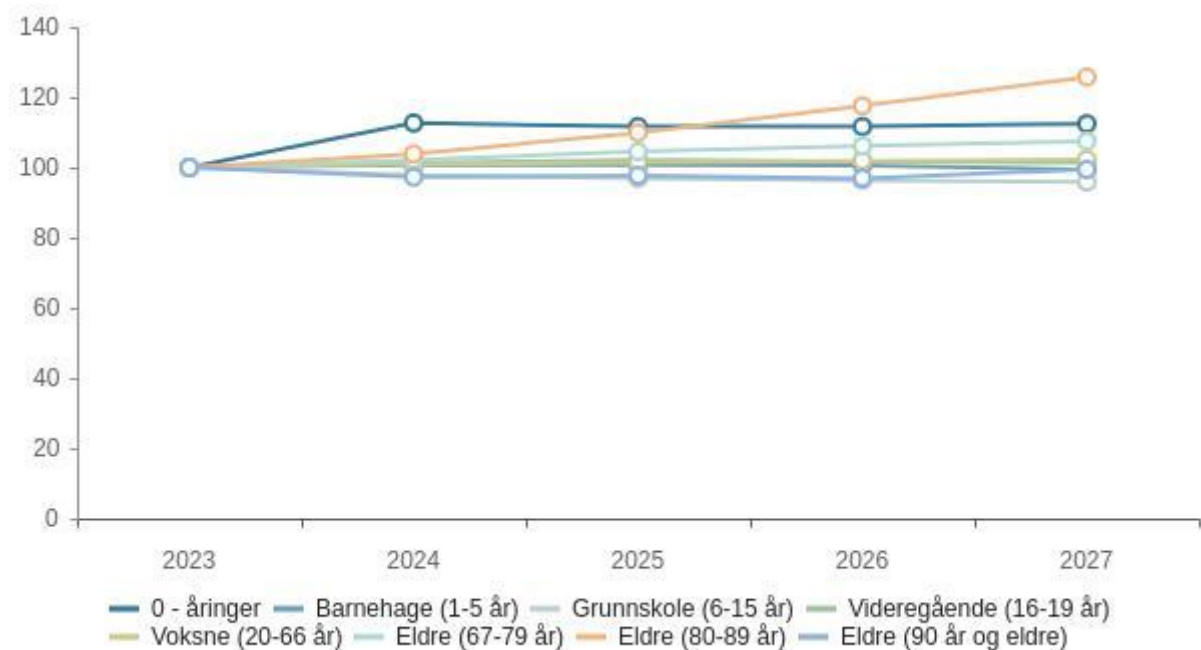
Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling per årsak

	2020	2021	2022	2023
Folketall ved inngangen av kvartalet	56 293	57 026	57 794	58 561
Fødte	562	542	496	258
Døde	437	436	514	250
Fødselsoverskudd	125	106	-18	8
Innvandring	371	416	611	212
Utvandring	190	235	279	160
Innflytting, innenlands	3 519	3 755	3 567	1 565
Utflytting, innenlands	3 101	3 262	3 082	1 368
Netto innvandring og flytting	599	674	817	249
Folkevekst	733	768	767	257
Folketallet ved utgangen av kvartalet	57 026	57 794	58 561	58 818

Demografi

Prognose vekst

	2023	2024	2025	2026	2027
0 - åringar	100,0 %	112,7 %	111,6 %	111,6 %	112,4 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	100,8 %	100,7 %	100,6 %	99,4 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	97,8 %	96,9 %	96,3 %	95,9 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	101,3 %	102,2 %	101,7 %	101,4 %

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Voksne (20-66 år)	100,0 %	101,0 %	101,5 %	101,9 %	102,3 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	102,2 %	104,5 %	106,1 %	107,5 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	103,8 %	109,9 %	117,6 %	125,8 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	97,3 %	97,7 %	96,9 %	99,4 %
Total	100,0 %	100,9 %	101,7 %	102,3 %	103,0 %

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 4

Tønsberg kommune har fra juli 2022 til juli 2023 hatt en befolkningsutvikling som er noe høyere enn gjennomsnittet for landet. Mens befolkningen i Norge samlet sett økte med 1,07 pst., økte innbyggertallet i Tønsberg med 1,18 pst. Det betyr en mervekst på 0,11 prosentpoeng.

Befolkningsprognoser

Nettoinnflyttingen til Tønsberg var svært høy i årene 2020, 2021 og 2022, men tendensen er noe fallende i 2023 selv om veksten fortsatt er høyere i Tønsberg enn i landet totalt.

Befolkningsprognosene fra SSB viser at det kan forventes fortsatt stor vekst i befolkningen i Tønsberg. Økningen er størst blant de eldste gruppene og da spesielt i aldersgruppen 80-89 år. For barn i barnehagealder og grunnskolealder er det fallende.

Kommunen har i tillegg til SSB sine prognoser bearbeidet prognosene med et eget verktøy hvor det er hensyntatt kjente forhold som reguleringsplaner osv. Ved å bruke disse tallene kan det se ut som om antall barn vil øke på litt lengre sikt. Dette er imidlertid meget usikre anslag og må brukes med forsiktighet.

Grovt sett kan det tolkes som at det blir flere eldre og at det blir ytterligere behov for pleietjenester fremover, men samtidig blir de eldre også friskere og bedre i stand til å greie seg på egen hånd. Elevtallet er fallende, noe som også vises i tallgrunnlaget i budsjettet for de fire neste årene.

Rammeområder

Kommunedirektør, staber og folkevalgte

Beskrivelse av rammeområdet

Organisasjon og utvikling

Fra 1.1.2024 slås HR og Digitalisering, kommunikasjon og administrativ støtte sammen til ett nytt kommunalsjefområde som har fått navnet Organisasjon og utvikling. Budsjettoppsettet er basert på dagens organisering, og derfor presenteres budsjettdetaljene for DKA og HR hver for seg.

Organisasjon og utvikling skal bidra til at Tønsberg kommune er en åpen, profesjonell og tilgjengelig kommune. Området har et særskilt ansvar for nytenkning og organisasjonsutvikling, og skal bidra til å profesjonalisere organisasjonen blant annet ved å legge til rette for gode kommunikasjon- og samhandlingsprosesser internt og eksternt.

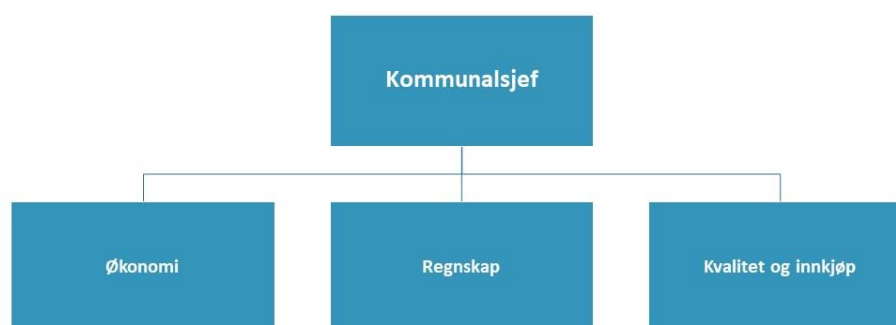
Digitalisering og bruk av ny teknologi er en forutsetning for at kommunen skal kunne tilby gode tjenester og ivareta sine forpliktelser overfor innbyggerne. Et strategisk og systematisk kommunikasjonsarbeid er også et sentralt virkemiddel i utviklingen av kommunen og kommunens tjenester, blant annet gjennom klarspråkarbeidet. Høy kvalitet på servicesenteret er viktig for at innbyggerne og tjenestemottakerne våre føler seg godt ivaretatt når de kontakter kommunen. Dokumentsenter og politisk sekretariat sikrer kommunens og innbyggernes dokumentasjonsbehov, rett saksgang, åpne og tilgjengelige politiske prosesser og forsvarlig gjennomføring av politiske møter. HR utvikling og rådgivning har et særskilt ansvar for kompetanse- og organisasjonsutvikling, i tillegg til lederstøtte, lederutvikling, HMS, arbeidsrett og forhandlinger. Lønnsavdelingen har ansvar for utbetaling av lønn til kommunens ansatte i henhold til leveranseavtale, og gir støtte og veiledning til ledere og ansatte i alle saker som vedrører ansattes lønsspørsmål, pensjon, sykepenger og andre rettigheter.

Økonomi og virksomhetsstyring

Økonomi og virksomhetsstyring er delt inn i 3 avdelinger og har ansvar for budsjett og økonomistyring, finans- og gjeldsforvaltning, kommunens regnskap og innføring av kommunale krav.

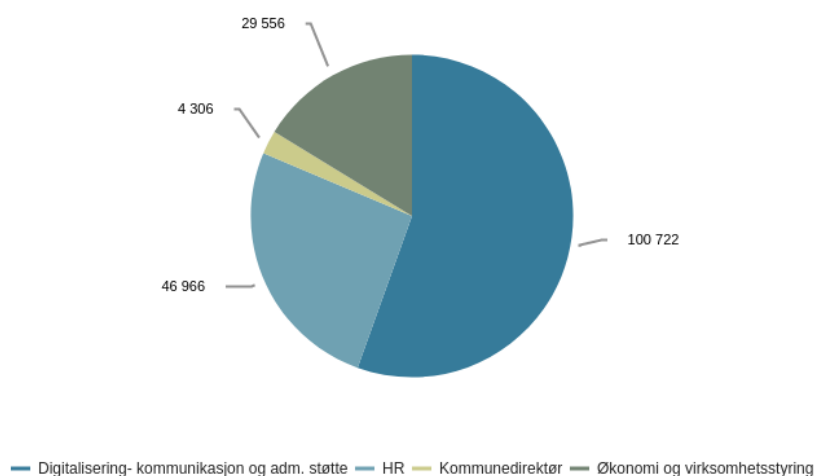
I tillegg ligger her ansvar for oppfølging av kommunens internkontroll og systematiske kvalitetsarbeid, oppfølging av kommunalt eierskap og fagansvar for offentlige anskaffelser.

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Tabellen under viser rammeområdets netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2023 og interne omdisponeringer/flyttinger.
- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdet driftsramme, prisjustering og endringer gitt i statsbudsjett.

	2024	2025	2026	2027
Konsekvensjustert ramme	171 974	175 238	174 815	175 238
Nye tiltak og realendringer	9 576	10 430	9 478	9 508
Kommunedirektørens budsjettforslag	181 550	185 668	184 293	184 746

Nye tiltak i virksomhetene

Tiltak (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
1 Kommunedirektør, staber og folkevalgte	9 576	10 430	9 478	9 508
Innsparingstiltak	-1 828	-1 828	-1 828	-1 828
Besparelse kommunalsjefstilling	-1 828	-1 828	-1 828	-1 828
Lønns- og prisvekst	1 549	1 549	1 549	1 549
Prisjustering - avtaler i Tønsberg kommune & JIKT	992	992	992	992
Prisjustering - bedriftshelsetjeneste	47	47	47	47
Prisjustering - FOU og KS kontingent	198	198	198	198
Prisjustering - IKA Kongsberg	100	100	100	100
Prisjustering - Kontrollutvalgssekretariatet	-70	-70	-70	-70
Prisjustering - ombringning av post	64	64	64	64
Prisjustering - Vestfold Telemark revisjon	218	218	218	218
Nye tiltak	9 855	10 709	9 757	9 787
Beredskapsordning	300	300	300	300
Deltakeravgift Digi-TV	350	0	0	0
Diverse velferdstiltak	200	200	200	200
Innføring av digitalt kompetansestyringssystem	200	280	320	350
Kompetansetiltak nytt kommunalområde	0	0	0	0
Oppdatere grafisk profil	150	0	0	0
Oppgradere nettside	120	0	0	0
Reversering HR24 - skyløsninger	1 400	1 400	1 400	1 400
Rådgiverstilling HR	580	992	0	0
Styrking av kommunens analysekompetanse	786	1 048	1 048	1 048
Utgifter til skader på bil	50	50	50	50
Økt bemanning innkjøp og bilansvar	1 376	1 834	1 834	1 834
Økt frikjøp Hovedtillitsvalgte som følge av økt medlemsmasse	405	405	405	405
Økte driftskostnader velferdsteknologi	1 000	1 000	1 000	1 000
Økte driftsutgifter e-låser	850	850	850	850
Økte lisenskostnader microsoft 365	1 300	1 300	1 300	1 300
Årsverk TønsbergLøftet (etter vedtak i KLG)	788	1 050	1 050	1 050

Satsinger fra handlingsdelen

Trygge oppvekstmiljø

Organisasjon og utvikling:

Utforme lett tilgjengelig informasjon om tjenester og tilbud

Økonomi og virksomhetsstyring:

Avdeling kvalitet og internkontroll skal gi god støtte til at alle virksomheter skal bli bedre på å jobbe med kvalitetsforbedring og internkontroll gjennom å kartlegge hovedprosesser og lage gode prosedyrer.

Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling

Organisasjon og utvikling:

Utvikle bedre kommunikasjon rundt kommunens klimaarbeid og klimatiltak

Økonomi og virksomhetsstyring:

Styrking av sentral innkjøpsenhet vil bidra til at det blir mer fokus på å følge miljøkrav i kommunens anskaffelser.

Styrking av analysekompetansen i kommunen og god oppfølging av økonomien vil bidra til en bedre utnyttelse av de totale ressursene.

Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling

Organisasjon og utvikling:

Satsing på lærlinger vil bidra til at Tønsberg blir en attraktiv lærebedrift og kan rekruttere kvalifisert personell som bidrar til kvalitativt gode tjenester til våre innbyggere. Målet er at kommunen høsten 2025 skal ha 2 lærlinger pr. 1000 innbyggere, og at disse tilbys fast 100 prosent jobb i kommunen. Pr oktober 2023 har vi ca. 1 lærling pr. 1000 innbyggere og tidligere vedtatte opptrappingsplan ligger inne i økonomiplanperioden.

Økonomi og virksomhetsstyring:

Innkjøpsenheten vil kunne bidra til å få fokus på riktige anskaffelser, som for eksempel mat til skoler og barnehager.

Innovasjon og samskaping

Organisasjon og utvikling:

TønsbergLØFTET

Komplekse samfunnsutfordringer vil kreve at kommunen tilnærmer seg utfordringene fra ulike innfallsvinkler. Vi må både sørge for at kommunen har dyktige og kompetente medarbeidere, og samtidig legge til rette for nytenking og innovasjon.

For at kommunen skal være i stand til å levere gode tjenester til innbyggerne og ivareta samfunnsoppdraget, er organisasjonen helt avhengig av å ha nytenkende, kompetente og effektive medarbeidere. Kommunen viderefører det tverrfaglige organisasjonsutviklingsprosjektet TønsbergLØFTET som ett av flere grep for å sikre dette.

Satsingen har hatt et sterkt fokus på hvordan kommunen kan tiltrekke seg og utvikle stolte, kompetente og engasjerte medarbeidere, og samtidig legge til rette for innovasjon og utviklingen av en heia- og mestringskultur.

Fra 2024 vil satsingen ha et enda tydeligere preg av innovasjon og nytenkning. Vi ønsker å utvikle en kultur i kommunen der medarbeidere tør å prøve ut nye ideer og evner å være innovativ i tjenesteutviklingen, blant annet ved å utvikle en virkemiddelpakke og verktøykasse for endring og nytenkning.

Digitalisering

Digitalisering bidrar til effektivisering, innovasjon og nye løsninger i tjenesteproduksjonen, og innebære automatisering, robotisering og standardisering av manuelle arbeidsprosesser. Kommunen har en strategi som sier at vi skal løfte systemer ut i sky. Vi klarer da å standardisere løsninger og dermed automatisere på en helt annen måte enn vi tidligere har klart. Totalt sett vil dette grepet øke sikkerheten i løsningene.

Velferdsteknologi og e-helse er en stor satsing i kommunen. Pilotprosjektet er nå gått over i en mer permanent fase. Pilotprosjektmedlemmene er blitt fast ansatt slik at vi beholder kompetansen, fremdriften og den styrte transformasjonen.

Sensorteknologi blir benyttet til å effektivisere arbeidsoppgaver på alle områder. Det jobbes i disse dager med en skyplattform for mottak av sensorikdata. Disse dataene vil kunne danne grunnlag for nye tjenestebehov, mer automatisering, bedre analysedata til forebyggende tiltak. En mer og bedre effektivisering og innovativ kommune.

Det er opprettet et porteføljeråd i kommunen som skal sørge for prioritering, aktivitet og tydelig styring av kommunens digitaliseringsprosjekter.

Kommunikasjon og samhandling

Tønsberg skal være en åpen kommune. God kommunikasjon er avgjørende for å sikre åpenhet, medvirkning og medbestemmelse, og bidrar til at kommunen får løst sitt samfunnsoppdrag på best mulig måte. Kommunen benytter en rekke ulike kanaler for å ut til innbyggere, tjenestemottakere og andre interessenter med korrekt og relevant informasjon.

Det er viktig at kommunen kommuniserer klart og tydelig med innbyggerne. Det er utarbeidet en språkprofil for kommunen, og klarspråksatsingen som innebærer nettverksarbeid, kursing og rådgivning videreføres. Målet med satsingen er å bidra til at alle kommunens virksomheter kommuniserer klart og tydelig med innbyggerne.

Dialog med brukere og tjenestemottakere er viktig når kommunen skal videreutvikle sine tjenester, og kommunen har utarbeidet en metode for tjenstedesign. Metoden tar utgangspunkt i fremtidige utfordringer og innbyggernes forventninger og handlingsmønster. For å gjøre det enklere for tjenestemottakere å forholde seg til kommunen, satses det også videre på digitalisering av ulike skjemaer og videreutvikling av digitale skjemaer.

Samtidig videreføres arbeidet med å utvikle den nye samhandlingsplattformen for alle ansatte, som har blitt implementert i hele organisasjonen i 2023. Plattformen bidrar til styrket internkommunikasjon og legger til rette for mer og enklere intern samhandling.

Åpne politiske prosesser

Politisk sekretariat skal sikre gode, åpne og effektive politiske prosesser, gjennom god gjennomføring av politiske møter, god støtte til ordfører og andre folkevalgte. Sekretariatet har også ansvar for klagenemnd, vigsler og gjennomføringen av stortingsvalg og kommunestyrevalg.

Dokumentsenteret skal ivareta kommunens og innbyggernes dokumentasjonsbehov og oppfylle lovverk knyttet til arkiv. Enheten skal både sikre åpenhet og tilgjengelighet, og enkel og trygg gjenfinning av historiske dokumenter. Enheten har fokus på integrasjon mellom systemer, automatisering og effektivisering, for å sikre kvalitet og effektiv ressursbruk.

Det er fremdeles mange papirarkiver igjen fra gamle Re og Tønsberg kommuner. Arbeidet med å kartlegge papirarkiver ute i virksomhetene og deponering av disse til IKA Kongsberg vil fortsette gjennom økonomiplanperioden.

Økonomi og virksomhetsstyring:

Sentral innkjøpsenhet ønsker å ha fokus på å heve innkjøpskompetansen i kommunen for å få til gode og innovative anskaffelser.

Kommunen som organisasjon

Organisasjon og utvikling:

Kommunen må sikre at vi i framtida er i stand til å løse samfunnsoppdraget. Det betyr ledere og ansatte som til enhver tid har nødvendige kunnskaper, ferdigheter, evner og holdninger for å mestre dagens og framtidens oppgaver. Ny organisering i ett felles kommunalområde Organisasjon og utvikling skal gi kommunen en økt kraft i arbeidet med å utvikle organisasjonen videre og gjøre oss i stand til å møte framtidens utfordringer på en god måte.

Våren 2022 vedtok kommunestyret en heltidsstrategi for kommunen. Målet med strategien er å skape en heltidskultur der alle ansatte får tilbud om full stilling, og en lang rekke virkemidler som skal bidra til at målet nås. Strategien ble evaluert sommeren 2024. En av de store utfordringene har vært å få dekket bemanningen i helger. Kommunedirektør innførte et helgetillegg (bonus) for 2023, for å stimulere ansatte til å ta flere faste helgetimer i turnus. Kommunedirektøren foreslår at helgebonusordningen som ble innført i 2023 videreføres, men utvides med ytterligere to trinn for ansatte som påtar seg planlagte/faste helgetimer over 375 og 400 timer. Kommunen opererer ikke lenger med sentralt framforhandlet sommerbonus til ansatte. Budsjettmidlene er lagt inn under Mestring og helse. Utvikling av en heltidskultur begrunnes med behovet for bedre drift, bedre tilgang til og bruk av kompetente medarbeidere, bedre tjenestekvalitet og arbeidsmiljø, og økt evne til å møte nye tjenesteutfordringer. Prinsippene i vedtatte strategi ligger til grunn for arbeidet med å nå målet om heltid i Tønsberg kommune. Satsingen på heltid krever mot hos ledere, men også hos de ansatte. Det må legges til rette for faglig utvikling, kollegaveiledning og tverrfaglige ansattgrupper som gjør det mer attraktivt å arbeide i Tønsberg kommune. Oppgavefordeling mellom ulike yrkesgrupper hører inn under dette. Partene er enige om at årsturnus er et annet grep som er viktig for å nå målene i strategien.

I rekrutteringsstrategien er hovedfokuset på hva som skal til for å bidra til at vi er en attraktiv kommune, at det ansettes rett person på rett sted, at riktig kompetanse blir værende i organisasjonen og at organisasjonen har en målrettet kompetanseplan. På den måten vil organisasjonen bedre, utvikle og effektivisere kvaliteten på tjenestene våre. I 2023 ble det utarbeidet et nytt onboardingprogram som skal videreutvikles i 2024. Rekrutteringsstrategien vil også bli revidert i 2024.

Det blir også viktigere enn noen gang å utvikle egen kompetanse for å møte fremtidens behov. Det skal utarbeides planer for kontinuerlig kompetanseutvikling og utviklingsløp for alle ansatte. I 2024 foreslås at det innføres et digitalt kompetansestyringssystem

Lederutvikling er et høyt prioritert område for kommunedirektøren. Gjennom kontinuerlig lederutvikling ønsker vi å styrke og bygge ledergruppene som team og utvikle handlekraftige ledere som tør å operere i komplekse og vanskelige situasjoner. Reflekterte ledere som våger å sette spørsmålsteget ved egen praksis og egne svakheter. Med forskning, teori og egne erfaringer skal ledere oppnå resultater. Et eget opplegg for tjenesteledere er under planlegging.

Ledelses- og organisasjonsstøtte omfatter alt fra god personalledelse, organisering av arbeidshverdagen, praktiske gjøremål, sykefraværsoppfølgning, effektiv møteledelse, og til hvordan du håndterer omstilling, nedbemanning og konflikthåndtering.

Sykefraværet i kommunen er høyt, men omtrent på nivå med nærliggende kommuner. Målet for 2023 er satt til 9 prosent. Det arbeides med en rekke tiltak i dag som i stor grad er tilsvarende det andre kommuner gjennomfører. Det er utarbeidet en egen handlingsplan for 2023 - 24, og det er utviklet digitale opplæringsmoduler for ledere. Kommunens første arbeidsmiljøpris skal deles ut høsten 2023. Det er behov for å styrke arbeidet med systematisk HMS-arbeid. Det foreslås derfor en ny rådgiverstilling i HR med hovedfokus på dette området. Stillingen finansieres ved at kommunalsjefstillingen for HR opphører i forbindelse med naturlig avgang.

For å være en attraktiv arbeidsgiver med riktig kompetanse på riktig sted, er det en forutsetning at kommunen har en lønnspolitikk med konkurransedyktig lønn. Lønn skal bidra til å sikre at kommunen både rekrutterer og beholder kompetente ansatte innenfor de ulike virksomhetsområdene. Lønnspolitisk plan ble revidert i 2023 og legger grunnlaget for lønnspolitikken.

Økonomi og virksomhetsstyring:

Økonomiavdelingen skal ha fokus på å levere god løpende økonomisk informasjon til hele organisasjonen for å gi god beslutningsstøtte.

Innkjøpsenheten vil videreutvikle løsninger for elektronisk handel for å gjøre innkjøpene enklere for organisasjonen.

Kvalitet og internkontroll skal bidra til at det årlig blir gjennomført en overordnet risikokartlegging for hele kommunen som skal være en støtte for kommunedirektørens internkontroll.

Øvrige satsinger

Organisasjon og utvikling:

Virksomhet Lønn vil fra 01.01.24 levere tjenester til Jarlsberg IKT og gir kommunalområdet en merinntekt i 2024 på 0,2 mill. kr. Merinntekten er fordelt til kompetanseutviklingstiltak for hele det nye kommunalområdet

Det er lagt inn et innsparingskrav i 2026 knyttet til naturlig avgang.

Utfordringer

Organisasjon og utvikling:

Hovedutfordringen for kommunen som helhet er å rekruttere, beholde og utvikle ansatte. På flere områder, men spesielt innenfor Mestring og helse øker utfordringene med å få nok kvalifiserte søkere på ledige stillinger. Med høy sysselsetting i samfunnet har kampen om arbeidskraften strammet seg til.

Geografisk er vi en del av en større bo og arbeidsmarkedsregion som medfører økt konkurranse om den samme kompetansen. I tillegg til konkurransen med andre kommuner er konkurransen med Sykehuset i Vestfold merkbar.

Kommunen må gjøre aktive grep for at vi skal være i stand til å levere gode tjenester i framtida. I dette ligger å jobbe med mange ulike elementer, f.eks. rekrutteringstiltak, økt antall lærlinger, lederutvikling, onboarding, opplæring av ledere og ansatte, utvikling av gode arbeidsmiljø gjennom oppfølging av medarbeiderundersøkelsen, arbeid for heltids strategi og konkurransedyktige arbeidsvilkår.

Personvern- og sikkerhetsspørsmål krever mye ressurser og «bremser» til en viss grad digitaliseringen av kommunens tjenester.

Å få godt grep på gevinstrealisering utover det at vi gjennom digitalisering, klarspråk og tjenesteutvikling slipper å bemanne opp for å dekke det økende behovet for kommunale tjenester.

Møte ansatte, innbyggere og samarbeidspartneres økende forventninger til kommunikasjon/informasjon og kommunikasjonsbistand (bemanning).

Mangler midler til kurs og kompetanseaktiviteter for DKA sine ansatte.

Endringskompetanse hos ansatte. Med digitalisering og organisasjonsutvikling kommer behovet for at vi som ansatte også endrer oss og våre måter å jobbe på.

Økonomi og virksomhetsstyring:

Det er fortsatt mange manuelle arbeidsoperasjoner som er tidkrevende og kan være en feilkilde. Det arbeides derfor kontinuerlig med å se på muligheter for digitalisering av prosesser.

Det blir strengere krav til offentlige anskaffelser, og det avdekker behov for økt sentralisering av innkjøp og økt kompetanse på området.

Investeringer

For å bidra til at Tønsberg kommune skal nå målene om effektivisering og omstilling, fortsetter en satsing på digitalisering.

Investeringsoversikt 2024-2027

Prosjekt (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
Kommunedirektør, staber og folkevalgte	18 500	19 500	19 500	22 800
Ny investering	1 500	0	0	3 000

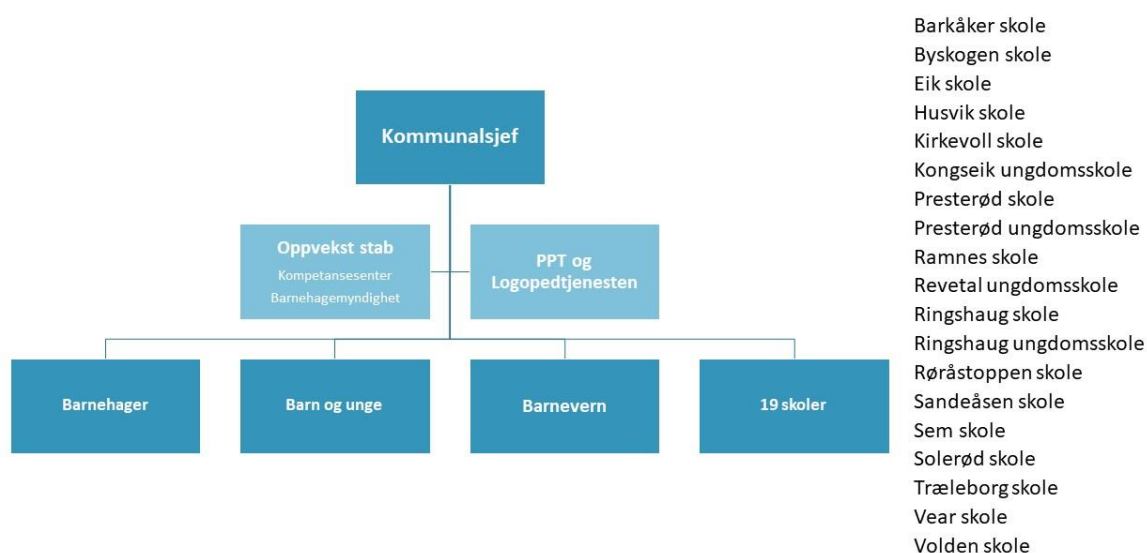
Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Digital satsning barnehager	1 500	0	0	3 000
Tidligere vedtatt	17 000	19 500	19 500	19 800
Digital strategi for Tønsbergskolene 2022	9 500	9 500	9 500	9 500
Digitalisering 2022	4 200	10 000	10 000	10 000
Innføring Ipad i barnehagene	3 000	0	0	0
Oppgradering IKT mestring og helse 2020	300	0	0	300

Tabellen viser brutto investeringer (uten momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Oppvekst og læring

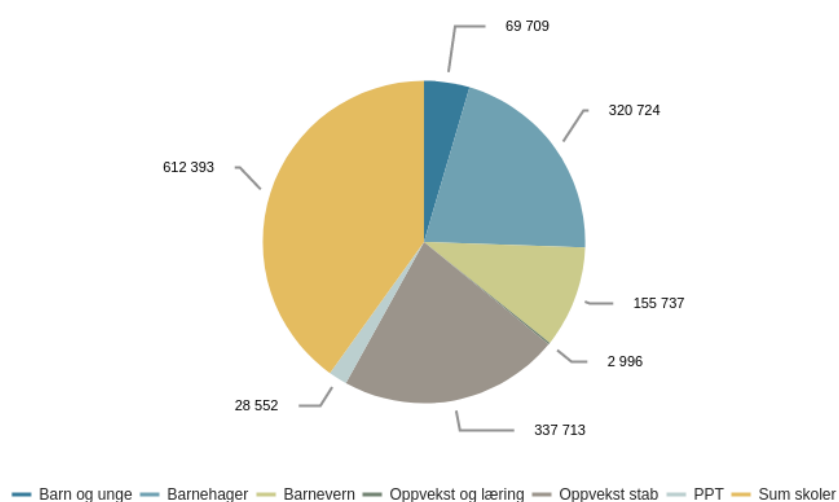
Beskrivelse av rammeområdet

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Tabellen under viser rammeområdets netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2023 og interne omdisponeringer/flyttinger.

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdets driftsramme, prisjustering og endringer gitt i statsbudsjett.

	2024	2025	2026	2027
Konsekvensjustert ramme	1 487 871	1 485 812	1 485 812	1 485 812
Nye tiltak og realendringer	39 953	59 630	54 610	49 610
Kommunedirektørens budsjettforslag	1 527 824	1 545 442	1 540 422	1 535 422

Nye tiltak i virksomhetene

Tiltak (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
2 - Oppvekst og læring	39 953	59 630	54 610	49 610
Innsparingstiltak	-3 050	-3 180	-3 200	-3 200
Bortfall leasingkostnad ved kjøp av biler barnevern (investeringskonsekvens)	-150	-280	-300	-300
Reduksjon i kostnader til spesialundervisning for fosterhjemsplasserte elever	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Reduserte kostnader til inntektsgradering	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Lønns- og prisvekst	6 340	6 340	6 340	6 340
Prisjustering - gjesteelever Færder, barnetrinn	385	385	385	385
Prisjustering - gjesteelever Færder, ungdomstrinn	168	168	168	168
Prisjustering - HsPro - journalsystem for helsestasjoner	54	54	54	54
Prisjustering - lisenser	17	17	17	17
Prisjustering - moderasjonsordninger brukerbetaling barnehage og SFO	-2 145	-2 145	-2 145	-2 145
Prisjustering - plasser Bakkeåsen skole	99	99	99	99
Prisjustering - satser for kommunal egenbetaling for statlige barnevernstiltak	1 763	1 763	1 763	1 763
Prisjustering - SFO-satser	-2 025	-2 025	-2 025	-2 025
Prisjustering - skoleskyss	696	696	696	696
Prisjustering - spesialundervisning privatskoler	968	968	968	968
Prisjustering - tilskudd private barnehager	5 772	5 772	5 772	5 772
Prisjustering- spesialundervisning fosterhjemsplasserte	588	588	588	588
Nye tiltak	20 955	24 088	19 088	14 088
Delvis kompensasjon av gratis kjernetid SFO ut over det som er mottatt over statsbudsjettet	1 850	1 850	1 850	1 850
Elevtransport til Geitmyra matkultursenter	312	312	312	312
Endret nivå plasser i private bhg i andre kommuner	2 500	2 500	2 500	2 500
Helårseffekt gratis kjernetid (gratis halvdagsplass) 2.trinn - bortfall av inntekt	7 806	7 806	7 806	7 806
Korreksjon av tidligere budsjettvedtak	-1 815	187	187	187
Kostnader til spesialpedagogisk hjelp i private barnehager	5 500	5 500	5 500	5 500
Lisenser digitale læremidler i grunnskole	500	500	500	500
Nedgang i elevtall i grunnskolen	-6 406	-6 406	-11 406	-16 406
Styrke Circle of security (Cos) tilbudet i regi av helsestasjonene	0	0	0	0
Styrke jordmor- og ungdomshelsetjenesten ved mer merkantil støtte	0	0	0	0

Styrking av ergoterapitjenesten for barn	0	0	0	0
Styrking av jordmortjenesten	0	0	0	0
Styrking av PPT med 2 årsverk	1 097	1 828	1 828	1 828
Styrking av skolehelsetjenesten - ny og utvidet privat skole	0	0	0	0
Styrking fysioterapitjenesten for barn	0	0	0	0
Tilskuddsmodell private barnehager (eks prisjusteringer)	4 811	4 811	4 811	4 811
Tospråklig fagopplæring for minoritetsspråklige elever	2 600	2 600	2 600	2 600
Utvidet åpningstid ved Ungdomshelsestasjonen lokalisert i Ung Arena +	0	0	0	0
Videreføring av Homestart	100	500	500	500
Økte kostnader til spesialundervisning i private skoler	2 100	2 100	2 100	2 100
Statsbudsjett	15 708	32 382	32 382	32 382
Prisjustering - makspris foreldrebetaling	9 008	19 818	19 818	19 818
Prisjustering - makspris foreldrebetaling private barnehager	4 887	10 751	10 751	10 751
Prisjustering - økte kapitalsatser og nasjonale satser - tilskudd til private barnehager	1 813	1 813	1 813	1 813

Satsinger fra handlingsdelen

Trygge oppvekstmiljø

Den gode barnehagen og skolen hjelper barn og unge med å mestre sine liv her og nå – og i framtida. Oppvekst og læring vil styrke lekens rolle i skolen, slik at barnas lekekompetanse fra barnehagen får enda større plass i opplæringen.

Alle barn og ungdom skal ha en naturlig plass i fellesskapet i barnehagen og skolen. Sosial tilhørighet er forebyggende for utenforskap, ensomhet og andre psykiske helseplager. Oppvekst og læring skal fortsette arbeidet med å utvikle inkluderende fellesskap i barnehager og skoler. Det forebyggende arbeidet med universelle tiltak skal fortsatt ha stor plass, samtidig som barn og unge som opplever å ikke ha det trygt og godt, skal få raskest mulig hjelp av riktige- og koordinerte hjelpetjenester.

Oppvekst og læring anerkjenner at robust fysisk og psykisk helse også utvikles i møte med ubehag og utfordringer. Barn og unge må derfor få hjelp til å lære å håndtere medgang og motgang gjennom barnehage- og skoletiden.

Alle barn og unge skal bli sett og få den hjelpen de trenger når de trenger den. Det betyr at kompetansen må være så nær barna som mulig. Oppvekst og læring vil fortsette å bygge et lag rundt barna og elevene som inkluderer alle kommunens tjenester. For å oppnå dette skal vi ha tydelige og omsorgsfulle voksne med riktig kompetanse, som bidrar i tverrfaglig og tverretattlig arbeid.

Noen barn vokser opp i familier med så lav inntekt eller levestandard at det begrenser deres oppvekstsvilkår og deltakelse i samfunnet. Oppvekst og læring skal arbeide for at barnehagene og skolene i størst mulig grad er trygge og gode møteplasser for inkludering for alle.

Foreldrene er de viktigste i barn og unges liv, og er derfor sentrale samarbeidspartnere for barnehager, skoler og støttetjenestene. Oppvekst og læring skal tilby god og systematisk støtte for foreldre i alle faser av barns liv.

Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling

Barn og unge skal gjennom aktivitet og læring i barnehage og skole, utvikle kompetanse som gjør dem i stand til å ta ansvarlige valg og handle etisk og miljøbevisst.

Helsefremmende stedsutvikling

Fysisk aktivitet og bruk av naturen skal være en naturlig og integrert del av læring og opplevelser i barnehager og skoler. Skolene skal bidra til at barn og unge utvikler gode matvaner både gjennom daglig aktivitet og samarbeid med Geitmyra matkultursenter og skolehage-prosjektene.

Barn er viktige aktører i eget liv og skal medvirke i alle prosesser som påvirker deres hverdag. Barnehagene og skolene skal legge til rette for at barn og unge opplever at deres erfaringer og innspill oppleves som reelle når beslutninger tas. Alle tjenestene i Oppvekst og læring skal arbeide for at barn og ungdom blir hørt, involvert og får innflytelse både på individ- og systemnivå.

Innovasjon og samskaping

Oppvekst og læring skal utarbeide digitaliseringsstrategier for barnehage og skole både i lys av den teknologiske utviklingen og ny kunnskap om barn og unges læring og skjermbruk, samt utforske muligheter og utfordringer knyttet til bruk av kunstig intelligens - KI i skolen.

Vi skal ta i bruk nye samhandlingsverktøy for samhandling mellom tjenester og familiene for å sikre at alle aktører har enkel, sikker og sømløs tilgang til relevant informasjon.

Kommunen som organisasjon

Oppvekst og læring vil arbeide for å utvikle nye tiltak for å rekruttere pedagoger i barnehage og skole, samt høyt kvalifisert personell i øvrige virksomheter og staber. Vi ønsker å utnytte kommunens tjenester enda bedre i arbeidet med intern kompetanseutvikling og organisasjonslæring. Vi vil også forsterke arbeidet med strategisk lederutvikling og lederrekruttering i sektoren.

Oppvekst og læring vil arbeide for trygge arbeidsvilkår gjennom å sørge for gode støttesystemer og å styrke medarbeidernes kompetanse knyttet til å håndtere vold og trusler.

Øvrige satsinger

«Ung Arena +» er et tverrfaglig tilbud til ungdom fra 13-25 år for å forebygge og gi hjelp mot psykisk stress og rusproblematikk. En jobber sammen fra tre kommunalsjefområder og med spesialisthelsetjenesten. Helsestasjonen for ungdom blir en viktig del av tilbudet. Ungdommer har vært med på arbeidet med tjenstedesign og spilt inn hva som er viktig for dem. En har som mål å ha “en dør inn”, riktig hjelp på riktig nivå og en smidig overgang og god samhandling mellom kommune og spesialisthelsetjenesten. Denne satsingen svarer til kravet om økt samhandling og har som mål å løse utfordringer tidlig på så lavt nivå som mulig.

«Alt i meg» om seksuell helse er en viktig del av folkehelsearbeidet og arbeidet med å fremme livskvalitet. Barn og unge skal få hjelp til å bli trygge i sin identitet og kropp, og få mulighet til å leve livet sitt som de selv vil. En del av arbeidet svarer opp Rosa kompetanse. Dette er et samarbeid mellom Familiehuset, Forebyggende helse, andre støttetjenester, samt skole og barnehage.

«Se eleven innenfra» er et kompetanseutviklingsprogram som gjennom filmer og refleksjon i personalgruppene i skolen bidra til å øke relasjonskompetanse hos voksne som arbeider med barn. Dette er et samarbeid mellom Familiehuset og skoler.

«Lekende lett skolestart» er et prosjekt der PPT i samarbeid med et utvalg barneskoler, styrker lekens plass i overgangen fra barnehage til skole.

Alle barnehager og skoler skal i løpet av de to kommende årene ha deltatt i det statlig initierte kompetanseutviklingsprogrammet «Kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis». I samme periode skal alle skolene ha deltatt i implementeringen av «Liv og røre».

Utfordringer

Oppvekst og læring forvalter store, rettighetsbaserte ressurser knyttet til overføringer til private barnehager, spesialpedagogisk hjelp og individuell tilrettelegging i kommunale og private barnehager, tospråklig fagopplæring i skoler, skoleskyss, spesialundervisning i private skoler og kostnader til skolegang for elever i fosterhjem utenfor kommunens grenser. Foruten sistnevnte vokse kostnadene i omfang, og kommunen har begrenset mulighet til å redusere kostnadene gjennom endring, kvalitetsutvikling og prioriteringer innenfor egne tjenester. Det er utfordrende å skulle oppnå likebehandling av elever i offentlige og private skoler når det gjelder ressurser til spesialundervisning.

Barnehagene har stadig økende utfordring med å behold og rekruttere ansatte. Dette gjelder både pedagogisk bemanning og øvrige ansatte. Sektoren er bekymret for nedgang i søkere til barnehagelærerstudiet, og at ansatte velger å forlate yrket. Vi ser konturene av samme utfordringsbilde også i skolesektoren.

Det er behov for en satsing på et digitalt utstyrs- og kompetanseløft i barnehagene. Det vil bli utarbeidet en digital strategi for kommunens barnehager til politisk behandling i løpet av 2024. Det første fokuset vil være at barnehagens pedagogiske personale må ha tilgang til enkelt utstyr som PC, skjermer og Ipad. Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte.

Etter en periode med nedgang, ser vi nå stabilisering av noen indikatorer og oppgang i andre viktige indikatorer knyttet til elevens læringsmiljø og læringsresultater i skolen. Skoleeier vil fortsette å følge opp den enkelte skole gjennom årlig kvalitetsdialog, og samtidig arbeide for ytterligere å styrke kommunens resultater samlet sett, med fokus på økt analysekompetanse for skoleledere og stab.

Kommunen har enkelte skoler med større demografiske utfordringer. Skoleeier klarer i noen, men ikke tilstrekkelig grad, å kompensere for disse utfordringene i skolenes økonomiske tildelingsmodell uten å svekke alle skolars muligheter for å kunne oppfylle norm for lærertetthet. Det er ikke rom for å styrke skolebudsjettet ved å la besparelsene knyttet til lavere elevtall forbli i sektoren.

Vi har kapasitetsutfordringer både i barnehage og skoler i ulike deler av kommunen. Mange barnehager og skoler har også et stort vedlikeholdsetterslep. Det er lagt fram en overordnet barnehage- og skolestrukturplan, som synliggjør hvordan kommunen vil møte kapasitetsutfordringene. Vedlikehold må finansieres over TKE sine driftsbudsjetter.

PPT har omorganisert tjenesten til å bli mindre team knyttet til spesielt skolene. Dette for å få mer effektiv saksbehandling knyttet til individsaker, mindre kjøreveier mellom møter som skal effektivisere dagen og at skolene blir mer kjent med PP-rådgiverne og omvendt skal også være med på å effektivisere

samarbeidet. Mindre team byr også på noen utfordringer. Teamene blir mindre robuste, og det kan by på periodevis ulikheter i tilbudene skolene får.

En del av utfordringene barnehagene, skolene, PPT og øvrige støttetjenester i dag står i, er en økt andel barn og elever med store reguleringsvansker. De henvisningene som kommer til PPT er mer omfattende og sammensatte enn tidligere og ufrivillig skolefravær er økende, også for yngre barn.

Reguleringsvansker og samspillsvansker gir større utfordringer for tilrettelegging ute i barnehager og skoler, og krever hyppigere møter og kontakt med blant annet PPT. Det utfordrer PPT i forhold til ventetid og likeverdig behandling av alle saker. Så oppsummert er utfordringen til PPT å gi alle barn og elever med behov for våre tjenester god og tett nok oppfølging i en periode med høyt trykk på individsaker, samtidig som å hjelpe barnehager og skoler å skape leke- og læringsmiljøer som er forebyggende, slik at færre barn og elever har behov for våre tjenester i framtiden.

Barnevernet er i en stor utfordring nasjonalt og lokalt. Dette handler i hovedsak om mangel på fosterhjem og mangel på atferdsinstitusjoner. Vi erfarer i større grad at henvendelser til staten om bistand om fosterhjem ikke oppfylles. Dette resulterer i at kommunene må henvende seg til private leverandører, noe som er kostnadskrevende. Kommunen opplever at henvendelser om fosterhjem resulterer i tilbud om omsorgsinstitusjoner som er en større kostnad enn fosterhjem.

Barneverntjenesten erfarer at barn som har rettigheter etter flere lovverk ikke får oppfylt sine helserettigheter. Vi ser i stor grad at kostnader som skyldes økt personal knyttet til en diagnose faktureres kommunen. Det er barnevernet som da ender opp med et økt betalingsansvar til staten. Vi ser at det er flere barn innenfor barnevernet vi nå får varsel på krav om økt egenbetaling. Dette vil i stor grad gi utfordringer til vår nåværende økonomiske ramme.

I Tjeneste psykisk helse-Familiehuset er det stadig flere som søker hjelp og det er et økende behov for både forebygging og behandling. Samtidig ønsker både skoler og barnehager i økende grad tilstedeværelse og deltakelse på møter fra tjenesten. Arbeid med viktige fellesoppgaver som planer og deltakelse i grupper tar personalressurser fra det kliniske arbeidet, noe som medfører ventelister for å få hjelp.

I Tjeneste Forebyggende helse er det for liten kapasitet på ergoterapitjenester for barn. Dette fører til at barn må vente på tilrettelegging og hjelpemidler. Det er også for liten kapasitet på fysioterapitjenester for barn. Også her blir det ventetid. Videre er det mangel på jordmorkapasitet i kommunen. Det medfører at ikke alle kvinner som ønsker oppfølging av jordmor i svangerskapet slik veileder sier kan få tilbudet. Disse må benytte fastlegen. Dette, sammen med utfordringer med fastlegeordningen, gjør situasjonen utfordrende. Det søkes om til sammen ca. 12 mil. kr. over 3 år til å styrke ulike deler av de forebyggende helsetjenestene til barn og familier. Kommunedirektøren vil forsøke å videreføre satsingen i senere budsjett- og økonomiplaner dersom søknadene blir innvilget.

Investeringer

Det settes av midler til å realisere ny 4-paralell ungdomsskole på Vear i økonomiplanperioden. Det er ikke funnet handlingsrom til å legge inn ytterligere tiltak fra handlingsprogrammet for barnehage- og skolestruktur. Det gjør at mange elever må være i uhensiktsmessige skolebygg og midlertidige paviljonger i flere år enn planen legger opp til. Lokalitetene til forsterket avdeling ved Byskogen skole er særlig utfordrende. Den lave gjennomføringstakten vanskeliggjør også kommunens mulighet til å gi rett til barnehageplass til barn født i desember det året de fyller ett år. Det hadde vært ønskelig å kunne gjennomføre handlingsprogrammet i sin helhet etter oppsatt plan.

Utvidelsen av Presterød barneskole til en 3-parallell barneskole som kan avlaste de andre barneskolene i Slagenområdet gjennomføres etter vedtatt plan i løpet av økonomiplanperioden.

Det er innarbeidet innkjøp av 5 beredskapsbiler for virksomhet barnevern inkludert barnevernsvakta. Driftsbudsjettet til tjenesten nedjusteres tilsvarende kostnadene til tidligere leasingavtaler.

Mottaket på Kirkevoll fordret utvidelse av Kirkevoll skole med en paviljong til introduksjonstilbud til barneskoleelever etter opplæringslova.

Digital strategi for Tønsbergskolen videreføres gjennom budsjettperioden oppjustert for økte priser på elektronikk. Det settes av midler til oppgradering av digitalt utstyr i barnehagene.

Det er i vedtatt økonomiplan satt av 2 mill. kroner årlig til investeringer knyttet til pedagogisk tilrettelegging, diverse solavskjerming- og vedlikeholdsprosjekter i skolene. Kommunedirektøren foreslår å redusere denne til 1 mill. årlig. Tiltak prioriteres i dialog mellom Tønsberg kommunale eiendom (TkE) og kommunalsjef for oppvekst og læring.

Det er mye gammelt klasseromsinventar i skolene i kommunen. Mange skoler har gjennom årene spilt inn behov for nytt inventar, men praksis har vært at det kun innvilges nytt inventar ved arealutvidelser. Skolene må derfor foreta innkjøp gjennom årlige driftsbudsjetter. Kommunedirektøren mener det hadde vært ønskelig med en sentral budsjettpost der kommunalsjef kan prioritere klasser og skoler der behovet til en hver tid er størst. Kommunedirektøren har imidlertid ikke funnet rom til denne investeringsposten.

Investeringsoversikt 2024-2027

Prosjekt (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
Oppvekst og læring	1 500	0	0	1 000
Ny investering	1 500	0	0	1 000
Innkjøp hybridbiler barnevern	1 500	0	0	1 000

Tabellen viser brutto investeringer (uten momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Mestring og helse

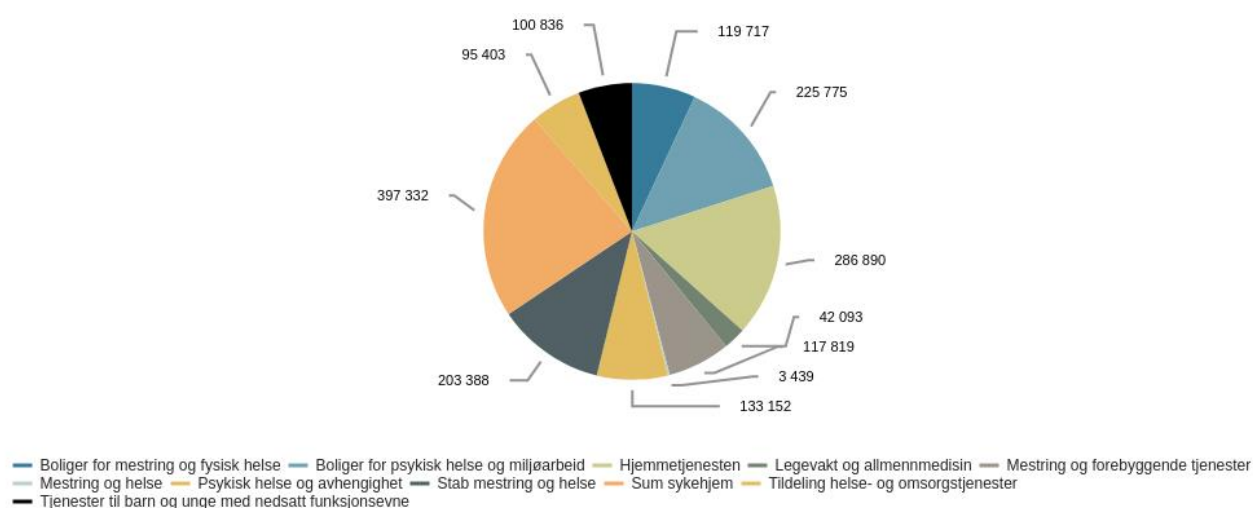
Beskrivelse av rammeområdet

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Tabellen under viser rammeområdets netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2023 og interne omdisponeringer/flyttinger.
- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdets driftsramme, prisjustering og endringer gitt i statsbudsjett.

	2024	2025	2026	2027
Konsekvensjustert ramme	1 672 686	1 682 422	1 707 124	1 707 124
Nye tiltak og realendringer	53 158	63 340	43 298	48 298
Kommunedirektørens budsjettforslag	1 725 844	1 745 762	1 750 422	1 755 422

Nye tiltak i virksomhetene

Tiltak (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
3 - Mestring og helse	53 158	63 340	43 298	48 298
Innsparingstiltak	-14 560	-12 480	-12 480	-12 480
Endring beregningsmodell for kjøp av sykehjemsplasser	-2 380	0	0	0
Nedleggelse av Severin Kjærsvei	-3 580	-3 880	-3 880	-3 880
Redusere opptrappingstiltak i 2024	-8 600	-8 600	-8 600	-8 600
Lønns- og prisvekst	6 938	6 938	6 938	6 938
Prisjustering - Aktiv på dagtid	25	25	25	25
Prisjustering - avtale om kjøp Frelsesarmeen	945	945	945	945
Prisjustering - basistilskudd leger	1 861	1 861	1 861	1 861
Prisjustering - BPA barn og voksne	765	765	765	765
Prisjustering - brukerbetaling	-13	-13	-13	-13
Prisjustering - Demensgård	104	104	104	104
Prisjustering - div inntekter	-11	-11	-11	-11
Prisjustering - Driftstilskudd fysioterapeut	373	373	373	373
Prisjustering - egenbetaling institusjonsopphold	-3 314	-3 314	-3 314	-3 314
Prisjustering - egenbetaling praktisk bistand	-180	-180	-180	-180
Prisjustering - egenbetaling trygghetsalarm	-246	-246	-246	-246
Prisjustering - E-helsekontingent	352	352	352	352
Prisjustering - E-helsekontingent som i sin helhet belastes sentralt	168	168	168	168
Prisjustering - husleie	52	52	52	52
Prisjustering - husleie Kjelleparken	475	475	475	475
Prisjustering - husleie og felleskostnader Kjelleparken	231	231	231	231
Prisjustering - inntekt dagsenter	-11	-11	-11	-11
Prisjustering - inntekt frisør	-12	-12	-12	-12
Prisjustering - inntekt omsorgsbolig	-105	-105	-105	-105
Prisjustering - inntekt renholds- og vaskeritjenester	-7	-7	-7	-7
Prisjustering - inntekter dagsenter	-18	-18	-18	-18
Prisjustering - inntekter fotpleie	-10	-10	-10	-10
Prisjustering - inntekter omsorgsbolig	-46	-46	-46	-46
Prisjustering - inntekter renholds- og vaskeritjenester	-14	-14	-14	-14
Prisjustering - kantine og kiosksalg	-50	-50	-50	-50
Prisjustering - kjøpte plasser	1 021	1 021	1 021	1 021
Prisjustering - kjøpte plasser Frelsesarmeen	750	750	750	750

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Prisjustering - kjøpte plasser privat avlastning	26	26	26	26
Prisjustering - kjøpte plasser TFF	986	986	986	986
Prisjustering - kjøpte private sykehjemsplasser	2 031	2 031	2 031	2 031
Prisjustering - kjøpte tjenester	23	23	23	23
Prisjustering - kjøpte VTA plasser	214	214	214	214
Prisjustering - leger helsestasjon	20	20	20	20
Prisjustering - matutgifter for videresalg	138	138	138	138
Prisjustering - salgsinntekter	-168	-168	-168	-168
Prisjustering - Vearavtalen	525	525	525	525
Prisjustering- EMU-utstyr	58	58	58	58
Prisjustering strøm Rønningveien 11	0	0	0	0
Nye tiltak	60 780	68 882	48 840	53 840
Boligprosjekt personer med funksjonsnedsettelse	250	0	0	0
Brannvernutstyr	200	200	200	200
Driftstilskudd fysioterapeut økt grunnnivå utover deflator	761	761	761	761
Faste ulempetillegg i enetiltak	528	528	528	528
Flere nivå på utbetaling av ekstra arbeidede helgetimer i turnus	940	940	940	940
For lavt budsjett på kjøpte private sykehjemsplasser	3 340	3 340	3 340	3 340
Fullfinansiering drift av legebil	1 143	1 143	1 143	1 143
Harmonisering lønn utearbeidende uføretrygdete arbeidstakere.	438	438	438	438
Heltid - kompensasjon 100% stillinger, jfr heltidsstrategi	2 000	2 000	2 000	2 000
Hjelpemiddel teknikker	485	647	647	647
INTERN FAKUTRERING TKE: Prisjustering husleie	0	0	0	0
Kjøp av tjeneste til bruker	3 000	3 000	3 000	3 000
Midler til utskifting av ødelagt utstyr - felles for mestrings og helse	500	500	500	500
Ny bruker tilrettelagt arbeid	518	518	518	518
Ny kjøpt arbeidsplass på Signo	478	478	478	478
Ny tjenestemottaker, ressurskrevende	8 280	8 280	8 280	8 280
Opptopping sykehjemsplasser 2024-2025	17 431	22 542	0	0
Psykisk sykepleier fengselshelsetjenesten	670	894	894	894
Rettet beregningsmodell variabel lønn Hogsnes helsehus	2 945	3 375	3 375	3 375
Stillingsøkning psykolog	220	220	220	220
Tjenestemottaker med økt behov fra bolig.	745	745	745	745
Vearavtalen	936	936	936	936
Veileder innen barn og unge og mestrings og helse	276	276	276	276
Øke årsverk som følge av økning i vedtak om avlastning	346	346	346	346
Økning basistilskudd leger - fra statsbudsjettet 2024	2 519	2 519	2 519	2 519
Økning bemanning som følge av økte vedtak	2 000	2 000	2 000	2 000
Økning i tjenester	5 601	5 601	5 601	5 601
Økte inntekter nye korttidsplasser Hogsnes	-870	-945	-945	-945
Økte kostnader til transport av fra sykehus til korttidsopphold	100	100	100	100
Årsverksvekst Hjemmetjenesten	5 000	7 500	10 000	15 000

Satsinger fra handlingsdelen

Trygge oppvekstmiljø

Kommunen skal yte gode og forsvarlige tjenester til barn- og unge med nedsatt funksjonsevne. For å kunne få dette til er helse- og omsorgsvirksomhetene avhengig av å samhandle med øvrige kommunale tjenester som barn og unge er i kontakt med, organisasjoner, foreninger og lag samt nærmiljøet rundt barn og unge og deres familier. Mestring og helse vil aktivt jobbe for å få på plass gode rutiner for etablering av helhetlige systemer rundt barn og unge med et livsløpsperspektiv. Spesielt viktig vil det være å få etablert gode rutiner og systemer som sikrer gode overganger, spesielt overgangen fra barn/ungdom til voksenlivet for både barnet selv og familiene rundt barnet. For å skape trygge oppvekstmiljøer er det viktig at de foreldrene som trenger bistand fra helse- og omsorgstjenestene i en eller annen form opplever å få den hjelpen de har behov for, at hjelpen er forutsigbar, og at den er tilpasset den enkeltes behov også sett opp mot det omsorgsansvaret familien har. Kommunen ønsker i 2024 å utarbeide en helhetlig oversikt over de tjenestene som kan gis til barn og unge, uavhengig av hvilken del av organisasjonen som gir tjenestene. En slik oversikt vil også være et viktig arbeidsverktøy for barnekoordinator. Det er også et potensial i det å ta i bruk frivillighet og nærmiljøet som et viktig supplement til kommunale tjenester, noe som igjen kan bidra til at kommunen i enda større grad enn i dag lykkes med å dekke barn og deres familiers sitt behov for bistand og støtte.

Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling

Mestring og helse vil bruke de erfaringene man fikk gjennom arbeidet med å møblere Hogsnes Helsehus med gjenbrukte kontormøbler og annet utstyr i nye fremtidige prosjekter, og i den ordinære daglige driften av virksomhetene. Erfaringene fra Re Helsehus i forhold til å redusere matsvinn vil videreføres til øvrige sykehjem og omsorgsinstitusjoner. Det vil også ses på mulighetene for å utvikle en praksis med dyrking av grønnsaker, trær og planter som en delvis matproduksjon i bemannede boliger. Virksomhetene vil i planperioden ha et økt fokus på begge disse satsningene, se på hvilke rutiner som kan utarbeides for å sikre en videreføring av det man tidligere har lyktes med. Det blir også viktig å ha klima- og miljø på dagsorden i virksomhetene blant annet for å utfordre virksomhetene til nye ideer til tiltak som kan bidra en klima- og miljøvennlig vekst og utvikling av tjenestene i Mestring og helse. Det er store bygningsmasser i en rekke av virksomhetene som ikke er i bruk hele døgnet, slik som på sykehjemmene. Det jobbes med tiltak for å i enda større grad enn i dag få til sambruk av disse lokalene for blant annet lag og foreninger. I den sammenheng er det viktig å få til et system som fungerer for eksterne slik at kjernevirksomheten ikke blir berørt i en negativ retning. I utarbeidelsen av systemer kan man også se på mulighetene for å kunne bytte tjenester for eksempel med frivilligheten. Mot for lån av lokaler kan de for eksempel bidra med aktiviteter på et sykehjem eller nærmiljøsentre o.l.

Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling

Mestring og helse vil fortsette arbeidet med å systematisere samarbeidet med frivilligheten, da kommunen i årene fremover med en vesentlig større andel eldre ikke vil klare å løse alle oppgaver alene. Det vurderes også som viktig at man ser på frivilligheten i seg selv som en vesentlig faktor i det helsefremmende og inkluderende arbeidet som gjøres i kommunen. For å lykkes med økt grad av frivillighet, som både kan fremme god helse for de frivillige selv og også for de innbyggere de kommer i kontakt med, vurderes aktiv bruk frivillighetskoordinator, frivillighetskontrakter samt det å skape gode arenaer for samarbeid og samskaping å være viktige tiltak. Mestring og helse vil også aktivt arbeide for å videreutvikle de møteplassene og aktivitetene som allerede er etablert på tvers av de ulike kommunalområdene. Dette vil kunne bidra til en økt inkludering på tvers av utfordringer, ferdigheter og generasjoner. Endringen av navn ved dagens seniorsentre til aktivitetshus og hvor aldersgrensen på 55 år er fjernet, er en start på arbeidet med å skape aktiviteter og møteplasser hvor flere innbyggere i flere

generasjoner sammen kan ta del i aktivitetene og møte andre mennesker. Dette kan bidra til å forebygge ensomhet og gi større livsglede/-kvalitet for mange innbyggere. For at Mestring og helse også i fremtiden skal kunne gi gode tilbud til innbyggerne som kan gi helsefremmende og inkluderende gevinster må virksomhetene se på hvilke tiltak som må til for å kunne opprettholde et hensiktsmessig nivå på helsefremmende og inkluderende aktiviteter og tiltak i en begrenset kommuneøkonomi. Tjenestene må i fremtiden mest sannsynlig endres for å kunne klare å nå ut en vesentlig større andel eldre. Det må tas i bruk nye løsninger som kan bidra til økt effektivitet uten at det går på bekostning av kvalitet. Digitale løsninger eller velferdsteknologi er eksempler på tiltak som kan bidra til dette.

Det er vedtatt og skal vedtas en rekke planer på ulike områder for å sikre et godt tjenestetilbud til ulike brukergrupper og en rød tråd i arbeidet med dreiningen av sektoren. En del av de mest sentrale er:

- *Fagplan, aktiv aldring og fremtidens eldreomsorg*
- *Fremtidens hjemmetjeneste, opptrappingsplan for hjemmetjenesten*
- *Økt dimensjonering og differensiering av ikke vedtaksbaserte dag- og aktivitetstilbud*
- *Psykisk helse og rus forebygging*
- *Handlingsplan for forebygging av selvmord*
- *Plan for legetjenesten*
- *Strategisk plan for oppfølging og utvikling av tjenester til utviklingshemmede*
- *Strategisk kompetanseplan for mestring og helse.*

En av de viktigste oppgavene for kommunalområdet er å gjennomføre tiltakene som er beskrevet i planene ovenfor, i samarbeid med øvrige kommunalområder der det er aktuelt og i samarbeid med frivilligheten og andre eksterne innenfor de økonomiske rammene til kommunalområdet. En vesentlig oppgave for området blir å vurdere hvordan virksomhetene kan effektivisere driften slik at flere innbyggere kan motta tjenester innenfor de til enhver tid tildelte økonomiske rammer.

Øvrige satsinger

Satsinger i Mestring og helse.

Det er vedtatt flere ulike planer for perioden 2024-2027 som skal sikre en helhetlig, rød tråd i de dreiningene sektoren må gjennomføre, samt viktige planer for ulike brukergrupper. Disse planene er:

- Fagplan, aktiv aldring og fremtidens eldreomsorg (2022-2024)
- Fremtidens hjemmetjeneste, opptrappingsplan for hjemmetjenesten
- Økt dimensjonering og differensiering av ikke vedtaksbaserte dag- og aktivitetstilbud
- Psykisk helse og rus forebygging
- Handlingsplan for forebygging av selvmord
- Plan for legetjenesten
- Plan for oppfølging og utvikling av tjenester til personer med utviklingshemming i Tønsberg kommune
- Strategisk kompetanseplan

Flere av disse planene vil rulleres og evalueres i 2024, og videre utover i økonomiplanperioden.

Endring av organiseringen av legetjenestene i Tønsberg kommune er et av flere grep som er gjort inn mot 2024 for å sikre kommunens innbyggere en robust legetjeneste, både fastlegetjenester og kommunale legetjenester.

Fastlegeordningen er fremdeles under press og tiltakene som tidligere er vedtatt vil i all hovedsak videreføres i budsjettet for 2024, i tillegg til den allerede nevnte organisatoriske endringen.

Hjemmetjenesten styrkes med midler for å kunne håndtere økende oppdragsmengde, samtidig som hjemmetjenesten går fra å være en virksomhet til å bli 3 virksomheter fra 2024. Det er ikke lagt inn ekstra budsjettmidler til denne endringen, og kostnadene forutsettes dekket gjennom endring i drift.

Tjenester til barn og unge med nedsatt funksjonsevne styrkes. Dette gjør det mulig å ta inn flere barn, og sikrer at noen av barna og deres familier som har behov for ytterligere tjenester får dette.

Den aller største satsingen i sektoren er også i 2024 Hogsnes helsehus. Det åpnes 16 nye plasser som en forsering av vedtatt opptrappingsplan, forventes at det vil få noe effekt på ventelister og hjemmetjenestene.

Det er i budsjettet lagt inn flere økninger som skyldes økt behov hos brukere, det er utfordrende å finne det rette budsjettnivået for enkelte brukergrupper der situasjonen kan forverre seg kraftig på kort tid. Kommunen får også nye brukere som har større behov enn dagens brukere noe som gjør at rammene må økes underveis. Det er likevel stramme rammer og kun pasienter vi i dag kjenner til er tatt høyde for i budsjettet, slik at det må forventes en viss grad av behov også gjennom tertialrapportene.

Det er lagt inn midler til å oppnå høyere grad av heltid og økning av helgebonus. Det rapporteres at ansatte verdsetter den løsningen som er valgt, ved å belønne ekstra helgetimer gjennom et år med kronebeløp. I 2024 er det ønske om å innføre nye trinn for de som tar flest helgetimer.

Utfordringer

Samfunnsoppdraget og utfordringsbildet fremover.

Mestring og helse har ansvaret for det helhetlige tjenestetilbudet til kommunens voksne innbyggere, og til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Sektoren skal sikre gode helse- og velferdstjenester som gir grunnlag for livsmestring uansett alder.

Kommunen må derfor ha et tjenestetilbud som gir helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet til alle innbyggere som har behov for det. Samtidig må det tilbys tjenester som gir egenmestring og forebyggende aktiviteter på et lavere nivå, slik at man legger grunnlaget for livsmestring og utsetter behovet for de tyngre omsorgstjenestene.

Kommunene står overfor flere utfordringer når behov for helsetjenester og andelen eldre i samfunnet øker. Det er særlig fem tydelige utviklingstrekk og utfordringer:

- Andelen eldre i samfunnet øker
- Kommunen har et begrenset økonomisk handlingsrom
- Digitale løsninger og velferdsteknologi
- Gap mellom innbyggernes forventninger og kommunens tjenester
- Rekruttering av helsepersonell

Behov for dreining av tjenestene i sektoren.

Kommunen må levere tjenester til flere innbyggere og med en stram kommuneøkonomi. Dette krever at det jobbes annerledes enn i dag. Digitale løsninger og velferdsteknologi er en viktig nøkkel. Her har kommunen kommet i gang på ulike områder, og det satser videre på dette området også i 2024.

Antallet innbyggere med kognitiv svikt eller demensdiagnose stiger og vil stige i årene som kommer. Dette vil være en pasientgruppe som krever mer og flere tjenester, også tjenester vi i dag har lite tilbud om. Vi ser at det også blir stadig yngre innbyggere som får diagnosen og disse krever en helt annen oppfølging enn vi har hatt tidligere. De aller fleste virksomhetene våre vil oppleve økning i disse brukerne. Samtidig som antallet øker ser vi også at innbyggere med disse utfordringene har et lengre sykdoms forløp noe som gjør at den totale mengden blir større enn hva tilbudet er i kommunen. Vi ser derfor stort behov for flere tilrettelagte tjenester, på alle nivåer, herunder også økt kapasitet på demenskoordinator.

Samtidig må vi fortsatt se på hvordan eksisterende ressurser kan utnyttes mest mulig effektivt for å møte innbyggernes behov. I dette endringsarbeidet er det viktig at brukere, pårørende og innbyggerne involveres, slik at man tidlig oppnår en forventningsavklaring rundt hvilket nivå kommunen kan tilby tjenester på. Strategisk arbeid for å rigge kommunen for fremtiden blir viktig. Nøkkelen ligger i dreining, fleksibilitet og tilpasning. Dreiningen vil først og fremst være mot mestring og forebyggende tjenester og hjemmebaserte tjenester og til tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse, altså tjenester lavest nede på omsorgstrappen. Det må være en fleksibel bruk av kommunenes ressurser, både bygningsmasse og ansatte, og tilpasning av løsninger rundt den enkelte. Ved en slik dreining er det viktig å ha stort fokus på å opprettholde kvaliteten i tjenestene og at pasientsikkerheten ivaretas.

Det er tidligere vedtatt store kutt i rammen i 2024, i tillegg er det lagt inn nye store kutt i rammene til sektoren, dette kommer i tillegg til en kraftig vekst i behov. Tall viser at antall vedtakstimer i hjemmetjenesten stiger betydelig og det er i 2023 meldt store merforbruk i den tjenesten. Det vil, også i 2024 bli krevende å klare omstilling av tjenestene, kutt i tjenestene samtidig som antallet tjenestemottakere og behov for tjenester er ventet å stige kraftig.

De store kuttene gjør også at det ikke er rom for å gjøre grep i forhold til lederspenn. Ledere i mestring og helse har mange ansatte de har personalansvar for og de er gjennom tidligere omstruktureringer tillagt flere og flere administrative oppgaver, utover rene lederoppgaver. Dette gjør at tjenesten er svakere på personaloppfølging enn det som kunne vært ønskelig. Det er større lederspenn i mestring og helse enn andre sektorer i kommunen, samtidig som ledere i mestring og helse også har døgndrift og personell som skal følges opp utenfor normal arbeidstid. Det er ønskelig å se på muligheten for et noe mindre lederspenn men det er ikke funnet rom for å prioritere det i denne økonomiplanen.

Kommunenes satsing på heltidsstillinger og rekruttering av helsepersonell blir viktig i årene fremover. Det er derfor viktig at kommunen oppleves som en attraktiv arbeidsplass i årene som kommer. En viktig oppgave fremover blir å stabilisere fastlegeordningen.

Overordnede mål for Mestring og helse:

1. Innbyggerne mestrer og tar ansvar for eget liv, bor i eget hjem og opplever trygge tjenester.
2. Frivillige bidrar til et inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne lever aktive og meningsfulle liv.
3. Ansatte har oppdatert fag- og forbedringkunnskap, er proaktive, sikrer kontinuerlig forbedring av tjenestene og tar ansvar for eget arbeidsmiljø.
4. Ledere er tydelige, kompetente og proaktive. De forstår områdets utfordringer, leverer resultat og legger til rette for faglig utvikling og gode arbeidsmiljø.

Investeringer

I fagplanen Aktiv aldring og fremtidens eldreomsorg (KST 161/21) er kommunens behov for nye heldøgns-bemannende omsorgsboliger beskrevet. Kommunestyret har vedtatt bygging av minst 48

døgnbemannede omsorgsboliger, et lærings- og mestringssenter og et nytt sonekontor for hjemmetjenesten ved Træleborg, ettersom dagens institusjonsdrift er flyttet til nye Hogsnes helsehus. Utbygging av Træleborg er en av flere aktuelle lokasjoner som vil gi netto tilvekst av døgnbemannede omsorgsboliger i kommunen.

For å sikre en planmessig tilnærming til utbygginger vil det i 2024 fremmes en politisk sak som tar for seg hvilke utbygginger og evt. utvidelser som må planlegges i økonomiplan periodene fremover, for å sikre at antallet institusjonsplasser og boliger med heldøgns omsorg møter behovet.

Det er lagt inn midler til innkjøp av biler til hjemmetjenesten, hjelpemiddeltjenesten og transporttjenesten. Det er økende behov innenfor tjenestene, samtidig som deler av dagens kjøretøy park må skiftes ut.

Det er satt av en felles post til utstyr til sykehjemmene, denne fordeles internt mellom institusjonene etter behov gjennom året. Virksomhetene er så store at det vil være et kontinuerlig behov for utskifting, for å bedre kunne prioritere og bruke ressursene best mulig.

Det er i satt av 1 mill. kroner årlig til investeringer knyttet til tilrettelegging for brukere, diverse solavskjerming- og vedlikeholdsprosjekter i skolene. Tiltak prioriteres i dialog mellom Tønsberg kommunale eiendom (TKE) og kommunalsjef for mestring og helse.

Investeringsoversikt 2024-2027

Prosjekt (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
Mestring og helse	8 680	500	500	5 500
Ny investering	7 680	0	0	5 000
Biler Hjemmetjenesten	4 400	0	0	0
Elektrisk varebil til hjelpemiddel tjenesten	600	0	0	0
Elektrisk minibuss til transport tjenesten	2 500	0	0	5 000
Elektriske sykler	180	0	0	0
Tidligere vedtatt	1 000	500	500	500
Utskifting av utstyr Re helsehus	500	0	0	0
Utskifting senger / utstyr sykehjemmene 2021	500	500	500	500

Tabellen viser brutto investeringer (uten momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Kultur og samfunnsutvikling

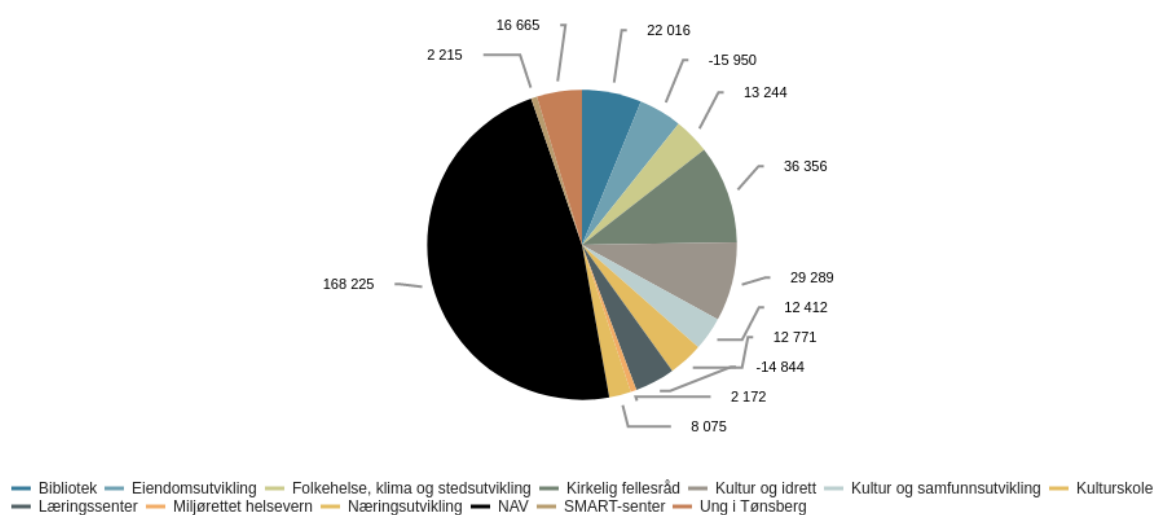
Beskrivelse av rammeområdet

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Tabellen under viser rammeområdets netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2023 og interne omdisponeringer/flyttinger.
- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdet driftsramme, prisjustering og endringer gitt i statsbudsjett.

	2024	2025	2026	2027
Konsekvensjustert ramme	294 166	297 491	301 741	301 741
Nye tiltak og realendringer	-1 520	-4 857	-4 854	6 285
Kommunedirektørens budsjettforslag	292 646	292 634	296 887	308 026

Nye tiltak i virksomhetene

Tiltak (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
4 - Kultur og samfunnsutvikling	-1 520	-4 857	-4 854	6 285
Lønns- og prisvekst	6 376	6 350	6 350	6 350
Prisjustering - avtaler for næringslivet	97	97	97	97
Prisjustering - bokbudsjett biblioteket	80	80	80	80
Prisjustering - brukerbetaling	-31	-31	-31	-31
Prisjustering - brukerbetaling Kulturskolen	-113	-113	-113	-113
Prisjustering - husleie Frivillighetssentralen	50	50	50	50
Prisjustering - husleie og renhold	163	163	163	163
Prisjustering - husleie sosiale boliger	151	151	151	151
Prisjustering - inntekter grunnskole	-194	-194	-194	-194
Prisjustering - inntekter instrumentopplæring og dirigenttjenester Kulturskolen	-50	-50	-50	-50
Prisjustering - Kirkens bymisjonen	115	115	115	115
Prisjustering - kjøpt tjeneste som ikke dekkes av lønnsoppgjør	33	33	33	33
Prisjustering - kremasjon	26	0	0	0
Prisjustering - salgsinntekter	-75	-75	-75	-75
Prisjustering - salgsinntekter Middelalderfestivalen	-12	-12	-12	-12
Prisjustering - salgsinntekter svømmehallen	-118	-118	-118	-118
Prisjustering - sosialhjelpssatser	4 388	4 388	4 388	4 388
Prisjustering - strøm Frivillighetssentralen	80	80	80	80
Prisjustering - tilskudd lag og foreninger	319	319	319	319
Prisjustering - tilskudd Oslofjordens Friluftsråd	12	12	12	12
Prisjustering - tilskudd Skjærgårdstjenesten	50	50	50	50
Prisjustering - tilskudd Vestfoldmuseene	208	208	208	208
Prisjustering - Tønsberg kirkelige fellesråd	1 473	1 473	1 473	1 473
Prisjustering - utleie idrettshaller	-256	-256	-256	-256
Prisjustering - utleie Støperiet	-55	-55	-55	-55
Tilskudd Vestfoldmuseene	35	35	35	35
Nye tiltak	-7 896	-11 207	-11 204	-65
Endring inntekter salg tjenester	-1 694	-694	-694	2 306
Friskus	150	150	150	150

Justering av bidrag fra Færder kommune for drift av bibliotek	309	309	309	309
Offentlige markeringer	100	100	100	100
Prosjektleder "Godt nok"	475	950	950	950
Renter garanti Stiftelsen Flint idrettshall	630	0	0	0
Sykehjem Søndre Slagen	800	800	600	1 200
Ung Arena+	500	900	1 400	1 900
Ungdomsdrevet kafe	480	480	480	480
Usikkerhet integreringstilskudd	6 000	6 000	3 000	0
Økning integreringstilskudd	-76 245	-90 065	-93 338	-57 938
Økt tilskudd kremasjon	597	0	0	0
Økt tilskudd Oslofjordens friluftsråd, båtfond	100	100	100	100
Økte lønns- og driftsutgifter som følge av økt deltakertall til opplæring, norskavdelingen	3 877	6 347	5 115	5 115
Økte utgifter lønn og drift som følge av stor bosetting, IAO (Inntak, arbeid og oppfølging)	7 344	9 576	7 896	6 576
Økte utgifter lønn og drift som følge av økt bosetting og opplæring, fellesadm.	262	305	305	305
Økte utgifter lønn og drift, grunnskole	1 154	1 154	1 154	1 154
Økte utgifter til introduksjonsstønad pga høy bosetting	3 265	8 381	19 269	16 228
Øvrige virksomheters utgifter knyttet til bosetting fra Ukraina	44 000	44 000	42 000	21 000

Satsinger fra handlingsdelen

Trygge oppvekstmiljø

For å nå alle barn, må vi møte dem på deres arenaer. Det betyr også på skoler og i barnehager. Vi skal utvikle både anlegg og tilbud som legger til rette for både organisert- og egenaktivitet. Anleggene skal dekke behov for helsefremmende og allsidig aktivitet, og hvile, samt forebygge skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser. Utviklingen må skje i dialog med barn og unge. Kultur og samfunnsutvikling er bredt sammensatt av ulike virksomheter noe som gjør at samarbeid på tvers av disse enklere muliggjør iverksettelse av tiltakene som planlegges. Kommunen vil følge opp med tilsyn, veiledning og kontroll.

Ved å fange opp tidlig hvilke barn som er i risiko for i voksen alder å falle utenfor arbeidslivet skal kultur og samfunnsutvikling bidra med sine tjenester ved å sette i gang tiltak for å forebygge (primær, sekundær og tertiær forebygging) for å unngå utenforskap. Dette vil være arbeidstrening for unge som sliter på skolen eller andre arenaer. Prosjekt «Sommerjobb for ungdom» skal skaffe ungdom jobb i både kommunale og private virksomheter i Tønsberg. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Nav, Ung i Tønsberg og barnevernet. I tillegg skal vi bidra til å sikre deltakelse i fritidsaktiviteter ved bruk av den digitale aktivitetskalenderen Friskus og "fritidskonto", ungdomsklubber, ungdomskafe, biblioteket og kulturskolen m/friplassordning. Ungdomshuset på Re er under utvikling i tett samarbeid med ungdommen selv, det skal bli et hus for ulik aktivitet og i størst mulig grad driftet av ungdommen selv. Disse tiltakene blir også viktig for å unngå psykisk uhelse og ulikhet i helse som også er et fokusområde for kultur og samfunnsutvikling. SMART tankesettet med ulike verktøy og metoder skal ligge til grunn og tankesett for å utvikle den enkeltes styrker og styrke team og fellesskap. SMART skal gjennomføre de tiltakene som iverksettes av kultur og samfunnsutvikling. Barn og unges sosiale utfordringer og barnefattigdom er i stor grad knyttet til foreldrenes deltakelse i arbeidslivet, derfor vil vektlegging av arbeidslinjen stå sentralt i kultur og samfunnsutvikling. For de som ikke har mulighet for å komme i arbeid, skal kommunen bidra til økonomisk og sosial trygghet.

Kulturskolen sine tilbud gjelder alle barn og unge i alderen 3 – 19 år bosatt i kommunen. For å sikre et inkluderende tilbud, videreutvikles friplassordningen slik at ordningen kan omfatte flere. Det skal også lages kulturtilbud for unge flyktninger bosatt i Tønsberg.

Ung Arena+ skal være en arena for samtidige tjenester, med mål om også å forebygge og hindre utenforskap. Man skal avdekke de som er i risiko for å utvikle psykiske lidelser og /eller rusproblemer, slik at flere unge får hjelp, før utfordringene deres vokser seg så store at det vil være behov for behandling. Når det er behov, skal tjenestene være på plass - lett tilgjengelig og samordnet slik at den unge kan få rask hjelp. Tilbudet skal være et gratis, trygt og tilgjengelig sted for de unge å oppsøke. En felles møteplass for ungdommen og tjenesteapparatet med en dør inn for den unge.

Bibliotekene skal være åpne og gratis tilgjengelig for alle barn i kommunen, og for å sikre et inkluderende tilbud skal alle arrangement for barn og unge være gratis.

Vi ser nå en økning i bruk av rusmidler blant unge. Vi må fortsette å bygge relasjoner og holde oversikt over trender og miljøer disse ungdommene søker seg mot. Oppsøkende ungdomsarbeid, samarbeid med videregående skoler, politiet og tett tverrfaglig samarbeid er viktig. Gode strukturer i arbeidet med SLT og radikalisering er med på å legge til rette for at å få dette til.

Kultur og samfunnsutvikling er bredt sammensatt av ulike virksomheter som sammen skal bidra til aktiviteter for barn og unge, både i egen regi og i samarbeid med frivilligheten. En forutsetning er gode arenaer for alle for å utøve aktiviteter. Anleggsplan for idrett og friluftsliv følges opp. Videre skal anleggsplan for kunst og kultur nå bidra til å dekke det store behovet for øvingslokale og mindre scener for det lokale kulturlivet, med stor vekt på barn og unge. Kulturskolen har økt sin kapasitet, men trenger flere øvings- og formidlingsarenaer.

Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling

For å utvikle Tønsbergs næringsattraktivitet, knytte til oss sterke partnere og på sikt skape **mange** nye arbeidsplasser, er det en fordel om kommunen har kontroll på flere næringsarealer. Vi skal forsøke å tiltrekke oss grønne arbeidsplasser. Det er nærliggende å nevne Rygg miljøpark som et område hvor kommune kan være en pådriver og tilrettelegger. Her er vi i startfasen av en næringsklynge som har potensiale til å bli en nasjonal, viktig faktor for sirkulærøkonomi, men nesten all ekspansjon de neste årene vil kreve arealtilgang. Slagentangen med flere er andre områder bør også nevnes i denne sammenheng som områder kultur og samfunnsutvikling arbeider med i forhold til uutnyttet potensiale.

For å opprettholde kommunens posisjon og opprettholde arbeidsplasser innen handel, samtidig som man følger opp vedtatt bærekraftig arealplan er det viktig å lykkes med transformasjon av Kilen. Det er nødvendig at kommunen setter seg i førersetet for å bidra til å innfri rekkefølgekrav for å oppnå ønsket utvikling. Det har også vært en svært positiv utvikling av arbeidsplasser rundt Tønsberg stasjon. Tønsberg kommune skal aktivt bidra til å utvikle stasjonsområdet i samarbeid med Bane Nor Eiendom. Det er et stort potensial for videreutvikling av stasjonen som knutepunkt og kultur og samfunnsutvikling vil ta en aktiv og ledende rolle i dette arbeidet. Gjennom vår reiselivsstrategi satser vi på bærekraftige og kortreist produktutvikling og tjenester som både bygger stedsidentitet, kulturnæring og totalattraktivitet.

Vi skal jobbe aktivt for å påvirke det private bygge- og anleggsmarkedet til å benytte seg av fossilfri byggeplass. Ved kommunale utbyggingsprosjekter skal det være fossilfri eller nullutslippsbygg- og anleggsplasser. Det vurderes å revidere miljøveilederen, her vi skal vurdere i sterkere grad gjenbruk av bygg. Ved behov, vurdere eksisterende bygg, byggemateriale og miljøkrav

Kultur og samfunnsutvikling har ansvar for å koordinere kommunens klimaarbeid. God samfunnsplanlegging er vesentlig for å redusere utslipp av klimagasser. Vår arealstrategi som er fulgt opp i kommuneplanens arealdel skal bidra til at det tilrettelegges for mindre bilbruk. Det er også viktig å investere i gode gang- og sykkelforbindelser.

Vårt generelle forbruk påvirker klimautslipp. Kultur og samfunnsutvikling skal bidra til ombruk og sambruk framfor å kjøpe nytt ved behov for nytt utstyr, og skal utvikle en kultur for ombruk. "Godt nok" skal være førstevalg ved behov for møbler. Vi som kommune skal bli bedre til å benytte oss av hverandres utstyr framfor å kjøpe nytt. "Godt nok" skal utvides med bl a reparasjon og redesign av møbler, samt innhente brukte møbler og utstyr utenfor kommunen. Det skal først og fremst kjøpes brukte møbler og inventar ved bosetting av flyktninger.

Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling

Vi skal legge til rette for tiltak som ivaretar hele mennesket og som forsøker å motvirke sosioøkonomiske forskjeller, og utjevne sosiale helseforskjeller. Kommunens 10 prinsipper for helsefremmende stedsutvikling er viktig grunnlag for stedsutviklingen.

Slike tiltak inkluderer kommunens ansvar via Nav for å bedre livsvilkårene for vanskeligstilte og bidra til sosial og økonomisk trygghet. Boligplanlegging, gode fritidstilbud tilgjengelig for alle og utvikling av et bybilde med trygge rusfrie sosiale møteplasser.

Ved å spille på ressursene i lokalmiljøene og samarbeide om utviklingen kan vi få til bedre løsninger og flere tilbud, samt få til transformasjon i tråd med lokalsamfunnets behov. Vi skal utvikle kommunens nærdemokratiordning for å sikre innbyggernes engasjement, deltakelse og initiativ i planer og utforming av sitt lokalmiljø.

Virksomhetene i kultur og samfunnsutvikling skal være arenaer for arbeidstrening, spesielt rettet mot ungdom og språkpraksis.

For å motvirke utenforskap vil utjevning av sosiale og økonomiske forskjeller stå sentralt. For å motvirke økonomiske forskjeller, og bidra til trygge oppvekstvilkår for alle, er muligheten til lønnet arbeid helt sentralt. Vi skal videreføre og styrke konseptet «Tønsberg inkluderer». Målet er, sammen med næringslivet, å bygge en inkluderende kultur for arbeidssøkere som står utenfor arbeidslivet, med ordinær tilsetning som resultat. «Tønsberg inkluderer» sin intensjon er å gjøre Tønsberg kjent for å ha Norges mest inkluderende arbeidsliv og som følger av dette har vårt kommunalområde som følge av dette en ambisjon om alltid å legge til rette for minimum en tilretteleggings arbeidsplass.

NAV og Tønsberg kommune skal videreføre utenforskapsprosjektet som retter seg mot unge utenfor arbeidslivet. Det tas i bruk nye metoder for å nå ungdom så tidlig som mulig på Drivhuset. Dette konseptet skal videreutvikles. Ungdom skal få arbeidstrening gjennom «Godt nok» ved å hente, reparere og bringe brukte møbler og utstyr i kommunen, samt "Vi på Torvet" og Vi på Hogsnes". Ung i Tønsberg har praksisplass og unge i arbeid.

Kommunen jobber helhetlig og koordinert med integrering og oppfølging av flyktninger.

Vi skal i de neste fire årene jobbe for at alle skal ha et godt sted å bo og at all nybygging skjer etter prinsippene om en bærekraftig utvikling og innbyggernes behov for type bolig. Et godt sted å bo er viktig for å skape trygge oppvekstmiljø, redusere klimautslipp, for å legge et godt grunnlag for god helse og skape tilhørighet og inkludering i nærmiljøene.

Dette skal vi gjøre gjennom å utnytte de ressursene vi har til å styrke opp under sentrum og senterstrukturen. Vi vil se på hvordan de kommunale tilbudene kan styrkes i disse nærmiljøene slik at dette sammen med de frivillige lokaltilbudene, er med på å skape gode nærmiljøer hvor beboerne ønsker å bo og oppholde seg.

Vi skal skape nye møteplasser der barn er, legge til rette for egenaktivitet ved å utvikle uteområder/aktivitetsområder for skoler og barnehager og nærmiljøer gjennom anleggsplanen.

Det er viktig at våre kulturtilbud når alle. Biblioteket skal utvikles, og bidra til å nå møteplasser der barn og unge er, for eksempel skoler og barnehager. Det er viktig å knytte kulturskolen nærmere skolene, og ikke minst kunne gi tilbud i SFO. Tilbudene skal synliggjøres gjennom FRISKUS.

Kulturskolen har to baser, en i hver ende av kommunen. I tillegg har man i stor grad et desentralisert tilbud, hvor mye av undervisningen foregår ute på skoler. Dette gjør at man sparer miljøet for belastning knyttet til transport av elever til og fra undervisning.

Synliggjøring av vår kulturarv fra middelalderen er sentralt i vår middelalderstrategi, og dette skal skje ved skilting, formidling og digitale virkemidler. Vi skal også i neste periode skape mer aktivitet i Rundkirken og klosterruinene. Arbeidet med Slottsfjellplanen er startet opp igjen, og enkelte tiltak for å realisere planen er prioritert. I tillegg er det behov for å synliggjøre vår stolte historie knyttet til Osebergfunnet, og videreutvikle Middelalderfestivalen og Sagafestivalen.

Det er utarbeidet plan for Vikingodden i samarbeid med stiftelsen Oseberg Vikingarv. Tønsberg kommune vil i neste økonomiplanperiode i sammen med stiftelsen jobbe mot en gradvis realisering av planen. Tønsberg har en rik kystkultur som kan synliggjøres bedre i samarbeid med frivillige foreninger.

Skolekorpsbevegelsen er en viktig del av vår kulturarv. Kulturskolen samarbeider med korpsene og bidrar med dirigenter og opplæring slik at de har større muligheter til å lykkes.

Vi må jobbe for å sikre arealer til arbeidsplasser også i lokalmiljøene. På den måten kan behovet for klimafiendtlig transport reduseres. Dette vil også være med på å skape en tilhørighet til lokale bedrifter på en helt annen måte, hvor disse vil kunne bli en del av senterutviklingen, og både bidra til og ta ansvar for utviklingen av nærmiljøene. Vi vil gjennom arealstrategiene arbeide for at næringsvirksomheten blir sett som et viktig bidrag i utviklingen av disse nærmiljøene.

Transport er en sektor med store klimautslipp, hvor også kommunen kan påvirke utviklingen. Bygging av infrastruktur for mobilitet bidrar til nedbygging av natur. Videre er støy og luftforurensning en stor utfordring fra trafikk, selv med fossilfrie transportmidler. Aktiv transport som gange og sykkel og fellesløsninger som buss, bidrar til å redusere de negative effektene av transport og bygger opp under en helsefremmende livsstil. Kostnadene for storsamfunnet er også lavere ved slike løsninger. Vi skal derfor videreutvikle Tønsberg på en måte som underbygger sentrum og sentrumsstrukturen, og hvor flest mulig daglige gjøremål løses i nærmiljøet.

Grønnstruktur bidrar til livskvalitet. Det gjør at vi kan leve med nærhet til natur i byer og tettsteder. Vi har alle glede av at det er innslag av grønne områder og kvaliteter der vi bor. Mange opplever dette som en forutsetning for «det gode liv». Det er vitenskapelig dokumentert at tilgang til natur og grønnstruktur påvirker både vår fysiske og mentale helse. Parker og friområder fungerer som møteplasser, hvor vi kan være fysisk aktive og oppleve sosial kontakt. De gir oss opplevelse av natur- og årstidsvariasjon, stedsidentitet og tilhørighet, og er viktige historiefortellere når byen og lokalsentra endres. De grønne områdene og sammenhengene i grønnstruktur er viktig for å drive friluftsliv og fysisk aktivitet. I tillegg er

klimaet vårt helt avhengig av friske og intakte økosystemer, og en rik og motstandsdyktig natur kan bidra til å dempe effektene av klimaendringer. Et enkelt, billig og effektivt klimatiltak er å ta vare på intakt natur, hvor store mengder karbon tas opp og lagres. Gjennom vår arealplanlegging, blir derfor bevaring av grøntstrukturen helt vesentlig.

Digitalisering og samskaping

Handlingsplan for sentrum er et offentlig privat samarbeid hvor vi jobber med oppgradering av ulike byrom i sentrum. Prosjektet har fokus på konkrete fysiske tiltak i byrommene i Tønsberg sentrum for å heve kvaliteten, opplevelsesverdien og bruksområdene til byens parker, plasser og gater.

Kommunen har fått vedtatt sin firvillighetsplan i 2023. Dette er gjort som en samskappingsprosess og er et levende dokument. Det skal gjennomføres en prosess hvert år for å justere og aktualisere planen.

Kommunens plan for nærdemokrati skal evalueres og på bakgrunn av dette vurdere tiltakene i handlingsdelen.

Øvrige satsinger

Tønsberg kommune står overfor store investeringer fremover. For å redusere låneopptaket kan det selges grunneiendommer. Mange av råtomtene bør foredles, f.eks. ved å regulere eller bygge ut infrastruktur for å øke verdien. Det må også vurderes opp mot kommunens egne behov for formålsbygg, slik at vi i størst mulig grad kan bygge på egne tomter. De fleste attraktive tomtene har allerede festet bort. Det er mange som ønsker å kjøpe opp tomtene de fester. Salg av festetomter gir liten økonomisk gevinst for kommunen, da festeinntektene, som bortfaller, gjenspeiler verdien på tomten.

Rygg Miljøpark anses som Tønsberg kommunes og Vestfolds viktigste utviklingsområde for grønn vekst. Tønsberg kommune har en sentral rolle i tilrettelegging av grønn vekst i regionen, med nye arbeidsplasser og en betydelig reduksjon av klimagassutslippet i Tønsberg og regionen for øvrig.

Rygg Miljøpark har de siste årene vært gjennom en voldsom utvikling, fortrinnsvis for den enkelte aktør og ikke for parken som helhet. Og selv om det er skjedd mye både når det gjelder infrastruktur, driftsforståelse og kontraktsforholdene mellom aktørene og mellom aktørene og kommunen er det fortsatt behov for større grad av struktur, samordning og koordinering for å få en optimal utnyttelse av de arealene og mulighetene miljøparken har – og ikke har pr dags dato. Mulighetsstudiet som ble gjennomført i 2023 peker forholdsvis presist på disse utfordringene. For kommunen krever det stedlig tilstedeværelse og utvikling av parkens infrastruktur.

Innenfor eksisterende rammer skal vi forsøke å gjennomføre noen av tiltakene i strategien og handlingsplan for middelalder og vikingtid.

Innenfor området kultur og samfunnsutvikling er det budsjettert med følgende overføringer i 2023:

Kysten 1	1 250 000
Færderfestivalen	300 000
Færder nasjonalparksenter	500 000
Tønsberglivet	1 000 000

Hi5	589 000
Arrangementstøtte	200 000
Kirkens bymisjon	2 776 000
Vestfoldmuseene	5 072 000
Vestfold kunstnersenter	310 000
Idrettslag	4 791 000
Kultur	3 567 000
Ettervern, Frelsesarmeen	500 000
SUM	20 855 000

Utfordringer

Utenforskapet i Tønsberg er fortsatt for høyt. I tillegg til at dette er en betydelig belastning for den enkelte, belaster det også kommunens budsjetter. Nesten 10 prosent av innbyggere under 30 år er enten uføretrygdde, går på arbeidsavklaringspenger eller mottar sosialhjelp.

Utgifter til sosialhjelp har økt kraftig fra 2022 og forventes å øke ytterligere i 2024. Det er noe økning i antall som mottar sosialhjelp. Vi ser også en økning i antall som har behov for supplerende sosialhjelp. Dette som følge av høye priser generelt. I tillegg er det en kraftig økning i antall flyktninger som har behov for sosialhjelp. Dette har i 2023 stort sett vært personer som venter på oppstart av introduksjonsprogrammet. Nå er det mange som avslutter introduksjonsprogrammet, spesielt Ukrainere som kun har 1 års program. Det må jobbes iherdig for at Ukrainere kommer i jobb etter endt introløp.

Når prisene har økt kraftig, ser vi også en tendens til økt barnefattigdom. Det er viktig at unge ikke faller ut av det organiserte fritidstilbudet. Friskus med fritidskontoen er et viktig virkemiddel, men vi er avhengig av tilskudd for å finansiere fritidskontoen. Kommunens ungdomsklubber og tilbud fra Kirkens bymisjon, Røde Kors og menighetene er også viktige tilskudd. Det er et godt samarbeid med disse organisasjonene, men for å nå flere barn og ungdom skal samarbeidet styrkes ytterligere.

Integreringstilskuddet er tilstrekkelig til å dekke kommunens kostnader de første 2-3 årene etter bosetting. Dersom personene etter endt introduksjonsprogram ikke er i jobb eller utdanning, er svært ofte sosialhjelp eneste inntekt. Kommunen har bosatt 260 flyktninger i 2023, og det forventes omlag samme nivå i 2024.

Det er en bekymring at mange unge faller ut av skolen og ikke har gode alternativer. Det er også en sterkt vekst i bruk av vold blant ungdom. Det gjøres mye godt forebyggende arbeid, men det oppleves ikke som tilstrekkelig. Det lages møtesteder for ungdom, og det er et godt samarbeid med forebyggende enhet i politiet.

Det er i kommunen stor mangel på øvings- og fremvisningslokaler for kulturorganisasjoner. Derfor er det satt i gang et arbeid med en anleggsplan for kunst og kultur. Kommunen leter etter gode alternativer for å gjøre om eksisterende bygg til kulturarenaer.

Tønsbergs målsetting om 60 prosent kutt i klimagassutslippene er vi nok ikke på vei til å nå, selv om tallene nå viste en god utvikling for kommunens utslipp. Likevel kreves det langt sterkere virkemidler for å nå målet. Det gjøres mange gode grep for å kutte utslipp fra bygg samt bruk av alternative energikilder. Mye av utslippet globalt skyldes et høyt forbruk. Derfor må vi i langt større grad gjenbruke utstyr vi benytter i kommunen.

Investeringer

Det planlegges å gjennomføres omfattende byggeprosjekter i årene fremover. Skole- og barnehagestruktursaken peker på en rekke utbyggingsbehov i framtiden. I neste 4-årsperiode skal det bygges ny ungdomsskole på Vear.

Prosjektering av Træleborg omsorgsboliger er foreslått å starte i 2024 og utbygging fra 2025/2026.

En av de største utbyggingsprosjektene kommunen har hatt på lenge er ny svømmehall. Dette er et samarbeidsprosjekt med Færder kommune. Prosjektering kan starte i 2024, og anleggsfasen starte i 2025.

Barkåker flerbrukshall foreslås også å starte med prosjektering i 2024 og utbygging i 2025/2026.

Kommunedirektøren foreslår å videreføre en rekke stedsutviklingsprosjekter (vedtatt i økonomiplan 2022-2025). Dette er tiltak i sentrum av Revetal, Sem og Vear, oppfølging med tiltak i henhold til byromstrategien, "Kanalen som byrom".

Videre foreslås at tiltak for å bedre tilgjengeligheten for sykler føres videre. Dette er et viktig tiltak i klimabudsjettet og kan føres som egenandel i finansiering av Bypakke Tønsbergregionen.

Det er stort behov for øvings- og fremvisningslokaler innen kunst og kultur. Kommunedirektøren foreslår at kommunen bevilger 1 mill. kroner pr år i økonomiplanperioden som en start. Som med anleggsplan for idrett, vil kommunens finansiering bidra til store eksterne tilskudd.

Det satses på gjenbruk gjennom "Godt nok". Det skal kjøpes inn en truck og bil for transport av møbler.

Investeringsoversikt 2024-2027

Prosjekt (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
Kultur og samfunnsutvikling	11 218	412 350	380 850	318 000
Ny investering	20 350	352 300	367 000	187 000
Anleggsplan for kunst og kultur	1 000	1 000	1 000	1 000
Barkåker flerbrukshall	3 000	26 300	0	50 000
Bil, verktøy og truck til prosjektet "Godt nok"	700	0	0	0
Byskogen skole (fra skolestrukturplan)	0	0	3 000	0
Den nye barneavdelingen	250	0	0	0
Husvik skole (fra skolestrukturplan)	0	0	3 000	0
Ny svømmehall (bygging)	10 000	200 000	200 000	100 000
Oppgradering av lagerløsning for utstyr	200	0	0	0
Træleborg omsorgsboliger (bygging)	1 200	90 000	90 000	30 000
Vear ungdomsskole (fra skolestrukturplan)	4 000	35 000	70 000	6 000
Tidligere vedtatt	-9 132	60 050	13 850	131 000
Anleggsplan idrett 2022	7 852	5 200	5 200	5 200
Byromsstrategi og kanalen som byrom	3 000	3 000	3 000	3 000

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Gjennomføring av utbyggingsavtaler 2018	3 000	0	0	0
Handlingsplan Sem	1 000	1 000	1 000	1 000
Handlingsplan Vear	1 000	1 000	1 000	1 000
Infrastruktur Slottsfjell	3 000	0	0	0
Kirkebygg 2022	2 400	2 400	2 400	2 400
Kirkegårdsinvesteringer 2022	2 500	2 500	2 500	2 500
Kjøp/salg eiendomsutvikling	-50 000	-5 000	-5 000	-10 000
Presterød barneskole utbygging 2016	0	27 200	0	100 000
Tilrettelegging for mobiltettpunkt og delingsordning	2 000	0	0	2 000
Tilrettelegging økt sykkelbruk 2021	6 000	3 000	3 000	1 000
Tiltak Re sentrum	750	750	750	750
Ungdomshus Revetal	0	11 000	0	14 150
Utsifting nøkkelsystem Bibliotek Tønsberg	366	0	0	0
Utvikling av Lindahlplan	8 000	8 000	0	8 000

Tabellen viser brutto investeringer (uten momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Eiendom og tekniske tjenester

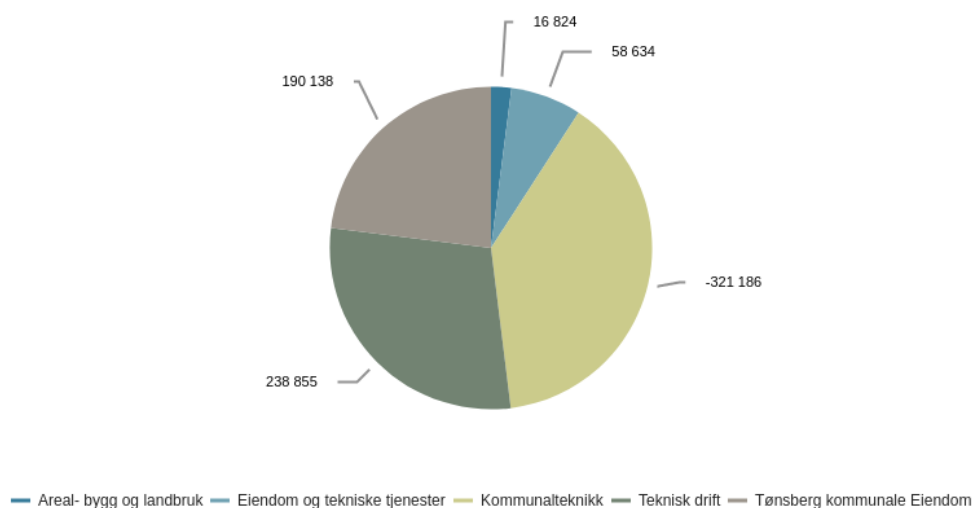
Beskrivelse av rammeområdet

Sammendrag budsjett

Drift per virksomhet

Beløp i 1000 kr

Tabellen under viser rammeområdets netto driftsbudsjett i handlingsprogramperioden og fremkommer på følgende måte:

- Konsekvensjustert ramme inneholder opprinnelig budsjettvedtak inkl. tidligere opp- og nedtrappinger i drift, endringer vedtatt i kommunestyret (bl.a. perioderapport 1), kompensasjon for lønnsoppgjør i 2023 og interne omdisponeringer/flyttinger.

- Nye tiltak og realendringer: Kommunedirektørens forslag til økninger/reduksjoner i rammeområdets driftsramme, prisjustering og endringer gitt i statsbudsjett.

	2024	2025	2026	2027
Konsekvensjustert ramme	180 620	141 361	109 137	90 103
Nye tiltak og realendringer	2 645	8 521	8 524	-1 476
Kommunedirektørens budsjettforslag	183 265	149 882	117 661	88 627

Nye tiltak i virksomhetene

Tiltak (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
6 - Eiendom og tekniske tjenester	2 645	8 521	8 524	-1 476
Innsparingstiltak	-9 957	-9 081	-9 078	-19 078
Redusere vedlikehold - ref k-styrevedtak 2023-2026	-3 957	-3 081	-3 078	-13 078
Reduserte strømutfgifter	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Lønns- og prisvekst	8 439	8 439	8 439	8 439
Prisjustering - byggesak	-860	-860	-860	-860
Prisjustering - drift og vedlikehold	3 163	3 163	3 163	3 163
Prisjustering - eierseksjonering	-33	-33	-33	-33
Prisjustering - geografisk informasjon	-91	-91	-91	-91
Prisjustering - inntekter gravemelding	-34	-34	-34	-34
Prisjustering - landbruk	-7	-7	-7	-7
Prisjustering - oppmåling	-194	-194	-194	-194
Prisjustering - parkeringsinntekter	-1 344	-1 344	-1 344	-1 344
Prisjustering - plansaker	-203	-203	-203	-203
Prisjustering - Vestfold Interkommunale Brannvesen	5 764	5 764	5 764	5 764
Prisjustering - vinterdrift	2 278	2 278	2 278	2 278
Nye tiltak	4 163	9 163	9 163	9 163
Drift av ny Ole 4	0	5 000	5 000	5 000
Drift og vedlikehold nye kommunale veier	335	335	335	335
Drift og vedlikehold nye parker og uteområder teknisk drift	1 448	1 448	1 448	1 448
Endring av drivstofftype til HVO 100	500	500	500	500
Inntekt fra KO-senter på Rygg	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Montering av utstyr, hjelp til skoler/barnehager	100	100	100	100
Oppgradering av tilfluktsrom	1 000	1 000	1 000	1 000
Reduserte parkeringsinntekter	1 310	1 310	1 310	1 310
Rådhusgaten basseng, strøm, driftssentral	140	140	140	140
Rådhusgaten undervarme	400	400	400	400
Økning arealer (netto) formålsbygg 2024	1 620	1 620	1 620	1 620
Økte inntekter plansaker	-1 590	-1 590	-1 590	-1 590

Satsinger fra handlingsdelen

Trygge oppvekstmiljø

Gode og trygge oppvekstmiljø er ett av flere viktige hensyn som skal tas i kommunens detaljplanlegging, og hensynet til trafiksikkerhet og gode uteoppholdsrom har derfor et viktig fokus i all planlegging.

Kommunens trafiksikkerhetsplan (2021-2024) er en viktig del av arbeidet med å skape trygge oppvekstmiljøer og denne inneholder en rekke større og mindre tiltak som skal forbedre skolevei og nærmiljø. Hjertesoner rundt skolene, bygging av gang- og sykkelveier og generell forbedring av trafiksikkerheten er viktige og positive bidrag til et tryggere oppvekstmiljø. Arbeidet med ny trafiksikkerhetsplan vil starte opp våren 2024.

Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling

Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling er et viktig satsningsområde for kommunalområdet, og vil bli prioritert gjennom en rekke ulike planer og tiltak. Fokuset vil være på å iverksette de tiltakene som gir størst gevinst innenfor den økonomiske rammen man har. Det vil altså bli fokusert på det mulighetsrommet som ligger der, og når valgene tas settes klima- og miljøvennlige løsninger høyt.

Gjennom Nasjonal strategi for en grønn, sirkulær økonomi som ble utgitt av Klima- og miljøverndepartementet i juni 2021, i samarbeid med en rekke andre departementer, fremkommer viktigheten av å ha et bevisst forhold til vedlikehold og gjenbruk.

“Å forlenge levetiden til bygninger er et viktig grep for å utnytte ressursene bedre. Eksisterende hus har allerede tatt klimabelastningen tilknyttet selve byggingen. Å bruke om igjen og oppgradere eksisterende bygninger kan derfor være mer klimavennlig enn å rive og bygge nytt. Selv om nye hus blir bygd mer energieffektive, må utslippene fra riving, avfallshåndtering, materialproduksjon, transport og selve byggingen tas med i det totale klimagassregnskapet. Først da ser vi den samlede klimabelastningen. Gjentatte utredninger fremholder at rehabilitering er et bedre alternativ enn riving og nybygging i en 30-årshorisont mot 2050, da det kan ta opptil 80 år før et nybygg utligner klimagassutslippet fra byggeprosessen.”

Vedlikeholdssatsningen med fokus på klima og miljø har vært et viktig bidrag for å redusere kommunens klimautslipp, og å unngå at vedlikeholdsetterslepet på kommunens eiendom øker ytterligere.

Kommunen har også besluttet at egne infrastrukturprosjekter skal gjennomføres fossilfritt og på sikt helt utslippsfritt. Dette har en økonomisk merkostnad i en overgangsfase inntil markedet har tilpasset seg nye løsninger, men er viktig for å støtte opp en ønsket utvikling.

Jordvernplanen (2021) fungerer som et selvstendig dokument i tillegg til å være et grunnlagsdokument for utarbeidelsen av kommuneplanens arealdel med bestemmelser. Planen legger opp til å øke arealer til matproduksjon og samtidig ha en nullvisjon for nedbygging av dyrka og dyrkbar mark. Landbruksarealene både lagrer og binder karbon (Co2) og har således en viktig tilleggsoppgave. Det er derfor viktig å fastholde ønsket om å transformere bebygde arealer slik at de kan ta imot nye boliger og næringsbygg, framfor å bygge ned uberørte jorder og skogsmark. Karbontapet ved nedbygging av dyrka eller dyrkbar mark kan beregnes og synliggjøres dermed i beslutningsgrunnlaget.

I forbindelse med saksbehandling av både reguleringssaker, byggesaker og jordlovssaker gjøres det også vurderinger i forhold til vern og tap av naturmangfold. To eksempler på tap av naturmangfold er hule eiker og stor salamander. Det vil i denne planperioden bli satt ytterligere fokus på dette arbeidet både i forkant av sakene, ved behandling av dem og i forhold til eventuelle kompenserende tiltak som kan iverksettes for å minske konsekvensene.

Landbruket har en rekke tilskuddsordninger som blant annet skal bidra til å redusere utslipp av klimagasser og hindre erosjon mot vassdrag og fokus på og oppfølging av disse ordningene er viktige.

Sanering av utslipp fra spredte avløpsanlegg anses å være ett av tiltakene som må gjøres for å nå målene om god vannkvalitet i kommunens elver, innsjøer og kystvann. I Tønsberg kommune er det i dag 1700 private avløpsanlegg, og av disse er det 1300 som mangler godkjente renseløsninger, og som må tilknyttes det kommunale avløpsnett eller oppgraderes. Det foreslås derfor innført gebyr for å sikre tilstrekkelig kapasitet i kommunen til å gjennomføre arbeidet.

Tønsberg renseanlegg renser avløpsvannet fra Tønsberg og det meste fra Færder kommune. Dagens løsning har ikke krav om fjerning av nitrogen, men det er forventet at dette vil komme og at det må planlegges for tilsvarende rensing av avløpsvannet. Det er utarbeidet et mulighetsstudie for å se på om Horten, Holmestrand, Tønsberg, Færder og Sandefjord (Vårnes renseanlegg) kan bygge ett felles anlegg. Valg av endelig løsning, hvem som blir deltagere og nøyaktig plassering vil ikke landes før i 2025. Kostnader til dette vil øke avløpsgebyret.

Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling

Den nylig vedtatte boligplanen vil være med på gi kommunen en samlet retning på det boligpolitiske og boligsosiale arbeidet, og vi vil følge opp de tiltakene som er vedtatt i denne. Vi skal bidra til å sikre gode medvirknings og samhandlingsarenaer i detaljplanleggingen, og sikre at vi har hensiktsmessige kommunale boliger.

Arbeidet med å skape enda flere attraktive friområder (både i sentrum og utenfor) med god kvalitet og tilbud som innbyggerne ønsker seg vil fortsatt bli prioritert også i denne perioden. Overvannsplanen gir føringer for bruk av blågrønne verdier i gateløp samt der det skal skje nybygging eller større ombygginger. Gjennom bevisst å ta i bruk denne strategien for nye reguleringsplaner og gjennom bruk av overvannsveilederen sikres det at all utbygging i kommunen skal ha blågrønne løsninger. Kommunens plasser i sentrum baseres på disse prinsippene og de nye som skal skapes vil vi også sørge for at disse prinsippene kommer i fokus. Sammen med kommunens arbeid med tilrettelegging og utvikling av tilbud om gange- og sykkelveier året rundt vil dette være et viktig bidrag i en stedsutvikling som både er helsefremmende og inkluderende.

Innovasjon og samskaping

Tønsberg kommune jobber kontinuerlig med å utvikle kartløsningen som sikrer offentlighet og åpenhet i forbindelse med vedtak og søknader. Det utvikles også temakart knyttet til naturmangfold, faregrad, kulturminner mm. Det jobbes også med robotisering av arkivene og digitale søknader. Det vil bli satt av tid og ressurser til en videreutvikling av dette arbeidet samt arbeidet med å skape gode arenaer for samspill og samskaping med kommunens innbyggere, organisasjoner, bedrifter, myndigheter og politikere.

Kommunen har vedtatt en utbygging av en IoT-plattform (Internet of Things). Dette er teknologisk infrastruktur som muliggjør tilkobling, administrasjon og samhandling mellom ulike IoT- enheter. Inkludert i denne løsningen inngår mulighet for innføring av fjernavleste vannmålere i stedet for dagens manuelt avleste målere slik at innhenting av vannmålerdata blir mer effektiv og ressursbesparende. Det forventes en økning i antall vannmålere fra dagens 1650 til inntil 7000 frem til 2032, og effektivisering av vannmålerdata er et viktig bidrag for å lykkes i dette arbeidet.

Kommunen som organisasjon

Det er viktig med et systematisk og kontinuerlig arbeid for å ivareta samfunnsfunksjoner og befolkningens sikkerhet, noe som fortsatt vil ha høy prioritet. Det har det siste året vært prioritert å få faresoner for kvikkleire inn i NVEs kartbase. Dette er med på å sikre at grunnforhold blir tatt hensyn til ved utbygging. I forbindelse med byggesaker og reguleringsplaner i områder under marin grense (ca. 160 meter over havet) blir det i alle saker vurdert om det skal kreves geotekniske rapporter. Der det kan være fare for kvikkleire, steinsprang eller annet er det krav om geotekniske rapporter for å avklare henholdsvis lokale grunnforhold og områdestabilitet.

Det er videre laget ny revisjon av kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse av vannforsyningen i forbindelse med ny hovedplan for vann og avløp. Tiltakene gjenspeiler behovene som er vurdert og vil bli startet implementert i tiden fremover. Arbeid med beredskap for svikt i vannforsyning og annen samfunnskritisk infrastruktur skal videreutvikles for å sikre kommunens innbyggere i krisesituasjoner. Kommunen bør i denne planperioden se på om det bør utvikles et system eller utarbeides rutiner som fanger opp menneskeskapte og naturbaserte trusler.

Søknadsprosessen knyttet til byggesak oppleves av mange som komplisert, og vi vil vurdere ulike tiltak for å gjøre prosessen mer oversiktlig og forutsigbar for søkere. Dette vil ha stort fokus i 2024, og kommunen må derfor påregne å benytte ressurser utenfor den selvkostfinansierte kapasiteten til dette arbeidet.

Øvrige satsinger

Med de foreslåtte budsjetttrammer vil hovedfokus være å opprettholde en så god standard som mulig på vedlikehold av bygg og øvrig infrastruktur.

Brannsikring av kommunale boliger og kommunale bygg for øvrig vil fortsette.

Det vil bli gjennomført ENØK-tiltak i henhold til plan.

Utfordringer

De økonomiske rammene for tjenesteområdet er stramme. De foreslåtte rammer vil føre til at vedlikeholdsetterslepet igjen øker.

Det er utarbeidet en ny hovedplan for vann og avløp. Gjennomføring av denne planen vil sikre en god utskiftingstakt av vann- og avløpssystemet.

Vedlikehold

Vedlikeholdsetterslepet innenfor tjenesteområdet ble i 2021 anslått til 520 mill. kroner. I økonomiplanen for 2023-2026 ble det lagt inn en betydelig økning av vedlikeholdsbudsjettet for kommunens eiendomsmasse med utgangspunkt i at vedlikeholdsetterslepet ikke skulle øke videre. Noen av midlene har vært øremerket og er brukt til å bedre toalettfasilitetene til barn og unge. På boliger har midler i hovedsak gått til utvendig utskifting av tak, vinduer og dører. Denne satsningen er nå noe redusert i økonomiplanen for 2024-2027, og i siste år av planen er vedlikeholdsmidlene på nivået før satsningen startet (2021). I perioden har byggekostnadsindeksen steget mer enn deflator slik at reelt nivå er lavere enn før satsningen startet.

Lave bevilgninger på veibudsjettet vil føre til at flere av veiene vil kreve større utbedringer for å oppnå tilfredsstillende veistandard. Dette vil kunne føre til at veiene ikke er så godt egnet for økt bruk av sykkel og gange.

Drift

Tønsberg kommune får stadig flere parker og gode grøntområder som krever vedlikehold. I økonomiplanen er det nå innarbeidet midler på en slik måte at nye arealer kan vedlikeholdes med samme standard som øvrige arealer. Strender og bysentrum vil fortsatt være prioritert. Brøyteintervaller vil bli opprettholdt på dagens nivå, og gang- og sykkelveier vil bli prioritert.

Saksbehandling plan og bygg

Det er stor aktivitet på planområdet og det er lagt inn forventning om økte inntekter fra plangebyrer. Kapasiteten er ikke økt tilsvarende, slik at det må forventes noe lengre saksbehandlingstider på planene. Innenfor byggesaksområdet er saksmengden samlet fortsatt høy, men det er færre større byggesaker. Dette vil gi seg utslag i reduserte inntekter fra byggesaksgebyrer i 2024. Selv om utgiftsnivået er tatt noe ned for 2024, er det en vesentlig risiko for at året samlet vil gi mindre inntekter enn budsjettet tilsier. Dette vil bli fulgt nøye gjennom året, og planlagt utviklingsarbeid for å styrke bla søknadsveiledning må tilpasses kapasiteten fortløpende.

Gebyrområdene

De kommunale gebyrene øker kraftig også i 2024. Dette kommer primært av økte rentekostnader samt at alle fond er brukt opp. Det er lagt opp til at kommunekassen også for 2024 tilfører enkelte selvkostområder midler for å redusere gebyrveksten på kort sikt. Det planlegges for at fondene igjen vil bygges opp mot slutten av økonomiplanperioden.

Energi

Spotpris på energi er etter to urolige år i ferd med å stabilisere seg på under 1 kr/kWh i snitt. Kommunen sikrer en stor del av strømforbruket til fastpris og resterende til spotpris. Dette gir en vesentlig redusert energikostnad for kommunen de neste årene.

Investeringer

- Hovedplan for vann og avløp
- Spredt avløp
- Enøk tiltak i kommunale bygg
- Brannsikring
- Innkjøp av boliger for vanskeligstilte
- Maskinkjøp teknisk drift
- Trafikksikkerhetstiltak
- Asfaltprogram

Investeringsoversikt 2024-2027

Prosjekt (tall i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2026
Eiendom og tekniske tjenester	377 525	340 340	355 840	368 687
Ny investering	25 725	1 990	590	12 150

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Bergsåsen idrettshall, asfaltering	1 000	0	0	0
Brannsikring Slagen og Temsengen bo og servicesenter	6 000	0	0	9 000
Brårsenteret inkl boliger - utvendig bod for lager og lagring	0	0	0	1 500
Granatv 2 - utvendig bod for lagring og plass til lading av hjelpemidler	3 000	0	0	0
Kamera løsning for bedre overvåkning ISPS kaia	200	0	0	0
KF1020 Uttak av masser under Husøy bru	100	0	0	0
Kjøp av tanker ved overgang til fossilfritt drivstoff	500	0	0	0
Ny bil VA 2024	800	0	0	0
Ny hydraulisk vinsj på lekter	210	0	0	0
Oppmålingsutstyr	250	0	0	0
Parkeringsautomater	590	590	590	590
Reetablering av parkeringsplasser	1 450	0	0	0
Robotgulvvaskere idrettshaller	2 000	1 400	0	700
Rom til innføringsenheten	600	0	0	360
Sikring og utbedring av molo og nye flytebrygger på Karlsvika	1 875	0	0	0
Sykkelparkering Vear skole	750	0	0	0
Tilbygg til 2 garderober, småtrinnet Vear skole. Pålegg fra miljøretta helsevern	2 400	0	0	0
Ulvikv 11-15 - Bemannede boliger - utvendig lagringsplass	1 000	0	0	0
Vannmålere digitalisering, fornying, etterslep gamle målere.	3 000	0	0	0
Tidligere vedtatt	351 800	338 350	355 250	356 537
Asfaltprogram	10 800	10 800	10 800	10 800
Avfalls sug Tønsberg Sentrum 2018	0	0	25 000	0
Biler og maskiner 2020	0	6 000	6 000	6 000
Biler, vaktmester og renhold 2021	1 400	1 400	1 400	1 400
Brannsikring boliger 2014	12 000	4 000	4 000	4 000
Brannsikring formålsbygg 2021	2 000	2 000	2 000	2 000
Effektmålere på gatelys	2 500	2 500	2 500	2 500
Effektmålere til belysning i lysløyper	500	500	0	500
ENØK kommunale bygg 2021	6 000	6 000	6 000	6 000
G/S-vei Bjuneveien, Bispev.-Linnestad	500	0	0	0
G/S-vei Fv 3218 Ramnesveien, Jarberg-Ramnes regulering	100	0	0	0
G/S-vei Ramnes sentrum 2000	500	0	0	0
Honnørbrygga tredekke	0	0	0	4 000
Hovedplan vei	500	0	0	0
Ipads til renholderne	150	0	0	0
Jarberg, Heianveien G/S-vei	3 000	0	0	3 000
Kai på Kaldnes ved gangbrua	400	400	0	400
Kjøp av boliger til flyktninger og vanskeligstilte på boligmarkedet 2022	12 000	20 000	20 000	12 000
Kjøp av boliger til vanskeligstilte - ikke selvfinansierende	8 200	8 200	2 000	8 200
Ladepunkter for kommunale boliger - brannvern	1 000	0	0	1 000
Ladestasjoner elbiler 2024	2 000	0	0	0
Lekeapparater i barnehager 2020	800	800	800	800
Lekeplasser gamle Re	300	300	300	300
Lekeplasser/aktivitetsplasser 2020	1 500	1 500	1 500	1 500
Merkostnad, fossilfrie anleggsplasser (bl.a VA og sykkel)	3 000	0	0	2 000

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Midtløkken ventilasjon/kjøling	3 000	0	0	0
Ny utedo Smørberg	0	0	0	187
Ole 4 - 2020	-3 000	0	0	0
Oppgradering diverse skoler 2022	2 000	2 000	2 000	2 000
Oppgradering kommunale veier	1 800	1 800	1 800	1 800
Presterød skole ENØK-tiltak	0	0	0	5 000
Robotklippere	1 700	750	750	1 000
Samlebevilgning VA	262 300	258 300	258 300	266 300
Sensortechnik - alarmautomatikk i avløpssystemet	250	250	0	250
Solenergi investering	5 000	5 000	5 000	5 000
Trafikksikkerhetstiltak	1 500	0	0	1 500
Trefenderverk på kanalkaia	1 000	0	0	0
Trespunt gjestehavn	500	0	0	500
Utskifting HQL lamper skole, bhg og eldresenter	500	500	500	500
Utvikling bobilparkering	750	0	0	750
Utvikling gjestehavn	750	750	0	750
Veglys fornying 2021	1 500	1 500	1 500	1 500
Veglys råtekontroll 2021	1 500	1 500	1 500	1 500
Vognskur barnehager 2022	1 600	1 600	1 600	1 600

Tabellen viser brutto investeringer (uten momskompensasjon og tilskudd fra/til andre) og er derfor ikke direkte sammenlignbar med forskriftsskjema investering.

Gebyrliste

Tønsberg og Færder bibliotek

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Administrasjonsgebyr erstatningskrav	kr per faktura	200	209	9	5%

Skole

Det betales for 11 måneder i løpet av et skoleår.

Det gis søskenmoderasjon på 30 pst. for barn nr. 2 og 50 pst. for barn nr. 3.

For husholdninger med elever på 1. – 4. trinn finnes det en inntektsavhengig ordning for redusert foreldrebetaling som sikrer at maksimalt 6 pst. av husholdningens inntekt skal gå til oppholdsbetaling i SFO. I 2024 er inntektsgrensen kr 651.200,-.

Skolefritidsordning - SFO

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
a. Opphold - morgenplass	kr per mnd.	540,0	563,0	23,0	4,3%
b. Opphold - 2 dager per uke	kr per mnd.	1 591,0	1 659,0	68,0	4,3%
c. Opphold - annenhver uke	kr per mnd.	1 828,0	1 907,0	79,0	4,3%
d. Opphold - 3 dager per uke	kr per mnd.	2 196,0	2 290,0	94,0	4,3%
e. Opphold - 4 dager per uke	kr per mnd.	2 801,0	2 921,0	120,0	4,3%
f. Opphold - 5 dager per uke	kr per mnd.	3 406,0	3 552,0	146,0	4,3%
g. Kost - morgenplass	kr per mnd.	0,0	0,0	0,0	0,0%
h. Kost - 2 dager per uke	kr per mnd.	103,0	107,0	4,0	3,9%
i. Kost - annenhver uke	kr per mnd.	115,0	120,0	5,0	4,3%
j. Kost - 3 dager per uke	kr per mnd.	149,0	155,0	6,0	4,0%
k. Kost - 4 dager per uke	kr per mnd.	195,0	203,0	8,0	4,1%
l. Kost - 5 dager per uke	kr per mnd.	241,0	251,0	10,0	4,1%

Skolefritidsordning SFO - gratis kjernetid 1. og 2. trinn

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
a. Opphold - morgenplass	kr per mnd.	540,0	563,0	23,0	4,3%
b. Opphold - 2 dager per uke	kr per mnd.	844,0	880,0	36,0	4,3%
c. Opphold - annenhver uke	kr per mnd.	895,0	933,0	38,0	4,2%
d. Opphold - 3 dager per uke	kr per mnd.	1 076,0	1 122,0	46,0	4,3%
e. Opphold - 4 dager per uke	kr per mnd.	1 308,0	1 364,0	56,0	4,3%
f. Opphold - 5 dager per uke	kr per mnd.	1 539,0	1 605,0	66,0	4,3%
g. Kost - morgenplass	kr per mnd.	241,0	251,0	10,0	4,1%
h. Kost - 2 dager per uke	kr per mnd.	103,0	107,0	4,0	3,9%
i. Kost - annenhver uke	kr per mnd.	115,0	120,0	5,0	4,3%
j. Kost - 3 dager per uke	kr per mnd.	149,0	155,0	6,0	4,0%
k. Kost - 4 dager per uke	kr per mnd.	195,0	203,0	8,0	4,1%
l. Kost - 5 dager per uke	kr per mnd.	241,0	251,0	10,0	4,1%

Barnehage

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
a. Opphold - 2 dager per uke - 50 pst. av full plass	kr per mnd.	1 500,0	1 000,0	-500,0	-33,3%
b. Opphold - halv plass - 60 pst. av full sats	kr per mnd.	1 800,0	1 200,0	-600,0	-33,3%
c. Opphold - 3 dager per uke - 70 pst. av full sats	kr per mnd.	2 100,0	1 400,0	-700,0	-33,3%
d. Opphold - 4 dager per uke - 90 pst. av full sats	kr per mnd.	2 700,0	1 800,0	-900,0	-33,3%
e. Opphold - 5 dager per uke - 100 pst. av full sats	kr per mnd.	3 000,0	2 000,0	-1 000,0	-33,3%
f. Kost - 2 dager per uke	kr per mnd.	131,0	137,0	6,0	4,6%
g. Kost - halv plass	kr per mnd.	164,0	171,0	7,0	4,3%
h. Kost - 3 dager per uke	kr per mnd.	197,0	205,0	8,0	4,1%
i. Kost - 4 dager per uke	kr per mnd.	262,0	273,0	11,0	4,2%
j. Kost - 5 dager per uke	kr per mnd.	328,0	342,0	14,0	4,3%

Kommunen følger makspris som fastsettes av Stortinget.

Det betales for 11 måneder i løpet av et barnehageår.

Søskenmoderasjon. 30% barn nummer to, gratis for barn nummer tre.

For husholdninger med redusert betalingsevne finnes det en inntektsavhengig ordning for redusert foreldrebetaling som sikrer at maksimalt 6 pst. av husholdningens inntekt skal gå til oppholdsbetaling i barnehage. For barnehageåret 2023/2024 er inntektsgrensen kr 550.000,-. Denne reduseres til kr 366.667,- fra 1.8.2024.

Barn over 2 år som bor i husholdninger med lav inntekt har krav på 20 timers gratis oppholdstid per uke. Inntektsgrensen for redusert oppholdsbetaling er kr 615.590 for barnehageåret 2023/2024. Denne endres til kr 642.700,- fra 1.8.2024.

Egenbetaling Mestring og Helse

Den maksimale egenandelen for inntekt under 2G, korttidsopphold på institusjon og da/nattopphold vedtas av Stortinget i statsbudsjettet og står i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Satsen er justert etter Rundskriv I-1/2024 om endring av fribeløp og egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester som mottas i desember.

G = Grunnbeløp i folketrygden. Satsen justeres 01.05 hvert år. Sats pr 01.05.2023 er kr 118 620 pr år/9 885 pr mnd.

Egenbetaling for praktisk bistand er maks 8 timer pr mnd.

Hjemmetjenester - praktisk bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Inntekt 2G - 3G	kr per time	164,0	171,0	7,0	4,3%
Inntekt 3G - 4G	kr per time	305,0	318,0	13,0	4,3%
Inntekt 4G - 5G	kr per time	433,0	452,0	19,0	4,4%
Inntekt 5G og høyere	kr per time	514,0	536,0	22,0	4,3%
Inntekt inntil 2G	kr per mnd	220,0	230,0	10,0	4,5%

Sykehjem og omsorgsboliger

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Forbruksvarer lintøy	kr per mnd.	329,0	343,0	14,0	4,3%
Forbruksvarer omsorgsboliger	kr per mnd.	71,0	90,0	19,0	26,8%
Forbruksvarer omsorgsboliger og lintøy	kr per mnd.	400,0	0,0	-400,0	-100,0%
Korttidsopphold sykehjem	kr per døgn	185,0	193,0	8,0	4,3%
Kostpenger omsorgsboliger	kr per mnd.	3 520,0	3 671,0	151,0	4,3%
Langtidsopphold sykehjem. Individuell fastsetting basert på Skattemelding.	kr per mnd.				
Opphold dagsenter	kr per dag	104,0	110,0	6,0	5,8%

Trygghetsalarmer

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Trygghetsalarm	kr per mnd.	590,0	615,0	25,0	4,2%

Salg av mat

Re helsehus

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Menyvalg middag fra kr 115,- til kr 190,-	kr per stk.				

Sykehjem og helsehus

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Lunsj til besøkende	kr per stk.	55	57	2	4%

Frisør

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Hårbehandling dame fra kr 450,- til kr 1 700,-	kr per stk.				
Hårbehandling herre fra kr 200,- til kr 650,-	kr per stk.				

Fotterapi

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Fotterapi fra kr 500,- til kr 800,-	kr per stk.				

Frisklivssentralen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Friskliv gruppe, deltakelse 1 x per uke	kr per kurs	519,0	541,0	22,0	4,2%
Friskliv gruppe, deltakelse 2 x per uke	kr per kurs	830,0	866,0	36,0	4,3%
Friskliv hverdagsglede kurs	kr per kurs	311,0	324,0	13,0	4,2%
Gruppe fysioterapi, fallforebyggende gruppe	kr per kurs	519,0	541,0	22,0	4,2%

Diverse gebyrer - Mestring og helse

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Aktivitetssenter - dessert/suppe	kr per stk.	31,0	37,0	6,0	19,4%
Aktivitetssenter - frokost	kr per stk.	35	37	2	6%
Aktivitetssenter - middag	kr per stk.	91,0	92,0	1,0	1,1%
Dagaktivitet - lunsj	kr per stk.	34,0	35,0	1,0	2,9%
Transport dagsenter	kr per dag	64,0	67,0	3,0	4,7%

Hogsnes helsehus

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Leie pårørende leilighet	kr per døgn	0	400	400	0%

Salg av mat - institusjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Dagsenter for personer med demens - middag	kr per stk	86,0	90,0	4,0	4,7%

Utleie idrettsanlegg

- Idrettshall 40x20m - Tønsberg idrettshall, Semsbyen idrettshall, Vearhallen, Slagenhallen (gjelder 1/3 hall), Ramneshallen, Vålehallen og Revetalhallen.
- Idrettshall 35x20m - Eik idrettshall (gjelder 1/2 hall), Vearhallen (4/5 hall).
- Idrettshall 24x16m - Barkåker idrettshall, Sandeåsen idrettshall, Messhall A - idrettshall, Messehall.

Innenbys organisasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Basishall turn	kr per time	420,0	438,0	18,0	4,3%
Basseng - opplæring	kr per time	249,0	260,0	11,0	4,4%
Basseng - Revetal	kr per time	349,0	364,0	15,0	4,3%
Basseng 25m	kr per time	455,0	475,0	20,0	4,4%
Fotball kunstgressbane 11er - trening	kr per time	193,0	201,0	8,0	4,1%
Friidrettsanlegg - utendørs	kr per time	193,0	201,0	8,0	4,1%
Gymsal	kr per time	183,0	191,0	8,0	4,4%
Idrettshall 24x16m - *3	kr per time	282,0	294,0	12,0	4,3%
Idrettshall 35x20m - *2	kr per time	338,0	353,0	15,0	4,4%
Idrettshall 40x20m - *1	kr per time	420,0	438,0	18,0	4,3%
Ishall 60x26m	kr per time	650,0	678,0	28,0	4,3%
Kampsportsal	kr per time	282,0	294,0	12,0	4,3%
Kiosk/cafe	kr per time	171,0	178,0	7,0	4,1%
Klatreanlegg - innendørs	kr per time	282,0	294,0	12,0	4,3%
Samfunnssal	kr per time	282,0	294,0	12,0	4,3%
Skøytearena - utendørs	kr per time	213,0	222,0	9,0	4,2%
Sprintbane med hoppegrep - innendørs	kr per time	282,0	294,0	12,0	4,3%
Ungdomsklubb	kr per time	326,0	340,0	14,0	4,3%

Utenbys organisasjoner og privatpersoner

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Basishall turn	kr per time	640,0	668,0	28,0	4,4%
Basseng - opplæring	kr per time	513,0	535,0	22,0	4,3%
Basseng - Revetal	kr per time	697,0	727,0	30,0	4,3%
Basseng 25m	kr per time	945,0	986,0	41,0	4,3%
Fotball kunstgressbane 11er - trening	kr per time	291,0	304,0	13,0	4,5%
Friidrettsanlegg - utendørs	kr per time	291,0	304,0	13,0	4,5%
Gymsal	kr per time	366,0	382,0	16,0	4,4%
Idrettshall 24x16m - *3	kr per time	566,0	590,0	24,0	4,2%
Idrettshall 35x20m - *2	kr per time	532,0	555,0	23,0	4,3%
Idrettshall 40x20m - *1	kr per time	640,0	668,0	28,0	4,4%
Ishall 60x26m	kr per time	1 056,0	1 101,0	45,0	4,3%
Kampsportsal	kr per time	532,0	555,0	23,0	4,3%
Kiosk/cafe	kr per time	245,0	256,0	11,0	4,5%
Klatreanlegg - innendørs	kr per time	532,0	555,0	23,0	4,3%
Samfunnssal	kr per time	532,0	555,0	23,0	4,3%
Skøytearena - utendørs	kr per time	323,0	337,0	14,0	4,3%
Skøytearena - utendørs	kr per time	561,0	585,0	24,0	4,3%
Sprintbane med hoppegrop - innendørs	kr per time	532,0	555,0	23,0	4,3%
Ungdomsklubb	kr per time	503,0	525,0	22,0	4,4%

Bedrifter/offentlige institusjoner/skoler/private skoler

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Basishall turn	kr per time	1 112,0	1 160,0	48,0	4,3%
Basseng - opplæring	kr per time	727,0	758,0	31,0	4,3%
Basseng 25m	kr per time	1 578,0	1 646,0	68,0	4,3%
Fotball kunstgressbane 11er - trening	kr per time	508,0	530,0	22,0	4,3%
Friidrettsanlegg - utendørs	kr per time	508,0	530,0	22,0	4,3%
Gymsal	kr per time	514,0	536,0	22,0	4,3%
Idrettshall 24x16m - *3	kr per time	842,0	878,0	36,0	4,3%
Idrettshall 35x20m - *2	kr per time	906,0	945,0	39,0	4,3%
Idrettshall 40x20m - *1	kr per time	1 112,0	1 160,0	48,0	4,3%
Ishall 60x26m	kr per time	1 816,0	1 894,0	78,0	4,3%
Kampsportsal	kr per time	682,0	711,0	29,0	4,3%
Kiosk/cafe	kr per time	399,0	416,0	17,0	4,3%
Klatreanlegg - innendørs	kr per time	682,0	711,0	29,0	4,3%
Samfunnssal	kr per time	682,0	711,0	29,0	4,3%
Sprintbane med hoppegrop - innendørs	kr per time	682,0	711,0	29,0	4,3%
Ungdomsklubb	kr per time	624,0	651,0	27,0	4,3%

Kommersielle arrangementer

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Basishall turn	kr per time	1 222,0	1 275,0	53,0	4,3%
Basseng - opplæring	kr per time	801,0	835,0	34,0	4,2%
Basseng 25m	kr per time	1 736,0	1 811,0	75,0	4,3%
Fotball kunstgressbane 11er - trening	kr per time	558,0	582,0	24,0	4,3%
Friidrettsanlegg - utendørs	kr per time	558,0	582,0	24,0	4,3%
Gymsal	kr per time	561,0	585,0	24,0	4,3%
Idrettshall 24x16m - *3	kr per time	1 151,0	1 200,0	49,0	4,3%
Idrettshall 35x20m - *2	kr per time	1 010,0	1 053,0	43,0	4,3%
Idrettshall 40x20m - *1	kr per time	1 222,0	1 275,0	53,0	4,3%

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Ishall 60x26m	kr per time	2 028,0	2 115,0	87,0	4,3%
Kampsportsal	kr per time	758,0	791,0	33,0	4,4%
Kiosk/cafe	kr per time	448,0	467,0	19,0	4,2%
Klatreanlegg - innendørs	kr per time	758,0	791,0	33,0	4,4%
Samfunnssal	kr per time	758,0	791,0	33,0	4,4%
Skøytearena - utendørs	kr per time	617,0	644,0	27,0	4,4%
Sprintbane med hoppegrop - innendørs	kr per time	758,0	791,0	33,0	4,4%
Ungdomsklubb	kr per time	718,0	749,0	31,0	4,3%

Tønsberg gressbane

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2. divisjon	kr per kamp	6 355,0	6 628,0	273,0	4,3%
3.-8. divisjon	kr per kamp	1 788,0	1 865,0	77,0	4,3%
Aldersbestemte lag	kr per kamp	383,0	399,0	16,0	4,2%
Landskamper o.l.	egne avtaler				
OBOS-ligaen (1.divisjon)	kr per kamp	17 247,0	17 989,0	742,0	4,3%
Private/bedrifter/kommersielt	kr per kamp	1 788,0	1 865,0	77,0	4,3%
Reklamerettigheter Tønsberg gressbane	kr per kamp	62 602,0	65 294,0	2 692,0	4,3%
Tippeliga/Toppserien	kr per kamp	41 967,0	43 772,0	1 805,0	4,3%

Svømmehall

Tønsberg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Halv-sesongkort barn u/16 år og uføre	kr per kort	832,0	868,0	36,0	4,3%
Halv-sesongkort voksen/pensjonist	kr per kort	1 552,0	1 619,0	67,0	4,3%
Hel-sesongkort barn u/16 år og uføre	kr per kort	1 552,0	1 619,0	67,0	4,3%
Hel-sesongkort voksen/pensjonist	kr per kort	2 875,0	2 999,0	124,0	4,3%
Inngang bad barn u/16 år og uføre	kr per bad	56,0	58,0	2,0	3,6%
Inngang bad u/16 år bedriftsavtale	kr per bad	50,0	52,0	2,0	4,0%
Inngang bad voksen - bedriftsavtale	Kr per bad	68,0	71,0	3,0	4,4%
Inngang bad voksen/pensjonist	kr per bad	84,0	88,0	4,0	4,8%
Klippekort 10 bad, barn u/16 år og uføre	kr per kort	357,0	372,0	15,0	4,2%
Klippekort 10 bad, voksne/pensjonist/bedrift	kr per kort	697,0	727,0	30,0	4,3%
Klippekort 20 bad, barn u/16 år og uføre	kr per kort	697,0	727,0	30,0	4,3%
Personell (minimum 2 timer)	kr per bad	548,0	572,0	24,0	4,4%
RFID-kort (elektronisk adgangskort for periodekort)	kr per kort	56,0	58,0	2,0	3,6%

Revetal

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Inngang bad barn u/16 år	kr per bad	39,0	41,0	2,0	5,1%
Inngang bad voksen	kr per bad	56,0	58,0	2,0	3,6%

Støperiet

Generelt for bruk av Støperiet:

- Arrangør må selv ha nødvendig kvalifisert personell til stede.
- Ved bruk av Støperiets tekniske utstyr må det være kvalifisert tekniker til stede, godkjent av Støperiet, som kan betjene utstyret.
- Arrangør er selv ansvarlig for skjenking og nødvendig vakthold.
- Andel omsetning er basert på billettinntekter fratrukket billettavgift, og må vurderes i hvert tilfelle.
- Alle arrangører som bruker Støperiet må akseptere ledsagerbevis.

Støperiet - pris inkl. bar/kafe

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Event/fest/russekro	kr per dag	26 217,0	27 344,0	1 127,0	4,3%
Event/fest/russekro - riggedag	kr per dag	4 129,0	4 307,0	178,0	4,3%
Internleie i Tønsberg kommune	kr per dag	4 129,0	4 307,0	178,0	4,3%
Lokale lag, foreninger og kulturskoler	kr per dag	2 058,0	2 146,0	88,0	4,3%
Preproduksjoner	kr per dag	6 674,0	6 961,0	287,0	4,3%
Privat fest	kr per dag	13 108,0	13 672,0	564,0	4,3%
Seminar/møter/arrangementer på dagtid	kr per dag	7 813,0	8 149,0	336,0	4,3%
Seminar/møter/arrangementer på dagtid - riggedag hvis ledig	kr per dag	2 058,0	2 146,0	88,0	4,3%
Timepris personell kr 572,-. 50 pst. tillegg kl 24-06. kr 858,-.					
Utenbys foreninger	kr per dag	4 129,0	4 307,0	178,0	4,3%
Åpne kulturarr. - riggedag og øvelser hvis ledig	kr per dag	4 129,0	4 307,0	178,0	4,3%
Åpne kulturarrangementer. Pris per dag eller ev. 20 pst. av billettsalg - må avtales på forhånd	kr per dag	9 777,0	10 197,0	420,0	4,3%

Støperiet - teknikk, lys og lyd - uten tekniker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Event/fest/russekro	kr per dag	6 674,0	6 961,0	287,0	4,3%
Internleie i Tønsberg kommune	kr per dag	2 058,0	2 146,0	88,0	4,3%
Lokale lag, foreninger og kulturskoler	kr per dag	2 058,0	2 146,0	88,0	4,3%
Privat fest	kr per dag	4 129,0	4 307,0	178,0	4,3%
Seminar/møter/arrangementer på dagtid	kr per dag	4 129,0	4 307,0	178,0	4,3%
Utenbys foreninger	kr per dag	2 058,0	2 146,0	88,0	4,3%
Åpne kulturarr. - riggedag og øvelser hvis ledig	kr per dag	2 058,0	2 146,0	88,0	4,3%
Åpne kulturarrangementer. Pris per dag eller ev. 20 pst. av billettsalg - må avtales på forhånd	kr per dag	4 129,0	4 307,0	178,0	4,3%

Haugarock

Haugarock - medlemmer

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Etter nyttår	kr per person	726,0	757,0	31,0	4,3%
Medlemskontingent	kr per person	1 244,0	1 297,0	53,0	4,3%

Haugarock - ikke medlemmer

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Leie av Haugarock til ekstern arrangement	kr per dag	4 018,0	4 191,0	173,0	4,3%
Leie av sanganlegg	kr per dag	310,0	323,0	13,0	4,2%
Leie Haugarock lag og foreninger	kr per dag	1 207,0	1 259,0	52,0	4,3%
Timepris personell: kr 572,-. Minimum 2 timer					
Øving i konsertsal	kr per dag	1 207,0	1 259,0	52,0	4,3%
Øvingsrom	kr per time	190,0	198,0	8,0	4,2%

Haugarock - ikke medlemmer - teknikk

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Backline	kr per dag	1 207,0	1 259,0	52,0	4,3%
Leie av Haugarock til ekstern arrangement	kr per dag	2 121,0	2 212,0	91,0	4,3%
Leie Haugarock lag og foreninger	kr per dag	1 207,0	1 259,0	52,0	4,3%
Timepris personell: kr 572,-. Minimum 2 timer					
Øving i konsertsal	kr per dag	1 207,0	1 259,0	52,0	4,3%

Kulturskolen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Elevplass	kr per år	3 800,0	3 963,0	163,0	4,3%
Instrumentleie	kr per år	714,0	745,0	31,0	4,3%

- Det gis 30 pst. moderasjon fra og med plass nr. 2.
- Ved 100 pst. plass: inntektsgraderte sats når familiens samlede inntekt er under kr 400.000,-: kr 2.660,- per år.
- Inntektsgradert sats når familiens samlede inntekt er under kr 200.000,-: kr 1.054,- per år.
- Det gis mulighet for friplass etter individuell vurdering og samarbeid med andre instanser.

Læringssenter

Priser gjelder for de som ikke har rett til gratis opplæring eller prøver.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Norsk kurs - dagkurs 276 timer	kr per kurs	17 940,0	18 768,0	828,0	4,6%
Norsk kurs - kveldskurs 90 timer	kr per kurs	6 300,0	6 570,0	270,0	4,3%
Norsk kurs - nettkurs	kr per time	70,0	78,0	8,0	11,4%
Prøve - norskprøve muntlig	kr per prøve	950,0	1 000,0	50,0	5,3%
Prøve - norskprøve skriftlig	kr per prøve	950,0	1 000,0	50,0	5,3%

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Prøve - samfunnskunnskap	kr per prøve	650,0	700,0	50,0	7,7%
Prøve - statsborgerskap	kr per prøve	950,0	1 000,0	50,0	5,3%

Kommunaltekniske gebyrer - selvkostområder

Oversikten gjelder priser for normalhusholdning basert på stipulert forbruk, 71-300m2, og 200m3. Beløpene er inkl. mva.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Avløp	kr per år	7 625,0	8 795,0	1 170,0	15,3%
Feiing	kr per år	569,0	615,0	46,0	8,1%
Renovasjon	kr per år	3 346,0	3 430,0	84,0	2,5%
Slam	kr per år	783,0	783,0	0,0	0,0%
Vann	kr per år	4 449,0	5 160,0	711,0	16,0%

BYGGESAK

Gebyrregulativ for kommunens arbeid med bygge- og delingssøknader etter Plan- og bygningsloven § 33-1

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Saksbehandlingen som er svært enkel eller angjeldende arbeider av ubetydelig investeringsverdi kan kommunen fastsette et redusert gebyr. Gebyret som er oppgitt er minimumsgebyr.	gebyr i kr	3 370,0	3 515,0	145,0	4,3%

1 Generelt

1.1 Alle gebyrer betales til kommunekassen etter oppgave fra bygningsmyndigheten. Alle som får utført tjeneste etter dette regulativet skal betale gebyr. Ved purring påløper purregebyr etter gjeldende satser. Gebyret beregnes på det tidspunkt det fattes et vedtak. Gebyret rettes den som har underskrevet søknaden som tiltakshaver, rekvirent eller bestiller. Gebyret faktureres, som hovedregel, når vedtaket fattes eller tjenesten er levert.

1.2 Gebyrene dekker kommunens arbeid med saken og må betales selv om søknaden avslås.

1.3 Kommunen kan rekvirere sakkyndig bistand etter plan- og bygningslovens § 33-1 for tiltakshavers regning.

1.4 Regulativet justeres av kommunestyret hvert år ved budsjettbehandlingen og gjelder fra 1. januar det påfølgende år.

1.5 For tegninger og prosjekt som revideres eller endres etter at førstegangsvedtak er fattet, fastsettes et nytt gebyr på: 25% av ordinært gebyr for tiltaket som revideres (ingen endring i matrikkelen). 50% av ordinært gebyr for tiltaket som revideres (endring i matrikkelen).

1.6 Klageadgang. Når gebyret er hjemlet i PBL § 33-1 er det ikke klageadgang på gebyret i den enkelt sak.

1.7 Påbegynte saker som trekkes før vedtak: 50% av satsen for alle delegerte saker og for politiske saker hvor kommunedirektørens innstilling ikke er offentlig enda - når første tilbakemelding er gitt, 75% av satsen når kommunedirektørens innstilling i politiske saker er offentlig.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Dersom saksbehandlingen er svært enkel eller angjeldende arbeider av ubetydelig kan kommunen fastsette et redusert gebyr.	Gebyr minimum i kr	3 370,0	3 515,0	145,0	4,3%
Gebyr etter medgått tid	gebyr per time	1 295,0	1 550,0	255,0	19,7%

2 Byggesaker

2.2 Helårsboliger og fritidsboliger etter PBL § 20-3

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2.2.1 Enebolig/fritidsbolig	gebyr i kr	31 470,0	32 823,0	1 353,0	4,3%
2.2.2 Enebolig med sekundærleilighet (inntil 60m ²)	gebyr i kr	47 210,0	49 240,0	2 030,0	4,3%
2.2.3 Boligbygg 2-4 boenheter (pr. boenhet i én bygningskropp)	gebyr i kr	28 320,0	29 538,0	1 218,0	4,3%
2.2.3a) For hver boenhet i én bygningskropp utover de fire første.	gebyr i kr	11 730,0	12 234,0	504,0	4,3%
2.2.4 Oppdeling til boenhet (pr. enhet)	gebyr i kr	28 320,0	29 538,0	1 218,0	4,3%

2.3 Øvrige søknadspliktige bygg etter PBL § 20-3

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2.3.1 Areal 0-50 m ²	gebyr i kr	8 965,0	9 350,0	385,0	4,3%
2.3.2 Areal 51-70 m ²	gebyr i kr	20 533,0	21 416,0	883,0	4,3%
2.3.3 Areal 71-100m ²	gebyr i kr	27 520,0	28 703,0	1 183,0	4,3%
2.3.4 Areal 101-200 m ²	gebyr i kr	34 395,0	35 874,0	1 479,0	4,3%
2.3.5 Areal 201-500 m ²	gebyr i kr	42 485,0	44 312,0	1 827,0	4,3%
2.3.6 Areal 501 m ² og større (gebyr oppgitt for de første 500m ² og deretter med kr/m ² : kr 72 under sats 2022.	gebyr i kr	42 485,0	44 312,0	1 827,0	4,3%

Andre kategorier nybygg samt tilbygg, påbygg, hovedombygging og bruksendring beregnes etter bruksareal iht. NS 3940.

2.4 Øvrige tiltak

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2.4.1 Riving under 100m ²	gebyr i kr	4 280,0	4 464,0	184,0	4,3%
2.4.2 Riving over 100m ²	gebyr i kr	8 995,0	9 382,0	387,0	4,3%
2.4.3 Igangsettingstillatelse etter 1. Igangsetting	gebyr i kr	15 240,0	15 895,0	655,0	4,3%
2.4.4a) Skiltplan	gebyr i kr	10 885,0	11 353,0	468,0	4,3%
2.4.4b) Skilt	gebyr i kr	7 255,0	7 567,0	312,0	4,3%
2.4.4c) Mindre folieringer	gebyr i kr	3 630,0	3 786,0	156,0	4,3%
2.4.5a) Midlertidig brukstillatelse	gebyr i kr	4 350,0	4 537,0	187,0	4,3%
2.4.5b) Ferdigattest som utstedes mer en 5 år etter at igangsettingstillatelse er gitt	gebyr i kr	7 255,0	7 567,0	312,0	4,3%

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2.4.5c) Ressursbruk for bekreftelse på lovlig etablert bruk vil variere så mye at det gebyrsettes etter tidsbruk, dog ikke under	gebyr i kr	4 350,0	5 500,0	1 150,0	26,4%
2.4.5d) For øvrige tiltak som krever behandling etter plan- og bygningsloven (eks. terrenginngrep, sammenføring av bruksenheter, konstruksjoner og anlegg, tekniske installasjoner, fasadeendring)	gebyr i kr	11 020,0	11 494,0	474,0	4,3%

2.5 Mangelfulle søknader

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2.5.1a) Der søknaden returneres som mangelfull ilegges et tilleggsgebyr. For søknad med ansvarsrett	gebyr i kr	5 135,0	5 356,0	221,0	4,3%
2.5.1b) Der søknaden returneres som mangelfull ilegges et tilleggsgebyr. For søknad uten ansvarsrett	gebyr i kr	1 140,0	1 189,0	49,0	4,3%
2.5.2a) 1. gang etterspørring av dokumenter som er nødvendig kfr. PBL sak 10, § 5-4 ved søknad med ansvarsrett	gebyr i kr	1 710,0	2 200,0	490,0	28,7%
2.5.2b) 2. gang etterspørring av dokumenter som er nødvendig kfr. PBL sak 10, § 5-4 ved søknad med ansvarsrett	gebyr i kr	3 420,0	4 400,0	980,0	28,7%
2.5.3a) 1. gang etterspørring av dokumenter som er nødvendig kfr. PBL sak 10, § 5-4 ved søknad uten ansvarsrett	gebyr i kr	0,0	750,0	750,0	0,0%
2.5.3b) 2. gangs etterspørring av dokumenter som er nødvendig kfr. PBL sak 10, § 5-4 ved søknad uten ansvarsrett	gebyr i kr	570,0	1 550,0	980,0	171,9%

2.6 Dispensasjoner etter PBL kap. 19-2 og fravik tekniske krav, jf. PBL § 31-2, 4. ledd

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2.6.1 For dispensasjoner i henhold til plan- og bygningslovens kap. 19 betales et gebyr pr. dispensasjon pålydende	gebyr i kr	9 430,0	9 835,0	405,0	4,3%
2.6.2 Ved dispensasjon etter PBL kap. 19 der regionale og statlige myndigheter er høringspart betales et gebyr pålydende	gebyr i kr	17 415,0	18 164,0	749,0	4,3%
2.6.3 Fravik tekniske krav, jf. PBL § 31-2, 4. ledd For søknadspålydende tiltak etter PBL § 20-2 som er i strid med kommuneplanens utfyllende bestemmelse punkt 1.1 – plankrav, kan kommunen redusere gebyret, dog ikke under 50 % av 2.6.1.	gebyr i kr	12 335,0	12 865,0	530,0	4,3%

2.7 Delingssøknader etter PBL § 20-1 (alle gebyrer pr. enhet)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Innløsning av festetomt	gebyr i kr	5 505,0	5 742,0	237,0	4,3%
Regulert område, deling i samsvar med plan hvor tomtegrenser er regulert	gebyr i kr	5 080,0	5 298,0	218,0	4,3%
Regulert område, deling i samsvar med plan uten tomtegrenser	gebyr i kr	11 405,0	11 895,0	490,0	4,3%
Regulert område, deling i strid med plan (disp. kommer i tillegg)	gebyr i kr	13 690,0	14 279,0	589,0	4,3%
Tilleggsparsell, felles avkjørsel m.m.	gebyr i kr	6 845,0	7 139,0	294,0	4,3%
Uregulerte områder, pr. enhet	gebyr i kr	17 110,0	17 846,0	736,0	4,3%

2.1 Søknad etter PBL § 20-4

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2.1.1a) Ett enkelt tilbygg hvor verken samlet bruksareal (BRA) eller bebygd areal (BYA) er over 50 m ² . Tilbygget kan i tillegg være underbygget med kjeller.	gebyr i kr	11 615,0	12 114,0	499,0	4,3%
2.1.1b) Enkelt frittliggende bygning som ikke skal brukes til beboelse og hvor ikke samlet bruksareal (BRA) eller bebygd areal (BYA) er over 70 m ² . Inntil én etasje og kan være underbygget m/kjeller.	gebyr i kr	11 615,0	12 114,0	499,0	4,3%
2.1.1c) Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel innenfor en bruksenhet (Er bruksendringen svært enkel, kan gebyret reduseres iht. dog ikke under gebyret i 2.1.1a)	gebyr i kr	17 110,0	17 846,0	736,0	4,3%
2.1.2a) Oppføring, plassering, vesentlig endring, vesentlig reparasjon eller riving av driftsbygning inntil 1000 m ² bruksareal (BRA). g	gebyr i kr	11 615,0	12 114,0	499,0	4,3%
2.1.2b) Tilbygg til driftsbygning dersom bygningens totale areal inkludert tilbygget ikke overstiger 1000 m ² bruksareal (BRA)	gebyr i kr	11 615,0	12 114,0	499,0	4,3%
2.1.3 Oppdeling til hybel	gebyr i kr	11 615,0	12 114,0	499,0	4,3%
Avholdelse av formell forhåndskonferanse	gebyr i kr	4 150,0	7 000,0	2 850,0	68,7%

3 Forurensningssaker

Gebyr for saksbehandling av søknad om godkjenning av tiltaksplan ved opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider. Saksbehandling og kontroll etter forurensningsforskriftens kpt 2.

3.1 Gebyr for saksbehandling av søknad om godkjenning av tiltaksplan - jfr.§ 4 bokstav b. i lokal gebyrforskrift

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
3.1.1 Gebyrsats for saksbehandling/godkjenning, enkel sak	gebyr i kr	9 435,0	9 841,0	406,0	4,3%
3.1.2 Gebyrsats for saksbehandling/godkjenning, middels sak	gebyr i kr	18 145,0	18 925,0	780,0	4,3%
3.1.3 Gebyrsats for saksbehandling/godkjenning, komplisert sak	gebyr i kr	34 740,0	36 234,0	1 494,0	4,3%

3.2 Gebyr for kontroll/tilsyn med forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider jfr.§ 4 bokstav b. i lokal forskrift

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
3.2.1 Gebyrsats for kontroll/tilsyn	gebyr i kr	3 630,0	3 786,0	156,0	4,3%

OPPMÅLING OG DELINGSSAKER

Gebyrregulativ for oppmålingsarbeider etter Matrikkellovens §§ 30 og 32, Lov 2005-06-17 nr. 101.

Det skal betales gebyr for alle rekvirerte oppmålingsarbeider. Rekvirenten er ansvarlig for gebyrinnbetaling.

Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av

gebyrsatsene. Saken kan ikke bli trukket etter at oppmålingsforretning er avsluttet. Rekvisisjonen kan likevel ikke trekkes dersom enheten er opprettet i matrikkelen.

Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan kommunedirektøren eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Betalingsbestemmelser

Gebyret fastsettes etter det regulativet og de satser som gjelder på rekvisisjons tidspunktet og kreves inn etterskuddsvis. Gebyrsatsene inkluderer hjelpemannskap, bilgodtgjørelse, administrasjonsutgifter, merkemateriell og arbeidet med merking av grenser. Tinglysningsgebyr kommer i tillegg.

Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
-					

1 Oppretting av matrikkelenhet

1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
1.1a) Gebyr for oppretting av grunneiendom og festegrunn.	gebyr i kr	31 775,0	33 141,0	1 366,0	4,3%
Dersom oppmålingsarbeidet krever ekstra tidsbruk på grunn av vesentlig større areal enn 2000 m2, krevende terrengform eller mye vegetasjon benyttes anvendt tid. Se punkt 8.					
Ved oppretting av flere tilgrensende eiendomsenheter samtidig betales 80 % av satsene f.o.m. den 6. eiendomsenhet.					

1.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Ved krav om oppmåling av eiendomsgrenser benyttes gebyrsatser og arealgrenser for pkt. 1.1 ellers pkt 2.					

1.3 Oppretting av anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Grunnflate areal 0-2000 m2	gebyr i kr	17 105,0	17 841,0	736,0	4,3%
Grunnflate areal 0-2000 m2 osv. med tillegg pr. påbegynt 1000m ² .	gebyr i kr	1 105,0	1 153,0	48,0	4,3%
Gebyret beregnes etter grunnflates areal for oppmålt volum.					

2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Gebyret er fastsatt til	gebyr i kr	6 840,0	7 134,0	294,0	4,3%

Setter loven krav til oppmålingsforretning benyttes gebyret kun ved rekvirentens skriftlig begjæring av matrikkelføring uten at oppmålingsforretningen er fullført. Gebyr for fullført oppmålingsforretning etter pkt. 1.1, 1.2, 1.3 eller 1.4 kommer i tillegg.

3 Grensejustering

3.1 Grunneiendom og festegrunn

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Gebyret er pr. eiendom som avstår grunn. En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen.					
Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m ²).	gebyr i kr	12 435,0	12 970,0	535,0	4,3%

3.2 Anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Anleggseiendom kan justeres med inntil 5% av grunnflates areal, men maksimale grensen settes til 1000 m ² .	gebyr i kr	9 685,0	10 101,0	416,0	4,3%

4 Arealoverføring

4.1 Grunneiendom og festegrunn

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
For areal inntil 2000m ² er gebyret fastsatt til	gebyr i kr	31 775,0	33 141,0	1 366,0	4,3%
For areal over 2000m ² brukes gebyrsatsen som for oppretting av grunneiendom og festegrunn.					
Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning gjennomføres.					
Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål					

4.2 Anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet.					
Gebyret fastsettes jf. regulativets punkt 12.					
Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.					

5 Klarlegging av eksisterende grense der grensen er koordinatbestemt ved en tidligere oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
For inntil 2 grensepunkt	gebyr i kr	6 840,0	7 134,0	294,0	4,3%
For overskytende grensepunkt, pr punkt	gebyr i kr	2 930,0	3 056,0	126,0	4,3%

6 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning / eller klarlegging av rettigheter

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Dersom hele eiendommen skal klarlegges brukes gebyrsatser og arealgrenser som for pkt. 1.1. Gebyr for kun klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.					
For inntil 2 grensepunkt	gebyr i kr	16 625,0	17 340,0	715,0	4,3%
For overskytende grensepunkt, pr punkt	gebyr i kr	2 930,0	3 056,0	126,0	4,3%

7 Utstedelse av matrikkelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Endring i gebyr for matrikkelbrev reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.					
For matrikkelbrev inntil 10 sider	gebyr i kr	185,0	193,0	8,0	4,3%
For matrikkelbrev over 10 sider	gebyr i kr	375,0	391,0	16,0	4,3%

8 Andre kart- og oppmålingsarbeider

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Gebyr etter medgått tid	gebyr per time	1 210,0	1 550,0	340,0	28,1%
Gebyr for oppmålingstekniske arbeider som ikke kan beregnes etter de foranstående satser, beregnes på grunnlag av anvendte timeverk.					
Minstebeløpet	gebyr i kr	3 620,0	4 650,0	1 030,0	28,5%

REGULERINGSPLANER

Gebyrregulativ for kommunens arbeid med saksbehandling av reguleringsplaner m.v., etter plan- og bygningsloven § 33-1.

- Regulativet justeres av kommunestyret hvert år ved budsjettbehandlingen og gjelder fra 1. januar påfølgende år.
- Tidspunkt for beregning av gebyr:** Gebyr for behandling av planinitiativ (punkt 1A) beregnes når Tønsberg kommune har mottatt planinitiativet. Gebyret påløper når Tønsberg kommune har startet behandling av planinitiativet. Gebyr for oppstartsmøte (punkt 1B) beregnes og påløper ved avtalt tidspunkt for oppstartsmøte. Gebyr for behandling av planprogram (punkt 1C) beregnes når Tønsberg kommune har mottatt forslag til planprogram. Gebyret påløper når Tønsberg kommune har startet behandling av forslaget til planprogram. Gebyrer beskrevet under regulativets punkt 2 og 3 beregnes på det tidspunkt Tønsberg kommune har mottatt planforslaget. Gebyret påløper når Tønsberg kommune har startet behandling av planforslaget.

- **Betalingsplikt:** Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr etter de satser som fremgår av regulativet. Dette gjelder privatpersoner, private og offentlige foretak, og Tønsberg kommune. Listen er ikke uttømmende.
- **Nedsettelse av gebyr:** Kommunen kan redusere gebyret dersom gebyrets størrelse åpenbart er i strid med selvskostprinsippet. Slik reduksjon kan gjøres på eget initiativ eller etter søknad fra forslagsstiller. Søknad om redusert gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

1 Forberedende behandling

1A Behandling av planinitiativ

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Behandling av planinitiativ i samsvar med overordnet plan	gebyr i kr	9 305,0	9 705,0	400,0	4,3%
Behandling av planinitiativ i strid med overordnet plan	gebyr i kr	37 225,0	38 826,0	1 601,0	4,3%

Gjelder alle reguleringsplanarbeider, også endring etter plan- og bygningsloven §12-14

1B Oppstartsmøte

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Oppstartsmøte	gebyr i kr	37 225,0	38 826,0	1 601,0	4,3%

1C Behandling av planprogram

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Behandling av planprogram	gebyr i kr	37 225,0	38 826,0	1 601,0	4,3%

Gjelder kun planprosesser med krav om planprogram.

2 1. gangs behandling av planforslag

Samlet gebyr for 1. gangsbehandling av planforslag, herunder forslag om endring som ikke faller inn under plan- og bygningslovens §14-2, 2. ledd, er summen av punktene 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2F. Ved vesentlige endringer av planforslag og nye saksforberedelser, skal 50% av fullt gebyr betales. 2F skal betales i sin helhet. Det beregnes ikke gebyr for areal, bygning eller anlegg regulert til grav- og urnelunder, offentlig grønnstruktur, vern av kulturmiljø eller kulturminne, særlige landskapshensyn, naturvern eller friluftsområder, der hovedformålet med regulering er å avsette areal til ett eller flere av angjeldende formål.

2A Gebyrer etter planområdets størrelse

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2A 1) Areal inntil 1999 m2	gebyr i kr	65 920,0	68 755,0	2 835,0	4,3%
2A 2) Areal 2000-4999 m2	gebyr i kr	131 840,0	137 509,0	5 669,0	4,3%
2A 3) Areal 5000-9999 m2	gebyr i kr	197 760,0	206 264,0	8 504,0	4,3%
2A 4) Areal 10000-19999 m2	gebyr i kr	237 305,0	247 509,0	10 204,0	4,3%

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2A 5) Areal 20000-29999 m2	gebyr i kr	266 320,0	277 772,0	11 452,0	4,3%
2A 6) Areal 30000-49999 m2	gebyr i kr	295 320,0	308 019,0	12 699,0	4,3%
2A 7) Areal over 50000 m2	gebyr i kr	329 600,0	343 773,0	14 173,0	4,3%

2B Gebyrer etter bebyggelsens areal (BRA)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2B 1) Areal inntil 999 m2	gebyr i kr	47 460,0	49 501,0	2 041,0	4,3%
2B 2) Areal 1000-2999 m2	gebyr i kr	79 100,0	82 501,0	3 401,0	4,3%
2B 3) Areal 3000-4999 m2	gebyr i kr	126 565,0	132 007,0	5 442,0	4,3%
2B 4) Areal 5000-9999 m2	gebyr i kr	158 205,0	165 008,0	6 803,0	4,3%
2B 5) Areal 10000-19999 m2	beløp i kr	189 850,0	198 014,0	8 164,0	4,3%
2B 6) Areal 20000-29999 m2	gebyr i kr	221 490,0	231 014,0	9 524,0	4,3%
2B 7) Areal 30000-49999 m2	gebyr i kr	237 305,0	247 509,0	10 204,0	4,3%
2B 8) Areal over 50000 m2	gebyr i kr	253 130,0	264 015,0	10 885,0	4,3%

For reguleringsplaner som ikke har BRA, men som åpner for søknadspiktig tiltak gjelder minstekravet innenfor punkt 2B (inntil 999 m²).

2C. Detaljreguleringer i byområdet, områdesentrene og lokalsentrene

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

For detaljreguleringer i byområdet, områdesentrene og lokalsentrene betales et tilleggsgebyr på 50% av gebyret etter punkt 2A og 2B.

2D. Detaljreguleringer i strid med overordnet plan

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

For detaljreguleringer med formål i strid med områderegulering, kommunedelplan eller kommuneplanens arealdel, betales et tilleggsgebyr på 25% av gebyret etter pkt. 2A og 2B.

2E. Detaljreguleringer med konsekvensutredning

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------

For reguleringsplaner som krever konsekvensutredning betales et tilleggsgebyr på 30% av gebyret etter punkt 2A.

2F Bearbeiding av digitale kartdata som ikke oppfyller kommunens krav

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Gebyr beregnes etter anvendt tid. Oppgitt sats er minstesats.	gebyr i kr	19 305,0	4 650,0	-14 655,0	-75,9%
Timesats	gebyr i kr	9 650,0	1 550,0	-8 100,0	-83,9%

3 Endring av reguleringsplan

3A Endring av reguleringsplan med full prosess (plan og bygningsloven § 12-14, 1. ledd)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
For endring av reguleringsplan med full planprosess, jamfør plan og bygningslovens §12-14, 1. ledd, beregnes gebyr på grunnlag av punkt 1 og 2.					

3B Endring av reguleringsplan med forenklet prosess (plan- og bygningsloven §12-14, 2. ledd)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
For endringer der endelig vedtak er delegert til administrasjonen	gebyr i kr	18 610,0	19 410,0	800,0	4,3%
For endringer som behandles politisk der planareal er inntil 5000 m2.	gebyr i kr	37 225,0	38 826,0	1 601,0	4,3%
For endringer som behandles politisk der planareal er over 5000 m2.	gebyr i kr	74 450,0	77 651,0	3 201,0	4,3%
Ved behov for bearbeiding av digitale kartdata som ikke oppfyller kommunens kravspesifikasjon, påløper gebyr i tråd med punkt 2F.					

SEKSJONERING

Gebyr for behandling av søknader om seksjonering/reseksjonering etter Lov om eierseksjoner av 1. januar 2018.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
-					

1 Gebyrer for seksjonering og reseksjonering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
1a) 1 - 8 seksjoner	gebyr i kr	11 565,0	12 062,0	497,0	4,3%
1b) 9 - 48 seksjoner, tillegg per ny seksjon	gebyr i kr	580,0	605,0	25,0	4,3%
1c) 49 - 88 seksjoner, tillegg per ny seksjon	gebyr i kr	285,0	297,0	12,0	4,2%
1d) 89 og flere seksjoner	gebyr i kr	46 280,0	48 270,0	1 990,0	4,3%
For trukket søknad eller ikke innvilget søknad betales	gebyr i kr	1 230,0	1 283,0	53,0	4,3%
Gebyr for sak som avsluttes før saksbehandling er påbegynt	gebyr i kr	0,0	0,0	0,0	0,0%
Gebyr for å slette seksjoner på en eiendom	gebyr i kr	0,0	0,0	0,0	0,0%
Sak som avbrytes etter at saksbehandling er påbegynt belastes med 1/2 av gebyr for seksjonering/reseksjonering eller gebyr beregnet etter anvendt timer.					
Ved behov for befarig vil prisen øke pr. sak med	gebyr i kr	2 320,0	2 420,0	100,0	4,3%

4 Regulering av satsene

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Regulativet justeres av kommunestyret hvert år ved budsjettbehandlingen og gjelder fra 1. januar påfølgende år.					

3 Gebyr for oppmåling av tilleggsareal

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
3.1a) 1 - 8 seksjoner	gebyr i kr	11 565,0	12 062,0	497,0	4,3%
3.1b) tillegg per ny seksjon	gebyr i kr	580,0	605,0	25,0	4,3%

Er eiendomsgrenser usikre må det holdes oppmålingsforretning ref.

Matrikkeloven av 2010. Det kommer gebyr i tillegg for klarlegging av eksisterende grenser, se gebyrregulativ oppmålingsarb. pkt. 5/6

Er gebyret urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan kommunedir. eller den som er gitt fullmakt, fastsette et passende gebyr

2 Gebyr for registrering av tilleggsareal

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
2a) 1 - 8 seksjoner	gebyr i kr	5 780,0	6 029,0	249,0	4,3%
2b) 9 - 88 seksjoner, tillegg per ny seksjon	gebyr i kr	580,0	605,0	25,0	4,3%
2c) 89 og flere seksjoner	gebyr i kr	46 280,0	48 270,0	1 990,0	4,3%

Det kreves dokumentasjon fra søker med koordinater på SOSI-format, målemetode og nøyaktighet.

LANDBRUKSSAKER

Forskrift om gebyr for behandling av konsesjonssaker etter Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom av 28.11.2003 og delingssaker etter Lov om jord (Jordlova) av 12.05.1995 samt fellingsavgift for vilt etter Lov om jakt og fangst av vilt (Viltloven) av 29.05.1981.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
-					

1 Konsesjonssaker

Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom av 28. november 2003 og Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker av 14. desember 2011

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
For behandling av søknader om konsesjon etter konsesjonsloven	gebyr i kr	5 000,0	5 000,0	0,0	0,0%

2 Delingsgebyr

Lov om jord (jordlova) av 12. mai 1995 nr 23 § 12

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
For behandling av søknader om delingssamtykke etter jordloven	gebyr i kr	2 000,0	2 000,0	0,0	0,0%

3 Fellingsavgift for vilt

Lov om jakt og fangst av vilt (viltloven) av 29.05.1981 og Forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Satsene for fellingsavgifter for vilt settes lik maksimalsatsene vedtatt i statsbudsjettet.					

Kirkelig fellesråd

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Plass i navnet minnelund og på barneminnelund med 20 års stell og navneskilt.	gebyr i kr	0	4 998	4 998	0%

Kremasjonsavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Egenandel kremasjon	gebyr i kr	3 889,0	4 056,0	167,0	4,3%

Festeavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %
Avdøde hadde adresse i kommunen (ved ny grav: frigrav 20 år)	gebyr i kr	0,0	0,0	0,0	0,0%
Festeavgift for urnegrav per år	gebyr i kr	413,0	431,0	18,0	4,4%
Kistegrav per år etter 20 år: Fortsatt feste eller gjenbruk av gravsted	gebyr i kr	413,0	431,0	18,0	4,4%
Kistegrav per år: avdøde bosatt utenfor kommunen (ikke frigrav)	gebyr i kr	413,0	431,0	18,0	4,4%

Vedlegg

Vedlegg - Investeringer per program

Kommunedirektør, staber og folkevalgte

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Tidligere vedtatt				
Digital strategi for Tønsbergskolene 2022	9 500	9 500	9 500	9 500
Digitalisering 2022	4 200	10 000	10 000	10 000
Innføring Ipad i barnehagene	3 000	0	0	0
Oppgradering IKT mestring og helse 2020	300	300	0	0
Sum Tidligere vedtatt	17 000	19 800	19 500	19 500
Ny investering				
Digital satsning barnehager	1 500	3 000	0	0
Sum Ny investering	1 500	3 000	0	0
Sum	18 500	22 800	19 500	19 500

Oppvekst og læring

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Ny investering				
Erstatning leasingbiler barnevern	1 500	1 000	0	0
Sum Ny investering	1 500	1 000	0	0
Sum	1 500	1 000	0	0

Mestring og helse

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Tidligere vedtatt				
Utskifting av utstyr Re helsehus	500	0	0	0
Utskifting senger / utstyr sykehjemmene 2021	500	500	500	500
Sum Tidligere vedtatt	1 000	500	500	500
Ny investering				
Biler Hjemmetjenesten - utskifting til el-biler	4 400	0	0	0
Elektrisk varebil til hjelpemiddel tjenesten	600	0	0	0
Elektrisk minibuss til transport tjenesten	2 500	5 000	0	0
Elektriske sykler	180	0	0	0

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Sum Ny investering	7 680	5 000	0	0
Sum	8 680	5 500	500	500

Kultur og samfunnsutvikling

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Tidligere vedtatt				
Anleggsplan idrett 2022	16 291	5 200	5 200	5 200
Byromsstrategi og kanalen som byrom	3 000	3 000	3 000	3 000
Gjennomføring av utbyggingsavtaler 2018	3 000	0	0	0
Handlingsplan Sem	1 000	1 000	1 000	1 000
Handlingsplan Vear	1 000	1 000	1 000	1 000
Infrastruktur Slottsfjell	3 000	0	0	0
Kirkebygg 2022	2 400	2 400	2 400	2 400
Kirkegårdsinvesteringer 2022	2 500	2 500	2 500	2 500
Presterød barneskole utbygging 2016	26 000	100 000	27 200	0
Tilrettelegging for mobilitetspunkt og delingsordning	2 000	2 000	0	0
Tilrettelegging økt sykkelbruk 2021	6 000	1 000	3 000	3 000
Tiltak Re sentrum	750	750	750	750
Ungdomshus Revetal	0	14 150	11 000	0
Utskifting nøkkelsystem bibliotek Tønsberg	430	0	0	0
Utvikling av Lindahlplan	8 000	8 000	8 000	0
Sum Tidligere vedtatt	75 371	141 000	65 050	18 850

Ny investering

Anleggsplan for kunst og kultur	1 000	1 000	1 000	1 000
Barkåker flerbrukshall	3 000	50 000	37 000	0
Bil, og truck til prosjektet "Godt nok"	700	0	0	0
Byskogen skole (fra skolestrukturplan)	0	0	0	3 000
Den nye barneavdelingen - biblioteket	250	0	0	0
Husvik skole (fra skolestrukturplan)	0	0	0	3 000
Ny svømmehall (bygging)	10 000	100 000	200 000	200 000
Oppgradering av lagerløsning for utstyr - Hedrumsgate	200	0	0	0
Træleborg omsorgsboliger (bygging)	2 000	50 000	150 000	150 000
Vear ungdomsskole (fra skolestrukturplan)	4 000	6 000	35 000	70 000
Sum Ny investering	21 150	207 000	423 000	427 000
Sum	96 521	348 000	488 050	445 850

Eiendom og tekniske tjenester

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Tidligere vedtatt				

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Asfaltprogram 2022	10 800	10 800	10 800	10 800
Avfalls sug Tønsberg Sentrum 2018	0	0	0	25 000
Biler og maskiner 2020	0	6 000	6 000	6 000
Biler, vaktmester og renhold 2021	1 400	1 400	1 400	1 400
Brannsikring boliger 2014	12 000	4 000	4 000	4 000
Brannsikring formålsbygg 2021	2 000	2 000	2 000	2 000
Effektmålere på gatelys	2 500	2 500	2 500	2 500
Effektmålere til belysning i lysløyper	500	500	500	0
ENØK kommunale bygg 2021	6 000	6 000	6 000	6 000
G/S-vei Bjuneveien, Bispev.- Linnestad	500	0	0	0
G/S-vei Fv 3218 Ramnesveien, Jarberg-Ramnes regulering	100	0	0	0
G/S-vei Ramnes sentrum 2000	500	0	0	0
Honnørbrygga tredekke	0	4 000	0	0
Hovedplan vei 2022	500	0	0	0
Ipads til renholderne	150	0	0	0
Jarberg, Heianveien G/S-vei	3 000	3 000	0	0
Kai på Kaldnes ved gangbrua	400	400	400	0
Kjøp av boliger til flyktninger og vanskeligstilte på boligmarkedet 2022	20 000	20 000	20 000	20 000
Kjøp av boliger til vanskeligstilte - ikke selvfinansierende	10 000	10 000	10 000	2 000
Ladepunkter for kommunale boliger - brannvern	1 000	1 000	0	0
Ladestasjoner elbiler 2024	2 000	0	0	0
Lekeapparater i barnehager 2020	800	800	800	800
Lekeplasser gamle Re	300	300	300	300
Lekeplasser/aktivitetsplasser 2020	1 500	1 500	1 500	1 500
Merkostnad, fossilfrie anleggsplasser (bl.a VA og sykkel)	3 000	2 000	0	0
Midtløkken ventilasjon/kjøling	3 000	0	0	0
Ny utedo Smørberg	0	187	0	0
Oppgradering diverse skoler 2022	2 000	2 000	2 000	2 000
Oppgradering kommunale veier	1 800	1 800	1 800	1 800
Presterød skole ENØK-tiltak	0	5 000	0	0
Robotklippere	1 700	1 000	750	750
Samlebevilgning VA 2022	262 300	266 300	258 300	258 300
Sensortechnik - alarmautomatikk i avløpssystemet	250	250	250	0
Solenergi investering	5 000	5 000	5 000	5 000
Tilbakekjøp og salg leiligheter	5 000	5 000	0	0
Anders Madsens gt				
Trafikksikkerhetstiltak	1 500	1 500	0	0
Trefenderverk på kanalkaia	1 000	0	0	0
Trespunt gjestehavn	500	500	0	0
Utskifting HQL lamper skole, bhg og eldresenter	500	500	500	500
Utvikling bobilparkering	750	750	0	0
Utvikling gjestehavn	750	750	750	0
Veglys fornying 2021	1 500	1 500	1 500	1 500
Veglys råtekontroll 2021	1 500	1 500	1 500	1 500
Vognskur barnehager 2022	1 600	1 600	1 600	1 600
Sum Tidligere vedtatt	369 600	371 337	340 150	355 250
Ny investering				
Bergsåsen idrettshall, asfaltering	1 000	0	0	0

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Brannsikring omsorgsboliger i Granatveien 2B og Temsengen 18 - sprinkling	6 000	9 000	0	0
Brårsenteret inkl boliger - utvendig bod for lager og lagring	0	1 500	0	0
Gebyrområde VA: Vannmålere digitalisering, fornying, etterslep gamle målere.	3 000	0	0	0
Granatv 2 - utvendig bod for lagring og plass til lading av hjelpemidler	3 000	0	0	0
Kameraløsning for bedre overvåkning ISPS kaia	200	0	0	0
Kjøp av tanker ved overgang til fossilfritt drivstoff	500	0	0	0
Ny bil VA 2024	800	0	0	0
Ny hydraulisk vinsj på lekter	210	0	0	0
Oppmålingsutstyr	250	0	0	0
Parkeringsautomater	590	590	590	590
Reetablering av parkeringsplasser	1 450	0	0	0
Robotgulvvaskere idrettshaller	2 000	700	1 400	0
Rom til innføringsenheten	600	360	0	0
Sikring og utbedring av molo og nye flytebrygger på Karlsvika	1 875	0	0	0
Sykkelparkering Vear skole	750	0	0	0
Tilbygg til 2 garderober, småtrinnet Vear skole. Pålegg fra miljøretta helsevern	2 400	0	0	0
Ulvikv 11-15 - Bemannede boliger - utvendig lagringsplass	1 000	0	0	0
Uttak av masser under Husøy bru	100	0	0	0
Sum Ny investering	25 725	12 150	1 990	590
Sum	395 325	383 487	342 140	355 840

Felleskostnader

Beløp i 1000

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Tidligere vedtatt				
Egenkapitalinnsk KLP	11 040	11 000	11 500	12 000
Sum Tidligere vedtatt	11 040	11 000	11 500	12 000
Sum	11 040	11 000	11 500	12 000

Nye ønskede tiltak utenfor kommunedirektørens budsjettforslag

Nedenfor vises tabeller over ønskede tiltak i drift og investering fra rammeområdene. Disse var det ikke mulig å finne finansiering for innenfor disponibel ramme i kommunedirektørens budsjettforslag.

Ønskede tiltak - drift

Tiltak (beløp i 1000-kroner)	2024	2025	2026	2027
1 - Kommunedirektør, staber og folkevalgte	150	0	0	0

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Kompetanseutvikling, fellessamlinger og prosess med ny ledergruppe	150	0	0	0
2 - Oppvekst og læring	11 450	11 450	12 744	12 744
Full kompensasjon for bortfall av inntekt brukerbetaling SFO utover kompensasjons over rammetilskuddet	1 850	1 850	1 850	1 850
Styrking av budsjettet til kommunal grunnskole til spesialundervisning, tilpasset opplæring og intensivopplæring	7 500	7 500	7 500	7 500
Styrking av driftsbudsjett kommunale barnehager	2 100	2 100	2 100	2 100
Økt overføring til private barnehager (grunnet styrking av driftsbudsjett for de kommunale barnehagene)	0	0	1 294	1 294
3 - Mestring og helse	28 143	29 743	29 743	29 743
Aktivitør aktivitetshus	647	647	647	647
Arbeidstilbud til funksjonshemmede	701	701	701	701
Demenskordinator	824	824	824	824
Fagsykepleierstillinger i de to nye Hjemmesykepleie virksomhetene	1 702	1 702	1 702	1 702
Frivillighet - oppfølging og møtekostnader	100	100	100	100
Frivillighetsarbeid i Hjemmetjeneste virksomhetene	745	745	745	745
Helsestasjon for eldre	798	798	798	798
Justering for lønnsvekst timelønnede	2 000	2 000	2 000	2 000
Kokk i aktivitetshus	647	647	647	647
Kokk til "VI på Hogsnes"	701	701	701	701
Kompetanseheving (lønnskompensasjon for etterutdanning)	549	549	549	549
Lavterskel dag og aktivitets tilbud	800	800	800	800
Lederstilling til Gullvingeveien	584	584	584	584
Lokaler til Mestring og oppfølgingsenter (MO-senter)	360	360	360	360
Lønnsøkning grunnet økning i kompetanse i tråd med målsetting (lønnskompensasjon for etterutdanning)	440	440	440	440
Opplæring for ansatte i møte med aggresjonsproblematikk (MAP)	210	210	210	210
Prisvekst nødvendig forbruksmateriell	2 000	2 000	2 000	2 000
Redusere lederspenn	5 000	5 000	5 000	5 000
Sjåfør - lavterskel tjenester	647	647	647	647
Terapeut til Olgar Dahls Vei	888	888	888	888
Træleborg aktivitetshus, åpent i helgene	2 000	2 000	2 000	2 000
Økning hverdagsrehabilitering	800	2 400	2 400	2 400
Økt grunnbemanning	5 000	5 000	5 000	5 000
4 - Kultur og samfunnsutvikling	12 844	20 644	19 894	19 894
Behov for utvidelse av musikktilbudet i kulturskolen til elever med særskilte behov	123	123	123	123
Behov for ytterligere utvidelse av kulturskoletilbudet på gitar og piano	225	225	225	225
DKS - festivalen	300	300	300	300
Fritidskonto	300	300	300	300
Frivilligsentral Revetal	491	491	491	491
Gratis inngang i svømmehallene for alle på 3. trinn	135	135	135	135
Juniorklubb	363	363	363	363
Klimatiltak: Gjenbrukshotell byggevarer	1 200	1 200	1 200	1 200
Klimatiltak: Infrastruktur fond Kilen	3 000	8 000	8 000	8 000
Klimatiltak: Klimafond næringsliv	1 000	3 000	3 000	3 000
Klimatiltak: Klimarådgiver nr 2	450	950	950	950
Klimatiltak: Kommunedelplan Rygg Miljøpark	750	750	0	0
Klimatiltak: Sykkelveennlig arbeidsplass	60	60	60	60

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Klimatiltak: Tilskuddsordning til innbyggere for kjøp av elsykkel	500	500	500	500
Klimatiltak: Treplantingsprosjekt skjøtsel av trær i by, drift	500	500	500	500
Middelalderfestivaler	700	700	700	700
Midler til Folkehelsekonferansen	100	0	0	0
Midler til utredning nødutgang Støperiet	200	200	200	200
Mulighetsstudie Messeområdet	200	200	200	200
Refusjon lønnsmidler for "Min første sommerjobb"	400	400	400	400
Støtte til Bakgårdsfestivalen	200	200	200	200
Tilskudd Papirhuset	100	500	500	500
Utvide friplassordningen i kulturskolen	115	115	115	115
Utvikling Gründerhuset Hi5	532	532	532	532
Økt behov vedlikehold kirkebygg	400	400	400	400
Økte strømkostnader kirkebygg	500	500	500	500
6 - Eiendom og tekniske tjenester	3 830	1 830	1 830	1 830
Bistand til byarrangementer	500	500	500	500
Inntektstap Kaiavgift BMC	130	130	130	130
Oppgradering av bryggedekke	150	150	150	150
Reduserte inntekter byggesak	2 000	0	0	0
Tapte leieinntekter Nøtterøy Asfalt	150	150	150	150
Vinterdrift utearealer parker, skoler og barnehager	900	900	900	900
Totalsum	56 417	63 667	64 211	64 211

Ønskede tiltak - investering

Prosjekt	2024	2025	2026	2027
Eiendom og tekniske tjenester	12 475	6 150	14 500	4 500
Bytte ut banelys på Bergsåsen fotballbane	0	1 000	0	0
Etablere padeltennisbaner på 4stk nye steder	0	1 600	0	0
Eablering av parkering hjemmetjenesten Farmannsveien 11	0	1 000	0	0
Ny tribune på Greveskogen	0	1 250	0	0
Nye flytebrygger gjestehavna inkl. strømsøyler	0	0	4 500	4 500
Nytt ventilasjonsanlegg på bilverksted Kilengata 24	1 000	0	0	0
Overflatebehandling av betongkai ved krana	625	0	0	0
Restaurering/nybygg/peling betongkai ved Tollboden.	10 000	800	10 000	0
Revetalhallen - dekke til beskyttelse av idrettsgulv	0	500	0	0
Spylekar til båt	850	0	0	0
Kultur og samfunnsutvikling	45 433	5 800	42 700	41 000
Innbygging Maier arena	37 100	2 200	23 700	0
Klimatiltak Handlingsplan Revetal - Bekkeparken	1 500	1 500	1 500	1 500

Handlingsprogram 2024-2027 – Budsjett 2024

Klimatiltak treplantningsprosjekt	500	500	500	500
Nytt ventilasjonsanlegg	1 333	0	7 000	0
Ringshaug barnehage (fra barnehagestrukturplan)	2 000	0	2 000	12 000
Ringshaug flerbrukshall (fra skolestrukturplan)	3 000	0	3 000	12 000
Sem barnehage (fra barnehagestrukturplan)	0	0	5 000	10 000
Utskifting og modernisering lydanlegg Støperiet	0	1 600	0	0
Vear skole (fra skolestrukturplan)	0	0	0	5 000
Mestring og helse	0	500	0	0
Inventar i aktivitetshusenes kafeteriaer	0	250	0	0
Oppgradering av kjøkken Slagen aktivitetshus	0	250	0	0
Oppvekst og læring	1 000	1 000	1 000	1 000
Utskifting av inventar og utstyr i skolene	1 000	1 000	1 000	1 000
Totalsum	58 908	13 450	58 200	46 500

Tilskudd til private barnehager

Tilskudd til ikke-kommunale barnehager	
Ordinær barnehage - små barn	kr 259 506
Ordinær barnehage - store barn	kr 130 253
Barn i familiebarnehage - sentral sats	Ikke offentliggjort
Barn i åpen barnehage - sentral sats	Ikke offentliggjort
Kapitaltilskudd - sentrale satser	Ikke offentliggjort